

MONITOR SOCIAAL WERK DE SCHANS 2020

SOCIAAL PLANBUREAU GRONINGEN IS ONDERDEEL VAN CMO STAMM

INHOUD

1.	DEEL 1 ONDERZOEKSVERANTWOORDING	3
2.	DEEL 2 ONDERZOEKSRESULTATEN	20
	WERKWIJZE VAN SOCIAAL WERK DE SCHANS.....	22
	FEITENBLADEN	32
	Feitenblad Armoede en Schulden	33
	Feitenblad Gezonde Leefstijl.....	47
	Feitenblad Laaggeletterdheid	65
3.	BIJLAGE.....	70

DEEL 1

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

INHOUD

1.	INLEIDING	5
2.	VRAAGSTELLING	6
	Thema's en bijbehorende doelen	6
	Doelen uit de opdracht	6
	Onderzoeksvraag	7
3.	ONDERZOEKSACTIVITEITEN.....	10
	Fase 1 voorbereidende activiteiten 2019	10
	Fase 2 onderzoeksactiviteiten 2020	12
4.	BRONNEN	13
5.	LEESWIJZER.....	17
6.	BEPERKINGEN VAN HET ONDERZOEK	18

1. INLEIDING

In 2019 is Sociaal Werk De Schans gestart met het uitvoeren van het sociaal werk in de gemeente Westerkwartier. Onderdeel van de opdracht is de monitoring van de ontwikkelingen in het gebied, de activiteiten van Sociaal Werk De Schans en (waar mogelijk) de impact van de inzet van Sociaal Werk De Schans.

Sociaal Planbureau Groningen, dat onderdeel is van CMO STAMM, voert als onderaannemer van de Tintengroep het onderdeel Onderzoek Basisondersteuning Westerkwartier uit. Het Sociaal Planbureau Groningen heeft het Onderzoeksplan opgesteld voor de periode 2019-2022.

In januari 2019 is bij de start van de basisondersteuning Westerkwartier ook een start gemaakt met de onderzoeksactiviteiten. Voor het eerste jaar bestonden die onderzoeksactiviteiten uit het samen ontwikkelen en vormgeven van onderzoek binnen de basisondersteuning, en op het voorbereiden van de onderzoeken¹ en de Startfoto.

In het tweede jaar is gestart met de concrete onderzoeksactiviteiten om een antwoord te geven op de, voor dat jaar geselecteerde, onderzoeksvragen². De eerste onderzoeksrapportage, waar deze Onderzoeksverantwoording onderdeel van is, biedt een overzicht van de resultaten van het onderzoek in 2020³. De rapportage bestaat uit verschillende onderdelen, te weten:

1. Drie feitenbladen waarin de onderzoeksresultaten op verschillende thema's uiteen worden gezet en worden samengevat en geduid;
2. Een beschrijving van de werkwijze van Sociaal Werk De Schans;
3. De Onderzoeksverantwoording (die u nu voor zich heeft).

In deze Onderzoeksverantwoording worden de onderzoeksactiviteiten en gebruikte bronnen verder toegelicht. Bovendien is er een leeswijzer voor de feitenbladen opgenomen.

¹ Sociaal Planbureau Groningen (2020). *Onderzoeksvoorstel monitoring*. Groningen: Sociaal Planbureau Groningen.

² Deze drie thema's zijn gezamenlijk op basis van uitgebreide gesprekken met de gemeente en de perspectiefnota van de gemeente Westerkwartier en gesprekken met Sociaal Werk gekozen als focus voor 2020. Gedurende de looptijd van de onderzoeksopdracht worden uiteindelijk alle thema's uit de opdracht van de gemeente behandeld.

³ Gedurende de looptijd van het onderzoek zal nog twee keer een onderzoeksrapportage worden opgeleverd over de resultaten van een voorgaand jaar.

2. VRAAGSTELLING

Thema's en bijbehorende doelen

De gemeente heeft in haar opdracht aan Sociaal Werk De Schans verschillende leer-, prestatie- en preventiedoelen benoemd. De verschillende doelen die de gemeente heeft benoemd zijn te clusteren in thema's. Elk jaar wordt gezamenlijk door Sociaal Werk De Schans, de gemeente en het Sociaal Planbureau Groningen gekeken welke thema's op dat moment de focus van het onderzoek zouden moeten hebben. Gedurende de looptijd van de onderzoeksopdracht worden uiteindelijk alle thema's en daarmee alle doelen uit de opdracht van de gemeente behandeld.

Op basis van uitgebreide gesprekken met de gemeente, de perspectiefnota van de gemeente Westerkwartier en gesprekken met Sociaal Werk De Schans is voor 2020 de volgende prioritering gekozen:

- Armoede
- Gezonde leefstijl
- Laaggeletterdheid

Bij deze thema's horen leer-, prestatie- en preventiedoelen die zijn opgesteld in de opdracht van de gemeente. Leerdoelen zijn gericht op het verkrijgen van inzicht. Bij de prestatiedoelen draait het om het bereiken van resultaten en bij de preventiedoelen gaat het om het bereiken van resultaten die nadrukkelijk preventief van aard zijn.

Doelen uit de opdracht

De in de opdracht geformuleerde leer-, prestatie- en preventiedoelen zijn in overleg met de gemeente en Sociaal Werk De Schans door de onderzoekers vertaald om ze geschikt te maken voor onderzoek. De strekking van de doelen is daarmee gelijk gebleven. In het overzicht Doelen Inspanningen Netwerk (DIN) zijn de doelen zoals opgenomen in de opdracht en zoals geformuleerd voor het onderzoek terug te vinden⁴. De DIN is te vinden in de bijlage van dit document.

Als we kijken naar de doelen uit de opdracht van de gemeente, dan horen daar voor de drie gekozen thema's, de volgende doelen bij⁵:

⁴ Sociaal Planbureau Groningen & Sociaal Werk De Schans (2020). *Doelen en inspanningen netwerk*. Leek: Sociaal Werk De Schans.

⁵ Hier worden de doelen genoemd zoals die in de DIN zijn vertaald door de onderzoekers.

1. Thema Gezonde leefstijl

1. Leerdoel: Inzicht in de mate waarin aanpakken van Sociaal Werk De Schans de ervaren gezondheid beïnvloeden.
2. Leerdoel: Inzicht in het bereik (welke activiteiten en welke doelgroepen worden bereikt) van de activiteiten die gericht zijn op goede voeding.
3. Preventiedoel: Het aantal volwassenen met overgewicht daalt.
4. Prestatiedoel: Het aantal jongeren dat voldoende beweegt in de gemeente Westerkwartier stijgt.

2. Thema Armoede

1. Leerdoel: Inzicht in doelgroepen die momenteel ondersteuning krijgen bij de financiële problemen en op welke manier.
2. Leerdoel: Inzicht in de mate waarin de doelgroepen met financiële problemen bereikt worden met de bestaande voorzieningen.
3. Leerdoel: Inzicht in het aanbod ter bestrijding van armoede en op welke punten het aanbod kan worden aangepast of aangevuld.
4. Prestatiedoel: Het aantal kinderen dat in de gemeente Westerkwartier opgroeit in armoede neemt af.

3. Thema Laaggeletterdheid

1. Prestatiedoel: Het aantal laaggeletterden in de gemeente Westerkwartier daalt.

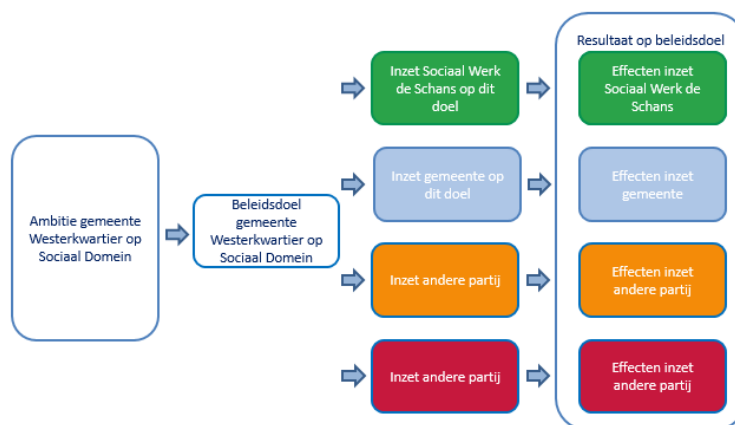
Onderzoeksvraag

Het huidige onderzoek richt zich specifiek op de inzet van Sociaal Werk De Schans op de verschillende thema's binnen het sociaal domein. Echter, de hierboven genoemde doelen zijn voor een deel algemeen geformuleerd en een antwoord op die doelen zegt iets over de gezamenlijke inzet van alle organisaties die actief zijn in de gemeente. Of anders gezegd, *“één aanbieder kan niet individueel verantwoordelijk worden gehouden voor het bereiken van een maatschappelijk resultaat (NJI)”*⁶. Niet alleen werken verschillende organisaties tegelijk aan gemeenschappelijke maatschappelijk doelen, ook spelen er vele externe factoren een rol.

Hoe de gezamenlijke inzet bijdraagt aan het behalen van de gemeentelijke doelstellingen, wordt in de figuur hieronder ook nog eens schematisch weergegeven.

⁶ Driedonks, M., Udo, N., Batyreva, I. & Ooms H. (2019). *Zo werkt u met het Kwaliteitskompas*. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut.

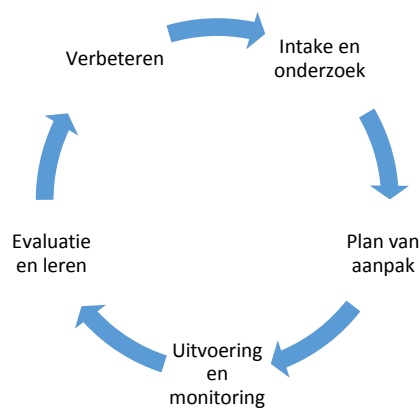
Figuur 1

Bron: Sociaal Planbureau Groningen (2021)

Gezien het feit dat Sociaal Werk De Schans vraaggericht werkt, zijn de activiteiten die ze doet continu aan verandering onderhevig. Vraagstukken van inwoners, ontwikkelingen in de gemeente, maar vooral ook uitkomsten van evaluaties vragen om nieuwe activiteiten en soms om aanpassing van activiteiten. Dit onderzoek is uitgevoerd op een bepaald moment in deze cyclus en geeft daarom alleen een beeld van dat bepaalde moment.

Figuur 2

Bron: Sociaal Planbureau Groningen (2021)

Dit onderzoek richt zich dus specifiek op de inzet van Sociaal Werk De Schans in 2020 op de verschillende thema's.

De onderzoeksvraag is: **“Wat is de impact van de inzet van Sociaal Werk De Schans op de thema's die de gemeente in de opdracht benoemt?”**

De impact van Sociaal Werk De Schans is samengesteld uit vier componenten.

1. Om te beginnen betreft het de effecten van de individuele trajecten. We volgen hierin de adviezen van het NJI en Movisie om een basisset indicatoren te hanteren waarmee de directe effecten van voorzieningen in het sociaal domein gemonitord kunnen worden.⁷ De basisset indicatoren omvat de volgende gegevenselementen:
 - bereik,
 - inwonertevredenheid, en
 - doelrealisatie of mate waarin zelfredzaamheid is toegenomen.De keuze voor deze indicatoren is gebaseerd op eerdere onderzoeken rondom jeugd- en opvoedhulp.
2. De tweede component betreft de impact van de collectieve trajecten. Sociaal Werk De Schans ontwikkelt momenteel de impactmeting van de collectieve activiteiten die door hen worden ingezet in Westerkwartier worden ingezet. Vooruitlopend op de informatie die daarmee beschikbaar komt, beschrijven wij de directe effecten van de collectieve activiteiten aan de hand van de volgende indicatoren:⁸
 - bereik,
 - curatief of preventief van aard, en
 - mate van aansluiting bij versterking van dimensies van Positieve Gezondheid.
3. De derde component betreft de werkwijze van Sociaal Werk De Schans. De manier waarop Sociaal Werk De Schans haar werkwijze vormgeeft en het feit dat deze bestaat uit een aantal erkende en onderbouwde elementen, heeft invloed op de impact van Sociaal Werk De Schans in Westerkwartier. Op de vraag op welke manier sociaal werk het verschil kan maken, geeft recent onderzoek naar de impact van sociaal werk in Nederland het antwoord dat het aan de ene kant gaat om een aantal inhoudelijke programmadelen die verschil maken. Aan de andere zijde is het de sociaal werker zelf, die met een set competenties verschil maakt.

⁷ Movisie. Kwaliteitskompas sociaal domein. Utrecht. Movisie

⁸ We baseren ons voor dit onderzoek grotendeels op de informatie van Sociaal Werk De Schans zelf. Op het moment van dit onderzoek is de ontwikkeling van de impactmeting van de collectieve activiteiten die in Westerkwartier worden ingezet, nog in volle gang en beschikken we voor dit onderzoek nog niet over de volledige informatie.

4. De vierde component betreft de resultaten van de samenwerking binnen het netwerk. Sociaal Werk De Schans werkt samen met partners in het veld, verbindt partners en zet expertise in. Dit vormt daarmee eveneens deel van de impact.

3. ONDERZOEKSACTIVITEITEN

Om een antwoord te kunnen formuleren op de leer-, prestatie- en preventiedoelen van de gemeente en op de hoofdvraag zijn verschillende onderzoeksactiviteiten ingezet. Deze zijn te verdelen in twee fasen. In de eerste fase zijn verschillende voorbereidende werkzaamheden verricht die als basis konden dienen voor de tweede fase. In de tweede fase zijn antwoorden geformuleerd op de leer-, prestatie- en preventiedoelen die in 2020 die focus hadden. Voor de volledigheid worden de activiteiten die zijn uitgevoerd in de beide fasen hieronder beschreven.

Fase 1 voorbereidende activiteiten 2019

Startfoto

De eerste stap in het onderzoek was het (eerst) (goed) in beeld krijgen van de maatschappelijke opgaven in het sociaal domein in Westerkwartier, daar waar het kon specifiek op gebiedsniveau. De activiteiten bestonden uit verzamelen en analyseren van de relevante data om de maatschappelijke vraagstukken voor Westerkwartier goed in beeld te krijgen. Er werd daarbij gebruik gemaakt van verschillende bronnen en monitors van het Sociaal Planbureau Groningen, gemeente Westerkwartier, GGD, CBS, waarstaatjegemeente.nl et cetera. De onderzoeksresultaten werden ontsloten in een zogenaamde digitale visualisatie⁹.

De uitkomsten werden vergeleken met de maatschappelijke opgaves die ter voorbereiding van opdracht van de basisondersteuning met thematafels waren geïnventariseerd. De analyse vormde de onderbouwing voor het gezamenlijk vaststellen van de maatschappelijke vraagstukken en opgaven voor Westerkwartier voor de komende jaren. Daarnaast werd duidelijk waar nog een kennisbehoefte lag. De startfoto is in fase 1 gepubliceerd en bood input voor de prioritering van de onderzoeken.

⁹ Sociaal Planbureau Groningen (2019). *Startfoto Monitoring Sociaal Werk de Schans*. Groningen: Sociaal Planbureau Groningen.

Figuur 3

In fase 1 van het onderzoek is gekeken op welke manier de ontwikkeling van cliënten van Sociaal Werk De Schans gemeten en geregistreerd kan worden¹⁰. Sociaal Werk De Schans opereert vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid. Positieve Gezondheid is echter geen meetinstrument en kan/mag als zodanig niet worden gebruikt¹¹. Op het moment dat het onderzoek van start ging, was er nog geen blauwdruk beschikbaar voor het meten van ontwikkeling bij cliënten wanneer gewerkt wordt met Positieve Gezondheid. Sociaal Werk De Schans heeft samen met het Sociaal Planbureau Groningen onderzocht op welke verantwoorde manier de ontwikkeling van cliënten toch te volgen en te meten is. De uitkomst van deze verkenning is dat de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) hiervoor het meest aangewezen instrument is. Onderzoekers van de GGD Amsterdam¹² hebben meegedacht of deze werkwijze te verantwoorden is. Uiteindelijk is gekozen voor een werkmethodek waarbij Positieve Gezondheid als gespreksleidraad dient en de ZRM als meetinstrument¹³. In september 2019 zijn de eerste resultaten van deze manier van 'meten van' positieve gezondheid gepresenteerd op Congres Sociaal Werk. Daarnaast is het registratiesysteem van Sociaal Werk De Schans ingericht op de werkmethodek en zijn medewerkers geschoold in het registreren.

¹⁰ Het gaat in dit geval om inwoners die individuele hulp krijgen van Sociaal Werk de Schans.

¹¹ Institute for Positive Health (2021). Is Positieve Gezondheid te meten? Geraadpleegd op 19 februari 2021, van <https://www.iph.nl/kennisbank/is-positieve-gezondheid-te-meten/>

¹² De Zelfredzaamheidsmatrix is een product van de GGD Amsterdam.

¹³ Flinterman, F., Lauriks, S., de Wit, M., Cremer, S., Fassaert, T., Verhoeff, A., & Manshanden, J. (2019). Mijn Positieve Gezondheid en de Zelfredzaamheid-Matrix. *TSG-Tijdschrift voor gezondheidswetenschappen*, 97(7-8), 160-164.

Fase 2 onderzoeksactiviteiten 2020

Ontwikkelen Doelen Inspanningen Netwerk

De leer-, prestatie- en preventiedoelen zijn op verschillende thema's gericht en beslaan daarmee een breed veld van maatschappelijke vraagstukken. Sociaal Werk De Schans werkt vraaggericht in verschillende werkgebieden die voorheen afzonderlijke gemeenten waren. Dat betekent dat de activiteiten die worden ingezet soms specifiek zijn voor een werkgebied. Bovendien betekent het dat de activiteiten van Sociaal Werk De Schans aan verandering onderhevig zijn. Immers, wanneer er gedurende het jaar een vraag uit de samenleving komt, speelt Sociaal Werk De Schans daarop in wanneer het binnen haar opdracht valt. Sociaal Werk De Schans streeft er bovendien naar maatschappelijke vraagstukken integraal aan te pakken waar het kan. Dat betekent dat haar activiteiten soms tegelijkertijd verschillende doelen dienen. Daarnaast werkt Sociaal Werk De Schans samen met andere organisaties aan het behalen van de doelen van de gemeente.

Bovenstaande factoren maken het complex om de relatie tussen de leer-, prestatie- en preventiedoelen, de activiteiten van Sociaal Werk De Schans en de samenwerking met andere partners snel in beeld te krijgen. Om te kunnen achterhalen wat de impact is van Sociaal Werk De Schans is het belangrijk de relatie tussen de doelen van de gemeente en de activiteiten van Sociaal Werk De Schans scherp te krijgen. Om de relatie tussen de leer-, prestatie- en preventiedoelen, de activiteiten van Sociaal Werk De Schans en de samenwerking met andere partners overzichtelijk te maken, is in 2020 een Doelen Inspanningen Netwerk (DIN)¹⁴ vormgegeven.

Het Sociaal Planbureau Groningen heeft samen met Sociaal Werk De Schans en de gemeente de DIN vormgegeven. De DIN is ingedeeld volgens de dimensies van Positieve Gezondheid. In de DIN zijn de leer-, prestatie- en preventiedoelen van de gemeente en de thema's opgenomen. Bij alle doelen zijn de daarbij passende activiteiten van Sociaal Werk De Schans op een rij gezet. Vervolgens zijn de netwerkpartners geïnventariseerd die samen met Sociaal Werk De Schans verantwoordelijk zijn voor het behalen van een specifiek doel¹⁵.

Beschikbare bronnen verzamelen

Gedurende het onderzoek zijn openbare en lokale bronnen verzameld waaruit cijfers kunnen worden gehaald die betrekking hebben op de doelen van de gemeente. Deze bronnen zijn geanalyseerd en verwerkt tot figuren. De cijfers laten zowel de huidige situatie zien als de ontwikkeling over een

¹⁴ Zie bijlage

¹⁵ Hoewel de partners samen werken aan gemeenschappelijke doelen, zijn de doelen die Sociaal Werk de Schans in haar opdracht heeft staan niet de doelen die partnerorganisaties in hun opdracht hebben staan.

aantal jaren. Daarnaast zijn registraties van Sociaal Werk De Schans verzameld om inzicht te geven in het bereik van activiteiten en de relatie tussen activiteiten en Positieve Gezondheid. Ook zijn er gesprekken gevoerd met teamcoaches van Sociaal Werk De Schans om onder andere te achterhalen welke impact zij ervaren van het werken met Positieve Gezondheid. Ten slotte is er literatuur verzameld om inzicht te kunnen geven in de werkwijze van Sociaal Werk De Schans en de mogelijke impact die de activiteiten van Sociaal Werk De Schans hebben op inwoners in het Westerkwartier¹⁶.

Rapportage

De analyse van de verschillende bronnen heeft geleid tot een eerste onderzoeksrapportage die uit verschillende onderdelen bestaat. Deze Onderzoeksverantwoording is daar een deel van. Het tweede deel is een document waarin werkwijze van Sociaal Werk wordt toegelicht. Het derde deel is een serie feitenbladen die gericht zijn op de drie thema's die in 2020 de focus hadden: armoede, gezonde leefstijl en laaggeletterdheid.

4. BRONNEN

Om een antwoord te kunnen geven op de doelen van de gemeente en op de hoofdvraag zijn verschillende bronnen geraadpleegd. De keuze voor bronnen hing af van de specifieke leer-, preventie- of prestatiedoelen. Het gaat om zowel kwantitatieve bronnen als kwalitatieve bronnen. In de meeste gevallen gaat het om bronnen van Sociaal Werk De Schans zelf en in een aantal gevallen gaat het om externe bronnen. De gebruikte bronnen worden hieronder verder toegelicht.

DIN

De DIN is zowel een resultaat van de eerste onderzoeksactiviteiten als een bron voor het opstellen van de rapportage. De DIN geeft een overzicht van alle activiteiten die Sociaal Werk De Schans doet op verschillende thema's en dimensies van Positieve Gezondheid. Gezien het feit dat Sociaal Werk De Schans vraaggericht werkt, zijn de activiteiten die ze doet aan verandering onderhevig. Soms vragen ontwikkelingen in de gemeente om nieuwe activiteiten en soms om aanpassing van activiteiten. De DIN is daarom geen momentopname, maar een werkdocument dat regelmatig wordt bijgewerkt en aangevuld.

De doelen van de gemeente zijn in de opdracht gekoppeld aan dimensies van Positieve Gezondheid. De werkwijze van Sociaal Werk De Schans kenmerkt zich door een integrale aanpak. Activiteiten zijn gericht op het bereiken van een of meerdere doelstellingen gericht op de Positieve Gezondheid van een inwoner en kunnen daarom op verschillende plaatsen in de DIN terugkomen.

¹⁶ Zie voor meer informatie hierover het volgende hoofdstuk.

Naast de door de gemeente geformuleerde (leer, preventie- en prestatie) doelen, werkt Sociaal Werk De Schans ook aan het behalen van doelen die terug te vinden zijn in de gemeentelijke ambitie. Dat is bovendien een gevolg van het feit dat Sociaal Werk De Schans vraaggericht werkt. De activiteiten waar het hier om gaat, zijn niet altijd direct te koppelen aan een leer-, preventie-, of prestatiedoel, maar spelen wel een belangrijke rol in het behalen van de gemeentelijke ambitie als geheel. Deze activiteiten zijn onderaan elke dimensie in de DIN weergegeven.

De DIN is gebruikt om inzicht te bieden in het aanbod van Sociaal Werk De Schans, om de relatie van de activiteiten met Positieve Gezondheid inzichtelijk te maken en om de werkwijze te beschrijven.

Registraties Sociaal Werk De Schans

Sociaal Werk De Schans is in 2019 begonnen met de registratie van individuele ondersteuningstrajecten. In de trajecten wordt Positieve Gezondheid als uitgangspunt gebruikt. De cliënt geeft bij de start van het ondersteuningstraject aan aan welke dimensie hij of zij wil werken gedurende het traject. Vervolgens vertaalt de professional het intakegesprek naar de ZRM. Dit heeft als reden dat Positieve Gezondheid een gesprekstool is, maar geen meetinstrument¹⁷. Met de ZRM kan wel worden gemeten. Sociaal Werk De Schans registreert op welke dimensie van Positieve Gezondheid een cliënt aan de slag wil en hoe de cliënt volgens de professional scoort op de ZRM. De data die deze registraties opleveren, worden gebruikt om uitspraken te doen over de hulpvragen van cliënten en over de ontwikkelingen van cliënten gedurende een traject. Deze data biedt de mogelijkheid om te kijken naar de ontwikkeling van een cliënt die deelgenomen heeft aan een individueel traject. Het is echter geen bewijs voor een oorzakelijke relatie.

Sociaal Werk De Schans registreert eveneens het bereik van de collectieve activiteiten. Het gaat dan om de aantallen deelnemers. De data die deze registratie oplevert, is gebruikt om uitspraken te doen over het bereik van activiteiten.

Gesprekken met Sociaal Werk De Schans

In het najaar van 2020 zijn verschillende gesprekken gevoerd met teamloaches van Sociaal Werk De Schans. Hierin werd hen gevraagd na te gaan of de DIN compleet was, gezien de recente ontwikkelingen in het werk en werd hen gevraagd de samenwerking in het netwerk en de werkwijze en ervaringen met Positieve Gezondheid te beschrijven. Deze gesprekken waren niet alleen bedoeld

¹⁷ Flinterman, F., Lauriks, S., de Wit, M., Cremer, S., Fassaert, T., Verhoeff, A., & Manshanden, J. (2019). Mijn Positieve Gezondheid en de Zelfredzaamheid-Matrix. *TSG-Tijdschrift voor gezondheidswetenschappen*, 97(7-8), 160-164.

om het overzicht van de activiteiten compleet te krijgen, maar ook om informatie op te halen over de werkwijze van Sociaal Werk De Schans.

Klanttevredenheidsonderzoek

Sociaal Werk De Schans heeft aan inwoners die een individueel traject afsloten gevraagd om hun tevredenheid aan te geven. In 2020 werden er in totaal 324 inwoners die hulp hadden ontvangen bevroegd, waarvan er 67 een ingevulde vragenlijst terugstuurden. De steekproef is te klein om de resultaten te generaliseren naar alle inwoners van Sociaal Werk De Schans. Het geeft echter wel kwalitatieve informatie over de ervaringen van de groep die heeft geantwoord.

Netwerktevredenheidsonderzoek

Sociaal Werk De Schans heeft aan netwerkpartners gevraagd om hun tevredenheid over de samenwerking aan te geven. In 2020 is er een vragenlijst uitgezet onder 394 netwerkpartners (personen). Daarvan hebben 100 contactpersonen de enquête hebben ingevuld. De respons komt hiermee op 25,4%. De steekproef is te klein om de resultaten te generaliseren naar alle netwerkpartners van Sociaal Werk De Schans. Het geeft echter wel kwalitatieve informatie over de ervaringen van de groep die heeft geantwoord.

Literatuur en evidence based werken

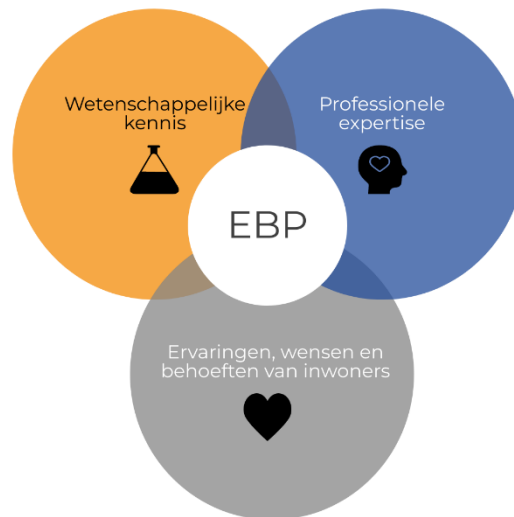
Een deel van het onderzoek gaat over de vraag of het aanbod van Sociaal Werk De Schans aangepast of aangevuld zou moeten worden en in welke mate de activiteiten de Positieve Gezondheid van inwoners in het Westerkwartier beïnvloeden. Deze vragen gaan over de kwaliteit van de hulpverlening en of deze adequaat, effectief en efficiënt is.

Om zo goed mogelijke, adequate, effectieve en efficiënte hulp te verlenen, wordt door veel organisaties gewerkt vanuit de Evidence Based Practice. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat deze kwalitatieve hulp bereikt kan worden als er aandacht is voor drie belangrijke domeinen: de expertise van de professional, de voorkeuren en waardes van de cliënt en de aanwezige wetenschappelijke evidentie (zie figuur 4). De drie domeinen kennen geen verschil in gewicht en zijn alle drie van belang voor kwalitatieve hulpverlening. Voor veel problemen of specifieke situaties bestaan nog geen bewezen-effectieve oplossingen, zeker niet in het licht van de beleidsdoelen van gemeenten¹⁸. Dit heeft er mee te maken dat vraagstukken van cliënten en de ontwikkeling daarvan vaak complex zijn en samenhangen met allerlei factoren. Er zijn een aantal databases met erkende interventies, maar iedere lokale situatie kent zijn eigen context en vraagt om een eigen aanpak. Daardoor zijn erkende interventies niet altijd één op één te implementeren. Het is echter niet zo, dat bij gebrek aan

¹⁸ Gorissen, W. (red.) (2017). *Samen lerend doen wat werkt. Een nieuwe kijk op evidence-based practice in zorg en welzijn voor jeugdigen en gezinnen*. Utrecht: Nederlands Jeugd Instituut.

wetenschappelijk bewijs voor de effectiviteit van interventies er niet Evidence Based gewerkt kan worden¹⁹. Er kan in dat geval een beroep worden gedaan op informatie over werkende principes achter een interventie, informatie van aanpalende disciplines samen met de expertise van de professional en de informatie van cliënten.

Figuur 4.

Bron: Sociaal Planbureau Groningen (2021).

Om een antwoord te geven op de vraag wat er in het aanbod aangevuld of aangepast zou kunnen worden, is gebruik gemaakt van bestaande literatuur en een analyse van de doelgroepen die Sociaal Werk De Schans bereikt. Om een antwoord te geven op de vraag in welke mate activiteiten positieve effecten hebben op inwoners is gekeken naar de manier waarop Sociaal Werk De Schans omgaat met de drie domeinen van de Evidence Based Practice. Bronnen zijn daarbij zowel literatuur en databases van erkende interventies, als gesprekken met teamcoaches en medewerkers van Sociaal Werk De Schans.

Openbare data

Er zijn een aantal grotere instanties, zoals het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS, GGD en Geletterdheid in beeld), die onderzoeksdata opleveren. Deze data is een betrouwbare bron van informatie over de complete groep inwoners. Het is bij deze bron niet mogelijk onderscheid te maken tussen inwoners die met Sociaal Werk De Schans te maken hebben gehad en inwoners die dat

¹⁹ Ibidem

niet hebben. Data van bronnen zoals het CBS is gebruikt om inzicht te geven in de situatie in het Westerkwartier.

Groninger Panel

Het Groninger Panel is een online burgerpanel van Sociaal Planbureau Groningen. Het Groninger panel is een kwalitatief onderzoeksinstrument waarmee de ervaringen van inwoners van de provincie Groningen in beeld worden gebracht. Momenteel telt het Groninger Panel ruim 7.000 leden van 18 jaar en ouder, waarvan 930 uit de gemeente Westerkwartier. Het Groninger Panel is een afspiegeling van de Groninger bevolking van 18 jaar en ouder. Om inzicht te geven in de situatie in de gemeente Westerkwartier is gebruik gemaakt van onderzoeksresultaten van het Groninger Panel.

5. LEESWIJZER

De rapportage moet als volgt worden gelezen. Allereerst bestaat de rapportage uit deze onderzoeksverantwoording. Deze wordt gevolgd door de beschrijving van de werkwijze van Sociaal Werk De Schans en een aantal feitenbladen.

Op ieder thema dat dit jaar de focus heeft, zijn gegevens verzameld. Deze worden in een zogenaamd feitenblad weergegeven. In de feitenbladen worden alle onderzoeksresultaten, dus ook de omschreven werkwijze, samengevat en geduid. De feitenbladen zijn op de volgende manier opgebouwd:

- In het eerste hoofdstuk worden de (leer, preventie- en prestatie) doelen van de gemeente benoemd en worden algemene cijfers gedeeld over de situatie op dat thema in de gemeente Westerkwartier.
- In het tweede hoofdstuk Activiteiten wordt een overzicht gegeven van de activiteiten, die Sociaal Werk De Schans op het moment van het onderzoek uitvoerde, verdeeld over 4 categorieën; Samenwerking, individuele hulpverlening, collectieve activiteiten en inzet van expertise. Deze verschillende categorieën van activiteiten worden in de daaropvolgende hoofdstukken toegelicht.
- In het hoofdstuk Samenwerking wordt een overzicht gegeven van het samenwerkingsnetwerk van Sociaal Werk De Schans gericht op het thema van het feitenblad.
- Het vierde hoofdstuk Individuele Trajecten laat de resultaten van individuele hulpverleningstrajecten zien.
- Het vijfde hoofdstuk Collectieve Activiteiten laat zien welke collectieve activiteiten er door de Sociaal Werk De Schans worden ingezet en wat daarvan de resultaten zijn.
- In het zesde hoofdstuk Inzet van Expertise wordt duidelijk gemaakt op welke manier Sociaal Werk De Schans haar expertise inzet om bij te dragen aan projecten en kennisontwikkeling van andere organisaties of samenwerkingsverbanden.
- In het zevende hoofdstuk Samenvatting en Duiding worden de resultaten als geheel geduid en wordt een antwoord geformuleerd op de doelen van de gemeente.

6. BEPERKINGEN VAN HET ONDERZOEK

Het onderzoek heeft een aantal beperkingen die hier nader worden toegelicht:

- *Landelijke bronnen*
In het onderzoek worden landelijke bronnen geraadpleegd zoals het CBS. Deze leveren betrouwbare onderzoeksdata. Deze bronnen worden alleen vaak slechts eens in een aantal jaren geüpdatet of worden jaarlijks geüpdatet met een vertraging van enkele maanden tot een jaar. Het is daardoor onmogelijk om in de rapportage gebruik te maken van onderzoeksdata die op het voorafgaande jaar is gebaseerd.
- *Registraties van Sociaal Werk De Schans*
Sociaal Werk De Schans is sinds ze haar opdracht in het Westerkwartier heeft, gestart met het ontwikkelen van haar werkwijze en de registratie van haar inzet. Om betrouwbare en valide cijfers uit de registraties te kunnen halen, moet data aan de voorkant goed en in voldoende mate geregistreerd worden. De ontwikkeling van een registratiesysteem waarin de juiste dingen worden geregistreerd, zonder dat professionals overbelast raken, heeft tijd nodig. Deze ontwikkeling is nog steeds gaande. Omdat de registraties nog in ontwikkeling zijn, is niet altijd voldoende data beschikbaar om al betrouwbare uitspraken te doen. Wanneer dit het geval zijn de data niet opgenomen in de rapportage of alleen beperkt.
- *Bewijs*
De cijfers over individuele trajecten wekken de indruk dat zij bewijzen dat een individueel traject wel of juist geen effect heeft gehad voor een cliënt. Dat is echter niet het geval. De cijfers laten alleen de ontwikkeling van de cliënt zien gedurende het traject. Als een cliënt zelfredzamer wordt, of juist niet, kan dat door de hulpverlening komen, maar net zo goed door externe factoren. Zou je willen bewijzen dat de hulpverlening effect heeft, dan moet dat in een experiment met een controlegroep²⁰. Vanwege de omvang, ethische bezwaren en complexiteit van zo'n type onderzoek is dat niet haalbaar binnen de opdracht. Om dezelfde reden wordt dit type onderzoek ook landelijk zelden uitgevoerd op het gebied van sociaal werk.
- *Causaliteit*
De relatie tussen activiteiten in het sociaal werk en de impact daarvan op maatschappelijke vraagstukken is erg complex²¹. Niet alleen werken verschillende organisaties tegelijk aan gemeenschappelijke maatschappelijke doelen, ook spelen er vele externe factoren een rol.

²⁰ Jakobs, G. (2014). De derde weg in evaluatieonderzoek. Geraadpleegd op 24 februari 2021, van <https://www.socialevraagstukken.nl/de-derde-weg-in-evaluatieonderzoek/>

²¹ Gorissen, W. (red.) (2017). *Samen lerend doen wat werkt. Een nieuwe kijk op evidence-based practice in zorg en welzijn voor jeugdigen en gezinnen*. Utrecht: Nederlands Jeugd Instituut.

Het is daarom onmogelijk om aan te tonen dat de activiteiten van een specifieke organisatie de oorzaak zijn van specifieke effecten op een maatschappelijk vraagstuk. Veranderingen rond een vraagstukken kunnen verschillende oorzaken hebben die moeilijk te onderscheiden zijn.

DEEL 2

ONDERZOEKSRESULTATEN

INHOUD

1. WERKWIJZE VAN SOCIAAL WERK DE SCHANS.....	22
2. FEITENBLADEN.....	32
Feitenblad Armoede en Schulden	33
Feitenblad Gezonde Leefstijl.....	47
Feitenblad Laaggeletterdheid	65

1. WERKWIJZE VAN SOCIAAL WERK DE SCHANS

Om inzicht te kunnen bieden in de impact van Sociaal Werk De Schans in het Westerkwartier is het belangrijk om te kijken welke activiteiten er worden gedaan en welke theoretische basis daarvoor is, op welke manier de activiteiten worden gedaan en of ze aansluiten bij de voorkeuren en waarden van de inwoners.

Sociaal Werk De Schans is onderdeel van de Tintengroep. De visie van Tintengroep op sociaal werk is ontwikkeld op basis van het gedachtegoed van verschillende wetenschappers. De visie kent drie pijlers: zelfwerkzaamheid, positief welbevinden en positieve gezondheid. Deze visie vormt de basis voor en geeft richting aan de keuze van aanpakken en interventies.

Het sociaal werk probeert verschillende problemen van mensen met een (latente) ondersteuningsvraag te doorbreken. Op de vraag op welke manier sociaal werk daar het verschil in kan maken, geeft recent onderzoek naar de impact van sociaal werk in Nederland antwoord dat het aan de ene kant gaat om een aantal inhoudelijke programmadelen die verschil maken. Aan de andere zijde is het de sociaal werker zelf, die met een set competenties verschil maakt.²² De expertise van een professional bepaalt dus voor een belangrijk deel de impact die activiteiten hebben op inwoners. Onderzoek toont ook aan dat, wanneer medewerkers kernvaardigheden van sociaal werk goed ontwikkeld hebben, dat invloed heeft op de uitkomsten van sociaal werk in gezinnen.²³ Er zijn zelfs onderzoeken die laten zien dat het veel belangrijker is 'wie' een bepaalde methode hanteert, dan 'wat' die methode is²⁴.

Door de werkwijze van Sociaal Werk De Schans in kaart te brengen, geven we een beeld van de manier waarop de medewerkers te werk gaan en de activiteiten van de Schans worden uitgevoerd. Hieronder wordt de werkwijze van Sociaal Werk De Schans beschreven.

Positieve gezondheid

Sociaal Werk De Schans werkt vanuit het gedachtegoed van 'Positieve Gezondheid'. Het is tevens de opdracht van de gemeente Westerkwartier om te werken vanuit de uitgangspunten van "Positieve

²² Dekker, F. Franx, A., de Vleeshouwer, E. & Zandvleit, K. (2020). *Meta-analyse businesscases sociaal werk*. Rotterdam: Business School of Economics.

²³ Forrester D., ed al. (2019), What is their between worker skills and outcomes for families in child and family social work?, *The British Journal of Social Work*, Volume 49, Issue 8, Pages 2148–2167.

²⁴ Wampold, B., & Imel, Z. (2015). *The great psychotherapy debate: The evidence for what makes psychotherapy work* (second edition). New York: Routledge.

gezondheid” en om samen met de gemeente deze visie in de werkwijze van de medewerkers in de gebiedsteams te integreren²⁵.

De basisgedachte van Positieve Gezondheid is dat gezondheid meer is dan de afwezigheid van ziekte. Het gaat om een breed en integraal beeld van gezondheid, waarbij bijvoorbeeld zingeving onderdeel is van de gezondheid van een individu. Het is bovendien een dynamische benadering van gezondheid die meer recht doet aan datgene dat voor een individu van betekenis is²⁶. Met die bredere benadering draag je bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

Vanuit dit gedachtegoed is een instrument ontwikkeld om de gezondheid van iemand in kaart te brengen. Dat instrument wordt vanwege de vorm ervan het spinnenwebdiagram genoemd. Het instrument geeft een beeld van de verschillende facetten van gezondheid, ook wel dimensies genoemd. Iemand geeft zelf voor elke dimensie aan hoe hij of zij de gezondheid op die dimensie ervaart. De verschillende dimensies bij elkaar geven een beeld van hoe iemand zelf zijn totale gezondheid beschouwt. Het is geen meetinstrument waarmee een score of maat van gezondheid bepaald kan worden²⁷. De tool Mijn Positieve Gezondheid en het bijbehorende spinnenweb zijn bedoeld als gespreksinstrument en niet als meetinstrument. Het is dus wel mogelijk om het instrument in te zetten om het gesprek met iemand aan te gaan over haar of zijn gezondheid.

De implementatie van het gedachtegoed van Positieve Gezondheid in het sociaal werk en het onderzoek naar de effecten van het werken met Positieve Gezondheid staan landelijk nog in de kinderschoenen. De eerste ervaringen zijn positief en onderzoek onder een groep huisartsen die vanuit het gedachtegoed zijn gaan werken, laat zien dat er een stijging is in ervaren gezondheid bij patiënten en ervaren werkplezier bij professionals²⁸.

Positieve gezondheid in de praktijk

Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid vormt de brede basis onder al het werk van Sociaal Werk De Schans. Allereerst is het bepalend voor de manier waarop Sociaal Werk De Schans de gezondheid van inwoners benaderd en de mate van eigen regie die ze daarbij stimuleert. Activiteiten

²⁵ Gemeente Westerkwartier (2019). *Aanbestedingsdocument Sociaal Werk gemeente Westerkwartier*. Leek: Gemeente Westerkwartier.

²⁶ Institute for Positive Health (2021). Een bredere kijk op gezondheid die meer oplevert. Geraadpleegd op 19 februari 2021, van <https://www.iph.nl/wat-is-het/>

²⁷ Institute for Positive Health (2019). *Handreiking positieve gezondheid en meetinstrumenten*. Utrecht: Institute for Positive Health.

²⁸ Peter Jung, H., Liebrand, S. & van Asten, C. (2019). Uitkomsten van het hanteren van Positieve Gezondheid in de praktijk. *Bijblijven 35*, p. 26–35.

die ze inzet moeten aansluiten op het gedachtengoed en uitgaan van de brede benadering van gezondheid. Bovendien werkt Sociaal Werk De Schans, als onderdeel van de Tintengroep, intern ook vanuit het gedachtengoed van Positieve Gezondheid, bijvoorbeeld in het hr-beleid. De dimensies bieden aanknopingspunten om met de medewerker te reflecteren op het werkplezier en de vitaliteit²⁹.

Positieve Gezondheid als gespreksinstrument wordt met name in het intakegesprek met een inwoner ingezet. Sociaal Werk De Schans heeft een werkmethode ontwikkeld waarbij het wel mogelijk is om met Positieve Gezondheid te werken en tegelijkertijd de ontwikkeling van de inwoner te meten. Daarbij wordt de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) gebruikt om de ontwikkelingen bij de inwoner te meten. Deze werkmethode wordt door de ontwikkelaar van de ZRM, de GGD Amsterdam, erkend³⁰. Medewerkers gaan bij individuele trajecten en bij collectieve activiteiten in gesprek met inwoners aan de hand van het spinnenwebdiagram. Samen met de inwoner bepalen ze waar de inwoner zich op dat moment op elke dimensie bevindt. Vervolgens geeft de inwoner zelf aan aan welke dimensie hij of zij zou willen werken. Op die manier heeft de inwoner zeggenschap over de hulp- en dienstverlening/ondersteuning. Vervolgens vertaalt de professional het intakegesprek naar de ZRM. Beide inzichten samen vormen de basis voor de doelen die in het plan van aanpak met de inwoner wordt afgesproken.

In het geval van individuele ondersteuning vult de professional op basis van het (intake)gesprek ook een vragenlijst voor de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) in. De Zelfredzaamheid-Matrix (ZRM) is een objectief en (normatief meet)instrument waarmee professionals de mate van zelfredzaamheid van hun inwoners die hulp krijgen kunnen beoordelen³¹. Waar het invullen van het spinnenwebdiagram door de inwoner zelf wordt gedaan, wordt de ZRM door de professional ingevuld. Op deze manier kan de ontwikkeling die een inwoner doormaakt tijdens de individuele ondersteuning toch gemonitord worden. “Door beide instrumenten naast elkaar te gebruiken en subjectieve ervaringen en intrinsieke motivatie naast objectieve waarnemingen te leggen is een verdieping van het gesprek tussen professional en cliënt mogelijk, en kan de meest passende, wenselijke en effectieve zorg en

²⁹ Koudijs, D. (2020). Pilot Positieve Gezondheid op de werkvloer. Geraadpleegd op 24 februari 2021, van <https://www.sociaalwerk-werkt.nl/pilot-positieve-gezondheid-op-de-werkvloer>

³⁰ Flinterman, F., Lauriks, S., de Wit, M., Cremer, S., Fassaert, T., Verhoeff, A., & Manshanden, J. (2019). Mijn Positieve Gezondheid en de Zelfredzaamheid-Matrix. *TSG-Tijdschrift voor gezondheidswetenschappen*, 97(7-8), p. 160-164.

³¹ Ibidem

ondersteuning worden geboden, de ontwikkeling van het functioneren van de cliënt worden gevolgd en het aanbod worden geëvalueerd”.³²

Ervaringen met positieve gezondheid

In de gesprekken die in het kader van het onderzoek zijn gevoerd met de teamcoaches van Sociaal Werk De Schans komt het werken met Positieve Gezondheid veelvuldig terug³³. Teamcoaches geven aan dat het gedachtegoed in alles de basis vormt van de werkwijze en koppelen dit direct aan praktijkvoorbeelden. Ook herkennen ze dat Positieve Gezondheid intern op de werkvloer wordt ingezet. De meerwaarde is volgens de teamcoaches als volgt:

- Het zorgt voor duidelijkheid en eenheid in de werkwijze. Het gedachtegoed kan soms helpen om de afweging te maken of een bepaalde activiteit binnen de opdracht valt of eigenlijk niet passend is.
- Het geeft beter inzicht in de vraag achter de vraag. Een voorbeeld hiervan is een mantelzorger die op alle dimensies een lage gezondheid ervaart doordat alle energie en tijd opgaat aan mantelzorgtaken. Dat zorgt volgens de teamleider voor heel veel inzicht bij de inwoner op dat moment.
- Het verschuiven van de focus naar de inwoner zorgt ervoor dat inwoners meer eigen regie gaan voeren.
- Het is ondersteunend in de beweging van ‘zorgen voor’ naar ‘zorgen dat’, die ook door de gemeente wordt ingezet. Dit is volgens de teamcoaches nog wel een uitdaging, omdat inwoners hier soms andere verwachtingen bij hebben. Die zijn soms vanuit de historie gewend dat bepaalde zaken voor hen geregeld worden, terwijl er nu meer van hun eigen zelfredzaamheid en zelfwerkzaamheid wordt gevraagd³⁴.

Common factors

Sociaal Werk De Schans hecht waarde aan inzet van de zogeheten common factors in het sociaal werk. Common factors zijn de niet-specifieke, gemeenschappelijke werkwijzen en uitgangspunten die in het sociaal werk centraal staan³⁵. Het gaat hier om factoren zoals ‘inlevingsvermogen’, ‘een respectvolle bejegening’ en ‘flexibiliteit’. Maar ook bijvoorbeeld het kunnen aansluiten bij de

³² Flinterman, F., Lauriks, S., de Wit, M., Cremer, S., Fassaert, T., Verhoeff, A., & Manshanden, J. (2019). Mijn Positieve Gezondheid en de Zelfredzaamheid-Matrix. *TSG-Tijdschrift voor gezondheidswetenschappen*, 97(7-8), 160-164

³³ Persoonlijke communicatie teamcoaches Sociaal Werk de Schans, 11-11-20, 17-11-20 en 25-11-20.

³⁴ Ibidem

³⁵ De Vries, S. (2017). Wat werkt en hoe? Het commonfactorsmodel als basis voor de psychosociale hulpverlening in het sociaal werk. *Journal of Social Intervention: Theory and Practice*. Volume 26, Issue 3, p. 4–27.

motivatie van de inwoner, een goede hulpverleningsrelatie en een goede structurering van de interventie³⁶. Het is wetenschappelijk aangetoond dat deze common factors een grote bijdrage leveren aan de uiteindelijke impact die interventies hebben op inwoners³⁷. Er zijn zelfs onderzoeken die laten zien dat het veel belangrijker is 'wie' een bepaalde methode hanteert, dan 'wat' die methode is³⁸.

Sociaal Werk De Schans heeft aan inwoners die een individueel traject afsloten gevraagd om hun tevredenheid aan te geven. Resultaten geven een beeld van de rol die common factors spelen als het gaat om de ervaring van inwoners. Er werden in totaal in 2020 324 inwoners die hulp ontvangen hadden bevraagd, waarvan er 67 een ingevulde vragenlijst terugstuurden. De steekproef is te klein om de resultaten te generaliseren naar alle inwoners van Sociaal Werk De Schans. Het geeft echter wel kwalitatieve informatie over de ervaringen van de groep die heeft geantwoord.

De ruime meerderheid van inwoners die geantwoord hebben is (zeer) tevreden over de bereikbaarheid van de professional, de manier van omgaan met de cliënt en de deskundigheid van de professional. Slechts een enkeling geeft aan (zeer) ontevreden te zijn.

Inwoners geven aantal dingen aan waar ze specifiek tevreden over zijn. De geïnteresseerde, betrokken en persoonlijke benadering wordt door een groot deel van de inwoners genoemd:

"Er was alle tijd en ruimte voor mijn 'verhaal'."

"Hoe de medewerker mij behandelde en met mij omging, de kennis en het gedrag hielpen daar erg bij."

Ook waarderen meerdere inwoners de empathische en begripvolle houding van de professionals:

"Ze luisteren zonder oordeel."

"Het begrip voor mijn situatie echt super."

De snelheid en deskundigheid waarmee zaken worden afgehandeld worden ook door meerdere inwoners genoemd als positieve kenmerken van de werkwijze van Sociaal Werk De Schans.

³⁶ Engbersen, R. & Omlo, J. (2020). *Uit de duivelskring van armoede*. Utrecht: Movisie.

³⁷ De Vries, S. (2017). Wat werkt en hoe? Het commonfactorsmodel als basis voor de psychosociale hulpverlening in het sociaal werk. *Journal of Social Intervention: Theory and Practice*. Volume 26, Issue 3, p. 4–27.

³⁸ Wampold, B., & Imel, Z. (2015). *The great psychotherapy debate: The evidence for what makes psychotherapy work*, (second edition). New York: Routledge.

“De terugkoppeling, het delen met ouders. Ondanks de Coronacrisis toch begonnen met de begeleiding, na videobellen en 1-op-1-wandelingen. De telefoontjes om samen even te sparren heb ik echt gewaardeerd.”

Als het gaat om verbeterpunten noemen inwoners dat de bereikbaarheid, terugkoppeling vanuit de professional en het vasthouden aan afspraken nog beter kan. Zo geeft iemand aan dat hij zij lang moet wachten op de reactie op een e-mail.

Hoewel de resultaten van het ervaringsonderzoek niet te generaliseren zijn, is wel te concluderen dat in ieder geval bij een deel van de inwoners de persoonlijke, inwonergerichte en empathische houding van professionals wordt herkend en als positief wordt ervaren.

Outreaching werken

Sociaal Werk De Schans hanteert voor verschillende thema's een outreachende werkwijze. Dit is een werkwijze waarbij actief wordt ingezet op het leggen van contact met de doelgroep, het achterhalen van de vragen van de doelgroep en het doorverwijzen naar passende hulpverlening. Het heeft als doel een brug te slaan tussen de 'leefwereld' van inwoners en de 'systeemwereld' van instanties. Het leggen van het eerste contact in de eigen leefomgeving van inwoners staat bij outreachend werken centraal. Het vraagt van professionals dat ze zelfverzekerd naar voren kunnen treden in de leefwereld van inwoners die ze willen bereiken³⁹. Movisie onderscheidt een aantal manieren waarop outreachende professionals in contact komen met inwoners⁴⁰:

- Huisbezoeken op basis van signalen van formele en informele netwerkpartners waarbij de professional ongevraagd mensen bezoekt;
- Huisbezoeken aan alle bewoners in een wijk waarbij de professional alert is op signalen. De professional bezoekt mensen ongevraagd, aangekondigd, op afspraak of zelfs op verzoek van de inwoner zelf;
- Aanwezig zijn op plaatsen waar de potentiële doelgroep te vinden is (pleinen, straten, buurthuizen, scholen etc.), zogenoemde vindplaatsen;
- Voorlichting geven op (collectieve) locaties waar de potentiële doelgroep aanwezig is.

Uit onderzoek blijkt dat outreachend werk uiteenlopende positieve sociale effecten teweeg brengt. Zo blijkt dat mensen die huisbezoeken van professionals ontvangen in de meeste gevallen positief reageren en tevreden zijn over de hulp en aandacht die ze krijgen. Ook blijkt in veel gevallen dat inwoners vragen hebben waar nog geen passende hulp voor wordt gegeven. De outreachende werkwijze versterkt het vertrouwen van de inwoners die in eerste instantie de professionals

³⁹ Omlo, J. (2017). *Wat werkt bij outreachend werken?* Utrecht: Movisie.

⁴⁰ Ibidem

wantrouwen⁴¹. En doelgroepen die anders moeilijk bereikt worden komen door een outreachende aanpak eerder in contact met professionals. Uiteindelijk blijkt outreachend werken ook financiële baten te kennen. Het is weliswaar arbeidsintensief om toe te passen, maar verschillende kosten-batenanalyses tonen aan dat door de toepassing duurdere zorg voorkomen kan worden. Sociaal Werk De Schans zet het outreachend werken in door de bovengenoemde manieren in te zetten om in contact te komen met inwoners die de weg naar de hulpverlening niet zelfstandig vinden. Een goed praktijkvoorbeeld hiervan is dat professionals aanschuiven bij de koffietafel van de Voedselbank onder de titel Bakkie in 't Marheem. Ze zijn op die manier aanwezig op een vindplaats waar kwetsbare inwoners komen en proberen op laagdrempelige wijze in contact te komen met die inwoners.

Oplossingsgericht werken

Sociaal Werk De Schans zet oplossingsgericht werken in als methodiek in het Westerkwartier. Het doel van oplossingsgericht werken is om inwoners zo te ondersteunen dat hun oplossend vermogen wordt hersteld en dat zij in staat zijn om zelf met hun sociale context hun vraagstuk aan te pakken. Het is een methodische en gestructureerde manier van bevragen van de inwoner waardoor deze een het vraagstuk scherp krijgt en hier een andere kijk op ontwikkelt⁴². Hierdoor moeten inwoners zich bewust worden van hun eigen interne en externe bronnen, hun eigen doelen, stappen zetten om de situatie te verbeteren en kunnen bepalen wanneer ze zelfstandig verder kunnen. Bovendien moeten ze gedurende het traject vertrouwen en hoop ontwikkelen in het feit dat er voor hun een betere situatie valt te bereiken. De doelgroep bestaat uit inwoners die zich van te voren niet in staat voelen om zelf of met hulp van hun sociale omgeving hun vraagstuk op te lossen. Het gaat hier om inwoners die verlies leiden van eigen kracht, van copingvaardigheden en van zelfbeschikking. Oplossingsgericht werken is door het Nederlands Jeugdinstituut beoordeeld als effectieve interventie volgens goede aanwijzingen⁴³.

Sociaal Werk De Schans zet in haar werk in op oplossingsgericht werken onder het motto: Van zorgen vóór naar zorgen dát⁴⁴. Ze zet in op het bevorderen van eigenaarschap en zelfredzaamheid. Door het gebruik van het gespreksinstrument van Positieve Gezondheid worden inwoners eigenaar gemaakt van het vraagstuk en de oplossing. Maar ook in andere vormen van ondersteuning zoals collectieve activiteiten of ondersteuning van verenigingen en initiatieven vormt dit principe de basis. Dit vraagt

⁴¹ Ibidem

⁴² de Vries, S. & Prüst, H. (2017). Databank effectieve jeugdinterventies: beschrijving 'Oplossingsgericht werken in het sociaal werk'. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut. Geraadpleegd op 25-01-21, van www.nji.nl/jeugdinterventies

⁴³ Ibidem

⁴⁴ Sociaal Werk De Schans (2020). *Jaarverslag 2019*. Leek: Sociaal Werk de Schans.

om een omslag in denken en doen bij alle betrokkenen zoals de inwoners, de gemeente en de medewerkers van Sociaal Werk De Schans. Uit de gesprekken met teamcoaches wordt duidelijk dat inwoners soms nog moeten wennen aan deze transitie⁴⁵. Zij zijn soms van oudsher gewend dat er “voor hen gezorgd” werd. Zo noemt een teamleider een voorbeeld waarbij een informele spelclub voorheen budget kreeg om hun activiteiten uit te voeren. Nu helpt Sociaal Werk De Schans hen om zelf hun budget te vergaren. Dat leidde in eerste instantie tot weerstand, maar wordt nu als positief ervaren door de inwoners.

Integraal werken

Sociaal Werk De Schans zoekt in het werk naar mogelijkheden om integraal te werken. Dat betekent dat er gezocht wordt naar samenhang en dat er domeinoverstijgend wordt gewerkt aan vraagstukken van inwoners⁴⁶. Het is er op gericht om escalatie van problematiek te voorkomen. Integraal werken heeft als doel dat er snel en eenvoudig oplossingen komen voor meervoudige problematiek. De term ‘integraal’ betekent dat de hulpverlening voltallig en volledig is. Dat wil zeggen dat er een brede aanpak wordt gehanteerd waarin aandacht is voor alle leefgebieden van een inwoner. Het is daarbij belangrijk dat professionals van verschillende disciplines met elkaar samenwerken, om tot één samenhangend plan te komen. Er zijn een aantal werkzame elementen van het integraal werken die door de wetenschap onderbouwd zijn. Zo spelen vertrouwen en het gevoel van veiligheid een belangrijke rol, net als gelijkwaardigheid in de hulpverleningsrelatie en continuïteit van de hulpverlening⁴⁷.

In de analyse van de activiteiten en interventies van Sociaal Werk De Schans en in de gesprekken met teamcoaches komt naar voren dat er zo veel mogelijk voor een integrale en interdisciplinaire insteek wordt gekozen⁴⁸. Zo geven de teamcoaches aan activiteiten zo breed mogelijk in te zetten. Dat betekent dat bijvoorbeeld het Samen Koken in het Westerkwartier bewust niet wordt gepromoot als activiteit voor minima, hoewel de activiteit wel als doel heeft een bijdrage leveren aan gezondheidsverbetering van mensen met een lage sociaal economische status⁴⁹. Hiermee probeert Sociaal Werk De Schans te voorkomen dat inwoners zich gestigmatiseerd voelen en te bereiken dat ook inwoners die buiten de doelgroep vallen geïnspireerd worden om gezonder te gaan eten.

⁴⁵ Persoonlijke communicatie teamcoaches Sociaal Werk De Schans, 11-11-20, 17-11-20 en 25-11-20.

⁴⁶ Van Arum, S., Redeker, I., Stouthard, L., Verweij, S. & Van Xanten, H. (2020). *Integraal werken in de wijk*. Utrecht: Movisie.

⁴⁷ van Arum, S., Verweij, S. & van der Veer, K. (2018). *Wat werkt bij integraal werken in de wijk?* Utrecht: Integraal Werken in de Wijk.

⁴⁸ Sociaal Planbureau Groningen & Sociaal Werk De Schans. (2020). *Doelen en inspanningen netwerk*. Leek: Sociaal Werk De Schans.

⁴⁹ Sociaal Werk De Schans (2020). Beschrijvingen van collectieve activiteiten.

Bovendien is de activiteit zowel gericht om het verminderen van hoge kosten voor levensmiddelen als het verbeteren van de eetgewoonte bij de inwoners. De activiteit beslaat daarmee verschillende terreinen, doelgroepen en disciplines. Ook in de mate waarin Sociaal Werk De Schans haar samenwerking met partners inzet in de gemeente en de manier waarop interne disciplines met elkaar samenwerken laat zien dat ze een integrale aanpak hanteert.

Evidence based werken

Om zo goed mogelijke, adequate, effectieve en efficiënte hulp te verlenen, wordt door Sociaal Werk De Schans ingezet op evidence based werken. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat deze kwalitatieve hulp bereikt kan worden als er aandacht is voor drie belangrijke domeinen: de expertise van de professional, de voorkeuren en waardes van de inwoner en de aanwezige wetenschappelijke evidentie⁵⁰. Sociaal Werk De Schans heeft in haar aanbod aandacht voor de drie componenten van de Evidence Based Practice. Ze zet niet alleen voortdurend in op de ontwikkeling van de expertise van professionals, maar stelt vanuit het werken met Positieve Gezondheid de wensen, normen en waarden van inwoners steeds centraal. Bovendien is Sociaal Werk De Schans gestart met het beschrijven van al haar collectieve activiteiten. Op deze manier worden professionals gedwongen na te gaan op welke doelen de activiteiten gericht zijn, wat de verhouding is tussen inzet en opbrengst, welke doelgroepen bereikt worden en wat onderliggende werkende principes zijn. Uiteindelijk is het de bedoeling dat Sociaal Werk De Schans in het werk actief de impact gaat meten van de collectieve activiteiten die zij inzet⁵¹. Daarmee zet zij een verdiepende stap in het werken volgens de Evidence Based Practice.

Netwerkpartner

Sociaal Werk De Schans werkt op verschillende manieren samen met partners in het sociaal domein. In sommige gevallen draait de samenwerking enkel om doorverwijzingen, maar in veel gevallen is die intensiever. Zo hebben medewerkers in verschillende regionale projecten een adviserende rol. Sociaal Werk de Schans onderzoekt de ervaringen van netwerkpartners als het gaat om de inzet van haar medewerkers. In 2020 is er een vragenlijst uitgezet onder 394 netwerkpartners (personen). Daarvan hebben 100 contactpersonen de enquête hebben ingevuld. De respons komt hiermee op 25,4%.

⁵⁰ Gorissen, W. (red.) (2017). *Samen lerend doen wat werkt. Een nieuwe kijk op evidence-based practice in zorg en welzijn voor jeugdigen en gezinnen*. Utrecht: Nederlands Jeugd Instituut.

⁵¹ Tinten, (2020). Meet de impact van collectieve aanpakken – 3 tips. Geraadpleegd op 15-02-2021, van <https://www.tintentrainingenadvies.nl/nieuws-van-tinten-advies/meet-de-impact-van-collectieve-aanpakken-3-tips/>

Medewerkers worden door de meerderheid van hun netwerkpartners als innovatief (54%), ondernemend (72%), professioneel (81%), verbindend (69%) en resultaatgericht (55%) bevonden.

“Zichtbaar in de netwerken, positieve en oplossingsgerichte inbreng. Als burger tevreden over de zichtbaarheid van de Schans op straat.”

De meerderheid van de partners zijn tevreden over de inhoudelijke bijdrage (74%) en de toegevoegde waarde (75%) van Sociaal Werk De Schans bij de samenwerking in netwerken en samenwerkingsverbanden.

“De samenwerking SMW en school is van groot belang voor leerlingen. Zij zijn enorm geholpen bij deze samenwerking!”

66% van de netwerkpartners geeft aan voldoende geïnformeerd te zijn over het aanbod van de Schans.

Samenvatting

Sociaal Werk De Schans past verschillende erkende werkwijzen en methodieken toe in de gemeente Westerkwartier. Het gedachtengoed en het gespreksinstrument van Positieve Gezondheid vormen daarin de basis. De andere werkwijzen en methodieken zijn:

- de common factors in het hulpverleningsproces;
- de outreachende werkwijze;
- de oplossingsgerichte aanpak;
- de integrale benadering van vraagstukken en oplossingen;
- de aandacht voor het werken vanuit een evidence based practice;
- de netwerkpositie.

De manier waarop Sociaal Werk De Schans haar werkwijze vormgeeft en het feit dat deze bestaat uit een aantal erkende en onderbouwde elementen, heeft invloed op de impact van Sociaal Werk De Schans in het Westerkwartier.

2. FEITENBLADEN

Hieronder volgen de feitenbladen op de thema's:

- Armoede en schulden
- Gezonde leefstijl
- Laaggeletterdheid

Armoede en schulden

De situatie in het Westerkwartier

Rapportage 2020

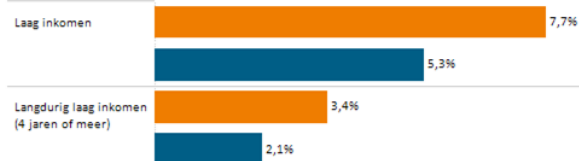
Sociaal Werk De Schans zet zich in om armoede en schulden te verminderen in de gemeente Westerkwartier. Ze streeft ernaar om hiermee onder andere de kwaliteit van leven van inwoners te versterken.

De gemeente heeft de Schans daarbij de volgende doelen¹ meegegeven:

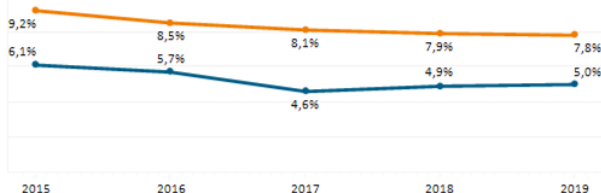
1. Inzicht in doelgroepen die momenteel ondersteuning krijgen bij de financiële problemen en op welke manier.
2. Inzicht in de mate waarin de doelgroepen met financiële problemen bereikt worden met de bestaande voorzieningen.
3. Inzicht in het aanbod ter bestrijding van armoede en op welke punten het aanbod kan worden aangepast of aangevuld.
4. Het aantal kinderen dat in de gemeente Westerkwartier opgroeit in armoede neemt af.

Lage inkomens en schulden in cijfers²

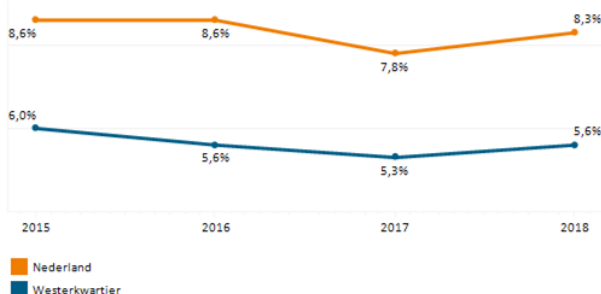
Aandeel huishoudens met een (langdurig) laag inkomen (2019)

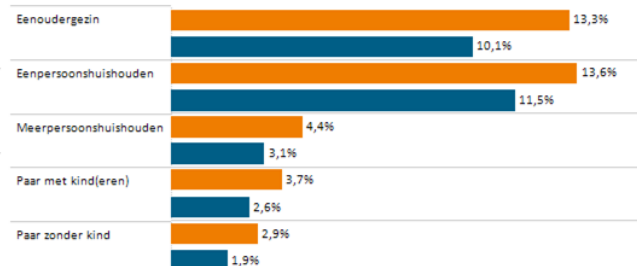
Aandeel kinderen in een huishouden met een laag inkomen (2019)

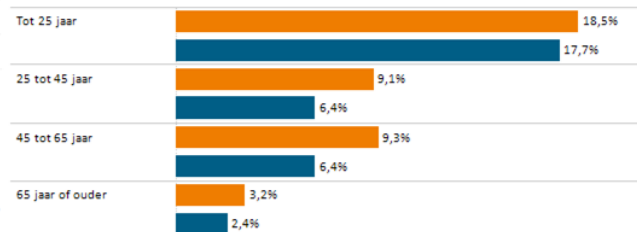
Aandeel huishoudens met geregistreerde problematische schulden

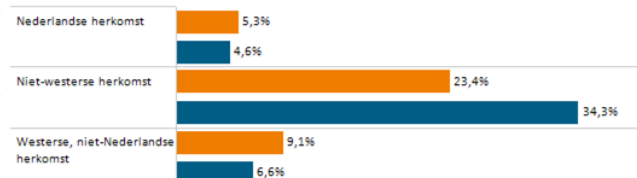
Aandeel huishoudens met een laag inkomen, naar huishoudenssamenstelling (2019)

Aandeel huishoudens met een laag inkomen, naar leeftijd van de hoofdkostwinner (2019)

Aandeel huishoudens met een laag inkomen, naar herkomst van de hoofdkostwinner (2019)

Armoede en schulden

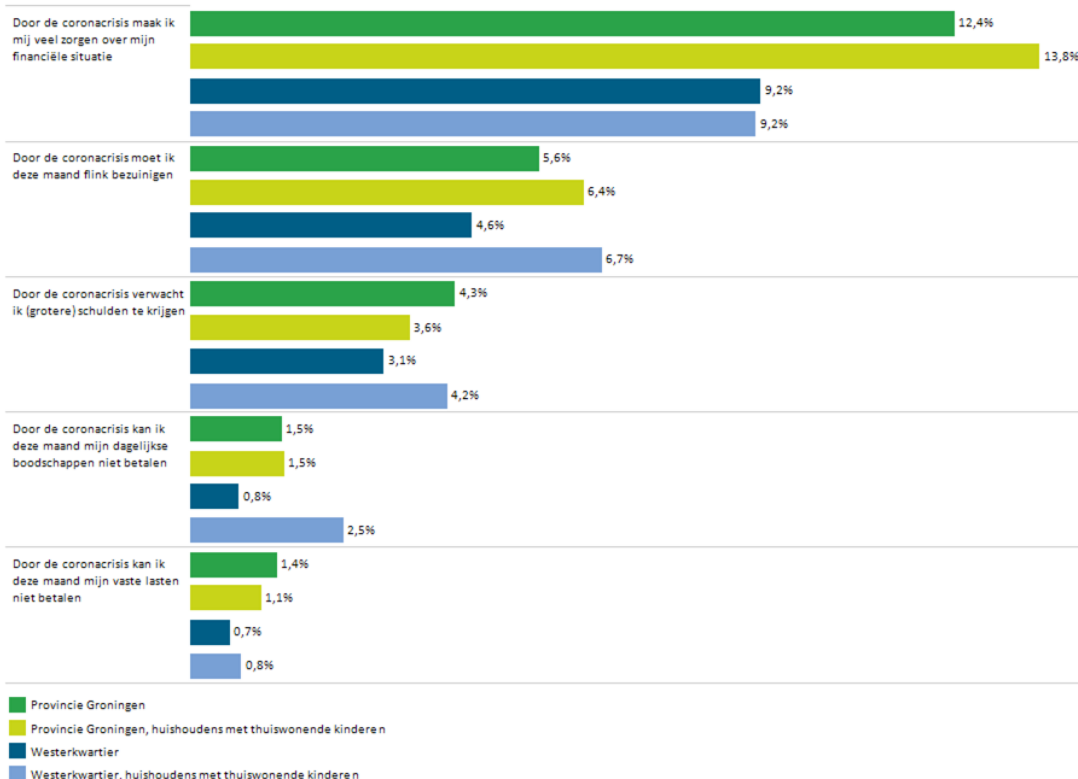
De situatie in het Westerkwartier

Rapportage 2020

De invloed van corona¹

Financiële gevolgen van de coronacrisis (november 2020)

Aandeel dat het (helemaal) eens is met de stelling

In de gemeente Westerkwartier wonen naar verhouding minder mensen met een laag inkomen dan in Nederland. Ook in vergelijking met andere Groningse gemeenten zijn de cijfers wat betreft lage inkomens relatief laag. Als we kijken naar verschillende doelgroepen, zien we in de gemeente Westerkwartier een soortgelijke verdeling als in de rest van Nederland. Eenpersoonshuishoudens en eenoudergezinnen moeten naar verhouding vaker rondkomen van een laag inkomen, evenals huishoudens met een jonge hoofdkostwinner. Mensen van niet-Westerse herkomst hebben in de gemeente Westerkwartier vaker een laag inkomen dan in de rest van Nederland. Zowel het aandeel (kinderen in) huishoudens met een laag inkomen als het aandeel huishoudens met geregistreerde problematische schulden zijn de afgelopen jaren vrij stabiel en liggen in de gemeente Westerkwartier onder het landelijke gemiddelde.

De effecten van de coronacrisis op de financiën zijn ook in de gemeente Westerkwartier te merken. Ongeveer 9% van de inwoners maakt zich door de coronacrisis meer zorgen over de financiën. De effecten lijken bij huishoudens met thuiswonende kinderen harder aan te komen.

Activiteiten

Overzicht van de inzet van Sociaal Werk De Schans

Sociaal Werk De Schans zet zich in om armoede en schulden te verminderen door activiteiten te organiseren. Dit zijn zowel laagdrempelige inloophmomenten, als intensievere vormen zoals voorlichtingen en trainingen, individuele gesprekken en doorverwijzingen op maat. Ook werkt Sociaal Werk De Schans samen met verschillende partijen in projecten waarin armoede bestreden wordt. Hieronder zijn de activiteiten van Sociaal Werk De Schans samengevat³⁻⁴.

Gezien het feit dat Sociaal Werk De Schans vraaggericht werkt, zijn de activiteiten continu aan verandering onderhevig. Vraagstukken van inwoners, ontwikkelingen in de gemeente, maar vooral ook uitkomsten van evaluaties vragen om nieuwe activiteiten en soms om aanpassing van activiteiten. Dit onderzoek is uitgevoerd op een bepaald moment in deze cyclus en geeft daarom een beeld van een bepaald moment.

Activiteiten

Samenwerkingen doorverwijzingen

- Bewindvoerders
- Budgetbeheer
- Gemeente
- Groninger Kredietbank
- Humanitas
- Ieder kind telt mee
- Jeugdfonds Sport & Cultuur
- Kanskaarten van Humanitas
- Kind-pakketten
- Kledingbanken
- Schuldhulpmaatje
- Stichting Leergeld
- Stichting Urgente Noden
- Taalhuis
- Voedselbank
- Voor 't zelfde geld met o.a. het Taalhuis

Individuele hulpverlening

- Individuele budgetbegeleiding
- Invullen formulieren

Collectieve activiteiten

- Bakkie in 't Marheem
- Belastingspreekuren
- Mijn Positief Budget
- Ondersteuning bij formulieren
- Samen koken in het Westerkwartier
- Weggeeftafels

Inzet van expertise

- Casustafels
- Ervaringsdeskundigen bijv. Overleefhuis
- Postcodepreventie-aanpak
- Sparringpartner gemeente
- Van Arm naar Beter
- Voorlichting via bijv. Vrouwensoos

Informatiebronnen

³ Sociaal Planbureau Groningen & Sociaal Werk De Schans. (2020). Doelen en inspanningen netwerk. Leek: Sociaal Werk De Schans.

⁴ Persoonlijke communicatie teamleiders Sociaal Werk De Schans, 11-11-20, 17-11-20 en 25-11-20.

 www.sociaalplanbureaugroningen.nl
 www.cmostamm.nl
 m.janssens@cmstamm.nl

Samenwerking

Resultaten van de samenwerking van Sociaal Werk De Schans

Sociaal Werk De Schans werkt op verschillende manieren samen met partners in het veld. De samenwerkingspartners worden op deze pagina visueel weergegeven. De bronnen die voor onderstaande informatie zijn gebruikt zijn het Doelen Inspanningen Netwerk⁵ en de gesprekken met teamleiders⁶.

Netwerkpartners

Onderwijs
Basisscholen
Middelbare scholen

Vrijwilligersorganisaties

Voedselbanken
Kledingbanken
Humanitas
Schuldhulpmaatjes
Het Taalhuis
PKW (kerken)
Solidair Groningen
Dorpsbelangen
'het Tuuntje'
(Sport)Verenigingen

Overheid
Gemeente Westerkwartier
Mens en Gezin

Maatschappelijke instellingen

Gebiedscoöperatie
Bibliotheken
Wold en Waard/ Vredewold
Vluchtelingenwerk
Westerkwartierse uitdaging

Professionele hulpverlening
Zienn
Bewindvoerders
Groningse kredietbank

Fondsen

Jeugdfonds Sport & Cultuur
Stichting Urgente Noden
Stichting leergeld
en meer

Informatiebronnen

⁵ Sociaal Planbureau Groningen & Sociaal Werk De Schans. (2020). Doelen en inspanningen netwerk. Leek: Sociaal Werk De Schans.

⁶ Persoonlijke communicatie teamleiders Sociaal Werk De Schans, 11-11-20, 17-11-20 en 25-11-20.

www.sociaalplanbureau groningen.nl
www.cmostamm.nl
m.janssens@cmostamm.nl

Individuele trajecten

Resultaten van de individuele hulpverlening

Sociaal Werk De Schans zet zich in om armoede en schulden te verminderen door in individuele trajecten inwoners te ondersteunen. Sociaal Werk De Schans werkt met de combinatie Positieve Gezondheid en de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM), waarbij Positieve Gezondheid met name gaat over de beleving van de inwoner (wat is voor de inwoner belangrijk en waar wil hij/zij mee aan de slag) en de ZRM de professionele blik op de situatie van de inwoner is.

Sociaal Werk De Schans registreert bij individuele trajecten waar de hulpvraag van inwoners ligt en aan welke dimensie van Positieve Gezondheid zij willen werken en het domein van de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) waarop de vraag van toepassing is⁷.

Hieronder zoomen we in op de registraties op het ZRM-domein van financiën.

Individuele hulpverlening in cijfers⁸

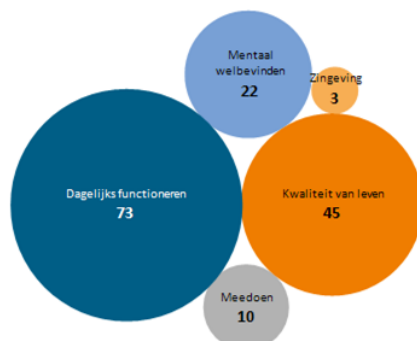
In 2020 hadden 273 (38%) van de casussen betrekking op het ZRM domein 'financiën'. Deze individuele trajecten zijn gericht op het verbeteren van de financiële zelfredzaamheid.

Voor 73 inwoners die wilden werken aan de dimensie 'dagelijks functioneren' van Positieve Gezondheid is gekozen voor een traject op het ZRM-domein 'financiën' om bij te dragen aan het gezamenlijke gestelde doel. Bij de dimensie 'kwaliteit van leven' van Positieve Gezondheid gold dat voor 45 van de casussen.

10% van de trajecten op het ZRM-hoofddomein financiën werd gevolgd door een inwoner onder de 25 jaar.

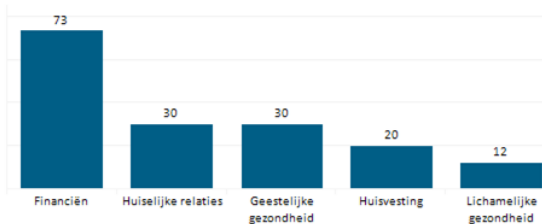
Dimensies van Positieve Gezondheid bij hoofddomein: Financiën (ZRM)

Aantal casussen in 2020

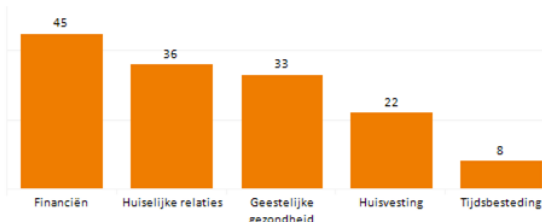
Meest gekozen ZRM-domeinen bij de pijler: Dagelijks functioneren (positieve gezondheid)

Aantal casussen in 2020

Meest gekozen ZRM-domeinen bij de pijler: Kwaliteit van leven (positieve gezondheid)

Aantal casussen in 2020

De meeste trajecten op het ZRM-domein financiën hebben dus betrekking op een hulpvraag bij het dagelijks functioneren of de kwaliteit van leven. Er zijn in 2020 ook via de dimensies 'Mentaal welbevinden' (22), 'Meedoen' (10) en 'Zingeving' (3) financiële hulpvragen binnengekomen.

De pijler van positieve gezondheid wordt niet bij elke casus ingevuld, hierdoor is het totale aantal casussen hoger dan de som van de pijlers.

In 2020 hebben iets meer dan 100 inwoners deelgenomen aan de individuele budgetbegeleidingstrajecten van Sociaal Werk De Schans. De deelnemers zijn verspreid over alle leeftijdsgroepen boven de 18.

Informatiebronnen

7 Flinterman, F., Lauriks, S., de Wit, M., Cremer, S., Fassaert, T., Verhoeff, A., & Manshanden, J. (2019). Mijn Positieve Gezondheid en de Zelfredzaamheids-Matrix. TSG-Tijdschrift voor

gezondheidswetenschappen, 97(7-8), 160-164.
8 Sociaal Werk De Schans (2020).

www.sociaalplanbureau groningen.nl
www.cmostamm.nl
m.janssens@cmstamm.nl

Individuele trajecten

Resultaten van de individuele hulpverlening

Sociaal Werk De Schans zet zich in om armoede en schulden te verminderen door in individuele trajecten cliënten te ondersteunen. Sociaal Werk De Schans werkt met de combinatie Positieve Gezondheid en de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM), waarbij Positieve Gezondheid met name gaat over de beleving van de inwoner (wat is voor de inwoner belangrijk en waar wil hij/zij mee aan de slag) en de ZRM de professionele blik op de situatie van de inwoner is.

Sociaal Werk De Schans registreert bij individuele trajecten waar de hulpvraag van inwoners ligt en aan welke dimensie van Positieve Gezondheid zij willen werken en het domein van de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) waarop de vraag van toepassing is⁷.

De registraties op het domein van financiën worden hieronder weergegeven.

Zelfredzaamheidsscores⁹

Bij de start van een individueel traject wordt voor de inwoner een startscore en een doelscore vastgesteld. Deze startscore heeft betrekking op de mate van zelfredzaamheid, in dit geval op het gebied van financiën. De startscore laat zien waar de inwoner op dat moment staat, de doelscore is het beoogde resultaat van de hulpverlening. Aan het eind van het traject wordt een eindscore vastgesteld. De doelscore kan zowel hoger dan de startscore als gelijk aan de startscore zijn. Dit tweede is het geval wanneer er wordt ingezet op het behoud van de zelfredzaamheid en het voorkomen van (verdere) achteruitgang. Een eindscore die gelijk is aan de startscore hoeft dus niet te betekenen dat het doel van het traject niet bereikt is.

De verschillende scores zijn (nog) niet bij iedere casus vastgelegd. Daarom worden hieronder zowel de verschillen tussen de start- en de doelscore, als de verschillen tussen de start- en de eindscore in beeld gebracht, om een zo compleet mogelijk beeld te geven¹⁰.

Vershil eind- en doelscores

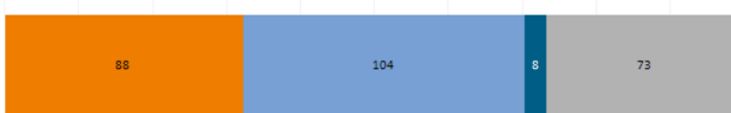
van de individuele trajecten met financiën (ZRM) als hoofddomein

■ Eindscore hoger dan doelscore
 ■ Eindscore lager dan doelscore
■ Eindscore gelijk aan doelscore
 ■ Eind-/doelscore (nog) niet bekend

Vershil eind- en startscores

van de individuele trajecten met financiën (ZRM) als hoofddomein

■ Eindscore hoger dan startscore
 ■ Eindscore lager dan startscore
■ Eindscore gelijk aan startscore
 ■ Eind-/startscore (nog) niet bekend

Informatiebronnen

⁹ Sociaal Werk De Schans (2020).

¹⁰ Het gaat in de figuur om hulpverleningstrajecten en niet om individuele inwoners. Een inwoner die na afronding van een

traject opnieuw hulp vraagt in hetzelfde jaar wordt daarom opnieuw meegeteld.

www.sociaalplanbureaugroningen.nl

www.cmostamm.nl

m.janssens@cmstamm.nl

Collectieve activiteiten

Resultaten van de collectieve activiteiten

Mijn positieve budget

Training voor inwoners van 18 jaar en ouder met als doel om inwoners te leren hoe ze kunnen rondkomen zonder in de schulden te raken en hoe ze hun administratie overzichtelijk kunnen houden. De training is gericht op gedragsverandering. De training leert de deelnemers welk gedrag past bij het voor hen beschikbare budget om zo problemen te voorkomen. Hiermee wordt bijgedragen aan het bevorderen van de maatschappelijke participatie van deelnemers en hun gezinsleden, het voorkomen van schulden en een toename sociale contacten en de versterking van het netwerk.

Bereik is 24 tot 40 inwoners per jaar¹¹

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks functioneren

Kwaliteit van leven

Samen koken in het Westerkwartier

Educatieve communicatie via een Facebookpagina met als doel gezondheidsverbetering te bereiken bij inwoners met een lage SES. Elke week komt er een recept op gebaseerd op de producten van de Voedselbank van die week. Inwoners kunnen zelf tips delen en vragen over recepten en voeding stellen via de chat. Naast de Facebookpagina wordt kookboek "Samen koken in Westerkwartier" als middel ingezet om mensen met een lage sociaaleconomische status (SES) te bereiken.

Bereik is 446 Facebookvolgers, 1500 gezinnen ontvangen kookboeken

Hoofdzakelijk curatief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks functioneren

Lichaamsfuncties

Kwaliteit van leven

"Maak zelf bouillon. Voor soep. Maar nu weer wat nieuws geleerd. Leuk."
"Wanneer we straks wat meer dichtbij mogen komen gaan jullie dan kookcursussen geven? Zou ik wel fijn vinden!"
"Een prachtig initiatief! Een bloemetje voor degene achter dit plan."

Belasting spreekuren

Persoonlijke hulp bij het invullen van de belastingaangifte voor inwoners die geen professionele hulp kunnen inhuren. Inwoners kunnen inlopen tijdens belastingspreekuren om hun vragen te stellen. Lokale administratieve kantoren dragen bij aan de advisering. De spreekuren worden samen met Humanitas Westerkwartier en Bibliotheken Westerkwartier georganiseerd.

Bereik is 108 inwoners per jaar

Zowel preventief als curatief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks functioneren

Kwaliteit van leven

Collectieve activiteiten

Resultaten van de de collectieve activiteiten

Bakkie in 't Marheem

Laagdrempelig koffiedrinken bij het afhaalmoment van de Voedselbank met als doel de bekendheid van Sociaal Werk De Schans te vergroten en hulpvragen van inwoners te signaleren.

Bereik is +/- 25 unieke inwoners per jaar

Hoofdzakelijk curatief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Zingeving

Kwaliteit van leven

Weggeeftafels

Het faciliteren van Weggeeftafels waarop inwoners spullen kunnen weggeven en anderen spullen kunnen ophalen, bijvoorbeeld boeken. Dit heeft als doel inwoners onderling spullen uit te laten wisselen op een duurzame en kosteloze manier.

Bereik is 800-1000 personen per jaar die de tafels tegenkomen bij bezoek aan de panden

Hoofdzakelijk curatief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Kwaliteit van leven

Inzet expertise

Resultaten van inzet van expertise in het netwerk

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise bij armoedevraagstukken van inwoners die te maken hebben met complexe problematiek¹².

Samenwerkingstafels

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise bij het project Van Arm naar Beter, waarbij gewerkt wordt aan 1 digitaal platform voor armoedebestrijding.

Van Arm naar Beter

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise bij de ontwikkeling van de Postcodepreventie-aanpak.

Postcodepreventie

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise doormiddel van de inzet en ondersteuning van ervaringsdeskundige in bijvoorbeeld het Overleefhuis.

o.a. Het Overleefhuis

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise met de gemeente in het algemeen.

Gemeente

Samenvatting en duiding

De gemeente heeft Sociaal Werk De Schans de volgende doelen meegegeven:

1. Inzicht in doelgroepen die momenteel ondersteuning krijgen bij de financiële problemen en op welke manier.
2. Inzicht in de mate waarin de doelgroepen met financiële problemen bereikt worden met de bestaande voorzieningen.
3. Inzicht in het aanbod ter bestrijding van armoede en op welke punten het aanbod kan worden aangepast of aangevuld.
4. Het aantal kinderen dat in de gemeente Westerkwartier opgroeit in armoede neemt af.

Voorgaande onderzoeksresultaten geven gezamenlijk antwoord op de bovenstaande doelen. De resultaten worden hieronder toegelicht en geduid.

0. Algemene situatie in het Westerkwartier

De gemeente Westerkwartier heeft in vergelijking tot andere Groninger gemeenten een relatief laag aandeel huishoudens met een laag inkomen (5,3%). Ook het aandeel kinderen dat opgroeit in een huishouden met een laag inkomen, ligt in de gemeente Westerkwartier lager dan het landelijke en provinciale gemiddelde. Deze cijfers zijn al jaren relatief stabiel en volgen de landelijke trends. Uit de cijfers over de gemeente zijn een aantal doelgroepen te onderscheiden die vaker te maken hebben met een laag inkomen en daarmee een groter risico lopen op armoede. Het betreft eenpersoonshuishoudens, eenouderhuishoudens, huishoudens met een jonge kostwinner (jonger dan 25 jaar) of huishoudens met een migratieachtergrond. Mensen met een langdurig laag inkomen lopen hoog risico op armoede en problematische schulden, zeker als de situatie langere tijd voortduurt. In Westerkwartier heeft 1 op de 20 huishoudens te maken met problematische schulden (2018).

Door de coronacrisis maakt bijna 10% van de inwoners van Westerkwartier zich momenteel zorgen over de financiële situatie en verwacht 4,2% van de huishoudens met thuiswonende kinderen (grotere) schulden te krijgen.

1. Inzicht in bereik van doelgroepen

Uit de registraties van de Schans, kunnen we afleiden dat de inwoners van het Westerkwartier met financiële problemen de Schans goed weten te vinden. 38% van alle individuele trajecten zijn gericht op het verbeteren van de financiële zelfredzaamheid. Bovendien blijkt uit de registraties dat inwoners met diverse vragen binnenkomen waar uiteindelijk een financiële vraag achter blijkt te zitten. In sommige gevallen komen inwoners binnen met een vraag over meedoen of zingeving, terwijl de professional constateert dat er een financiële vraag aan ten grondslag ligt. Dit duidt erop dat Sociaal Werk De Schans dankzij haar werkmethode in staat is financiële vraagstukken met inwoners aan te pakken, die met een andere werkmethode (misschien) niet aan het licht waren gekomen.

Samenvatting en duiding

De gemeente heeft Sociaal Werk De Schans de volgende doelen meegegeven:

1. Inzicht in doelgroepen die momenteel ondersteuning krijgen bij de financiële problemen en op welke manier.
2. Inzicht in de mate waarin de doelgroepen met financiële problemen bereikt worden met de bestaande voorzieningen.
3. Inzicht in het aanbod ter bestrijding van armoede en op welke punten het aanbod kan worden aangepast of aangevuld.
4. Het aantal kinderen dat in de gemeente Westerkwartier opgroeit in armoede neemt af.

Voorgaande onderzoeksresultaten geven gezamenlijk antwoord op de bovenstaande doelen. De resultaten worden hieronder toegelicht en geduid.

De mate waarin De Schans de doelgroepen met financiële problemen bereikt, is niet direct af te leiden uit de registraties. Wel biedt het feit dat vier op de tien individuele trajecten betrekking hebben op financiële zelfredzaamheid, inzicht in de mate waarin de Schans inwoners met financiële problemen bereikt. De Schans weet ook jonge inwoners met financiële problemen te bereiken. 10% van de individuele trajecten op het domein financiën wordt gevolgd door een inwoner jonger dan 25 jaar.

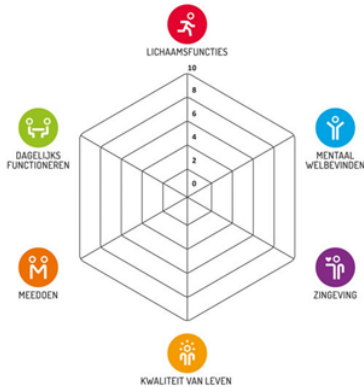
Bij de collectieve activiteiten die gericht zijn op inwoners met een kleinere portemonnee, wordt de focus juist zo min mogelijk op een bepaalde doelgroep gelegd. Dit doet Sociaal Werk De Schans met name omdat is bewezen dat mensen in armoede last hebben van sterke gevoelens van schaamte en dat deze hun handelen beïnvloeden¹³. Door inwoners op een positieve en niet-stigmatiserende manier aan te spreken met hun aanbod hoopt Sociaal Werk De Schans de drempel voor een activiteit te verlagen en geen doelgroepen buiten te sluiten¹⁴.

Het is belangrijk om bij de vraag over bereik van activiteiten in 2020 rekening te houden met de coronacrisis. Veel activiteiten hebben adhoc een alternatieve invulling moeten krijgen en sommige zijn vanwege de maatregelen van het kabinet helemaal niet door gegaan. Hiermee dient rekening te worden gehouden bij het lezen van deze rapportage.

3. Inzicht in het aanbod

De inzet van Sociaal Werk De Schans op het thema armoede bestaat naast individuele hulpverlening uit collectieve activiteiten, doorverwijzingen, gerichte samenwerking en het inzetten van expertise. Op het thema armoede wordt door Sociaal Werk De Schans vooral een belangrijke rol vervuld als het gaat om het samenwerken en doorverwijzen. Sociaal Werk De Schans fungeert als vindplaats en spin-in-het-web. Het netwerk van Sociaal Werk De Schans op het thema armoede is groot en beslaat onderwijs, overheid, professionele hulpverlening, vrijwilligersorganisaties, maatschappelijke instellingen en fondsen. In het netwerk heeft Sociaal Werk De Schans ook een belangrijke rol bij een aantal gemeenschappelijke projecten. Ze zet daar haar expertise in en fungeert als brug tussen inwoners en beleid.

Samenvatting en duiding

De gemeente heeft Sociaal Werk De Schans de volgende doelen meegegeven:

1. Inzicht in doelgroepen die momenteel ondersteuning krijgen bij de financiële problemen en op welke manier.
2. Inzicht in de mate waarin de doelgroepen met financiële problemen bereikt worden met de bestaande voorzieningen.
3. Inzicht in het aanbod ter bestrijding van armoede en op welke punten het aanbod kan worden aangepast of aangevuld.
4. Het aantal kinderen dat in de gemeente Westerkwartier opgroeit in armoede neemt af.

Voorgaande onderzoeksresultaten geven gezamenlijk antwoord op de bovenstaande doelen. De resultaten worden hieronder toegelicht en geduid.

Naast het samenwerken, doorverwijzen en inzetten van expertise organiseert Sociaal Werk De Schans ook zelf activiteiten om armoede onder inwoners te bestrijden. Wanneer het om collectieve activiteiten gaat, zijn deze in de meeste gevallen curatief van aard; ze gaan de effecten van armoede bij de inwoner tegen. Een aantal activiteiten zijn gericht op preventie, bijvoorbeeld de training Mijn Positief Budget. Deze training past in de beweging van zorgen vóór naar zorgen dát: inwoners helpen meer zelfredzaam te worden, en het aanboren van eigen kracht en eigenaarschap. De activiteiten van Sociaal Werk De Schans zijn gericht op verschillende doelgroepen en er wordt in de communicatie rekening gehouden met bijvoorbeeld laaggeletterden en digibeten.

Individuele hulpverlening kenmerkt zich door de werkmethode met het spinnenweb van Positieve Gezondheid. Het traject wordt vervolgens op maat vormgegeven. Professionals zetten daarbij erkende werkwijzen in, zoals motiverende gespreksvoering en oplossingsgericht werken.

In 2020 is onderzoek gedaan door Movisie naar wat sociaal werkers en medewerkers van kinder- en peuteropvang kunnen betekenen in de aanpak van armoede in Noord-Nederland¹⁵. Daarin worden een aantal aanbevelingen gedaan voor de gehele Tintengroep die ook van toepassing zijn op Sociaal Werk De Schans. Zo wordt er onder andere aanbevolen om nog meer aandacht te hebben voor groepsaanpakken in plaats van individueel aanbod en wordt aandacht gevraagd voor nazorgtrajecten van mensen die net uit schulden zijn geholpen.

Het is hierbij wel belangrijk te weten dat Sociaal Werk De Schans nadrukkelijk vraaggericht werkt. Dat betekent dat dergelijke aanbevelingen meegenomen kunnen worden in de afweging om het aanbod aan te passen, maar dat de inwoner en zijn of haar wensen en behoeften leidend zijn.

4. Afname van kinderarmoede

Om te bepalen welke huishoudens arm zijn, hanteert het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) de lage-inkomensgrens. In 2018 lag deze grens op € 1.060 voor een alleenstaande. Het gaat hier om het bedrag dat

Samenvatting en duiding

De gemeente heeft Sociaal Werk De Schans de volgende doelen meegegeven:

1. Inzicht in doelgroepen die momenteel ondersteuning krijgen bij de financiële problemen en op welke manier.
2. Inzicht in de mate waarin de doelgroepen met financiële problemen bereikt worden met de bestaande voorzieningen.
3. Inzicht in het aanbod ter bestrijding van armoede en op welke punten het aanbod kan worden aangepast of aangevuld.
4. Het aantal kinderen dat in de gemeente Westerkwartier opgroeit in armoede neemt af.

Voorgaande onderzoeksresultaten geven gezamenlijk antwoord op de bovenstaande doelen. De resultaten worden hieronder toegelicht en geduid.

een eenpersoonshuishouden te besteden heeft na aftrek van belastingen en premies. Voor een echtpaar zonder kinderen is dat €1.460 en voor een echtpaar met twee minderjarige kinderen was dat € 2.000 (CBS 2019).

Het doel van de gemeente Westerkwartier is dat het aantal kinderen dat in armoede opgroeit, afneemt. De landelijke cijfers laten zien dat het aandeel kinderen dat opgroeit in een huishouden met een laag inkomen al een aantal jaren relatief stabiel is. Zo leeft 5% van de kinderen in Westerkwartier in een huishouden met een laag inkomen.

De Schans zet zich in om kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen zo veel mogelijk mee te kunnen laten doen met de rest, door ondermeer samen te werken met verschillende fondsen. Preventieve activiteiten vormen een belangrijk onderdeel van de inzet van de Schans, denk aan voorlichting en ondersteuning bij het invullen van formulieren of budgetbegeleiding. Tenslotte heeft de Schans een actieve rol in verschillende kennisnetwerken op het gebied van armoede, hier delen zij hun kennis en ervaringen en dragen zij bij aan de ontwikkeling van betere hulpverlening. In Westerkwartier werken verschillende organisaties samen aan het doel om kinderarmoede terug te dringen.

Het is daarbij niet onbelangrijk om te realiseren dat we niet overal invloed op hebben. Externe factoren spelen een uitermate grote rol. Economische ontwikkelingen, landelijk beleid en de coronacrisis hebben effect op het aantal kinderen dat in armoede leeft. Maar ook lokale ontwikkelingen zoals verhuizingen van kwetsbare gezinnen kunnen invloed hebben.

Samenvatting en duiding

De gemeente heeft Sociaal Werk De Schans de volgende doelen meegegeven:

1. Inzicht in doelgroepen die momenteel ondersteuning krijgen bij de financiële problemen en op welke manier.
2. Inzicht in de mate waarin de doelgroepen met financiële problemen bereikt worden met de bestaande voorzieningen.
3. Inzicht in het aanbod ter bestrijding van armoede en op welke punten het aanbod kan worden aangepast of aangevuld.
4. Het aantal kinderen dat in de gemeente Westerkwartier opgroeit in armoede neemt af.

Voorgaande onderzoeksresultaten geven gezamenlijk antwoord op de bovenstaande doelen. De resultaten worden hieronder toegelicht en geduid.

De impact van Sociaal Werk De Schans

We kunnen vaststellen dat Sociaal Werk De Schans impact heeft doordat ze een belangrijke bijdrage levert aan het terugdringen van (kinder)armoede in Westerkwartier. De impact van Sociaal Werk De Schans is in beeld gebracht aan de hand van 4 componenten zoals omschreven in hoofdstuk 2 van de onderzoeksverantwoording, namelijk de effecten van individuele trajecten, van de collectieve trajecten, van de werkwijze en de netwerkpositie.

Sociaal Werk De Schans zet zich in om armoede en schulden te verminderen door in individuele trajecten inwoners te ondersteunen. Vier op de tien trajecten hadden betrekking op (het ZRM domein) financiën en zijn gericht op het verbeteren van de financiële zelfredzaamheid. De impact van Sociaal Werk De Schans is op individueel niveau terug te zien aan de toenemende zelfredzaamheid bij een aantal inwoners en aan de tevredenheid onder de deelnemers van het tevredenheidsonderzoek over de trajecten, de manier van omgang met de cliënt en over de deskundigheid van de professional.

Sociaal Werk De Schans streeft er naar de hulp en ondersteuning zo licht mogelijk te houden om erger te voorkomen. Met preventieve collectieve aanpakken, zoals de training 'Mijn Positief budget' draagt De Schans bij aan het bevorderen van de zelfredzaamheid en van eigenaarschap.

Sociaal Werk De Schans werkt met Positieve Gezondheid én vanuit de hulpvraag van de inwoner en biedt daarmee passende, wenselijke en effectieve zorg. Onderzoek naar wat sociaal werkers en medewerkers van kinder- en peuteropvang kunnen betekenen in de aanpak van armoede in Noord-Nederland, beveelt aan nog meer aandacht te hebben voor groepsaanpakken in plaats van individueel aanbod en vraagt ook aandacht voor nazorgtrajecten van mensen die net uit schulden zijn geholpen.

Sociaal Werk De Schans werkt intensief samen met partners die actief zijn in de gemeente, verbindt partners en draagt zoveel als mogelijk bij met haar expertise. Ze werkt samen met het netwerk om de impact te verbreden en te versterken.

Gezonde leefstijl

De situatie in het Westerkwartier

Rapportage 2020

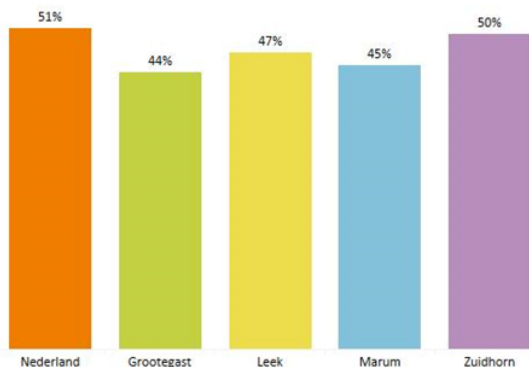
Sociaal Werk De Schans zet zich in voor het lokale Sportakkoord met als doel dat in het Westerkwartier iedereen plezier kan hebben in sporten en bewegen. Ze streeft ernaar om hiermee onder andere de lichaamsfuncties van inwoners te versterken.

De gemeente heeft de Schans daarbij de volgende doelen meegegeven¹:

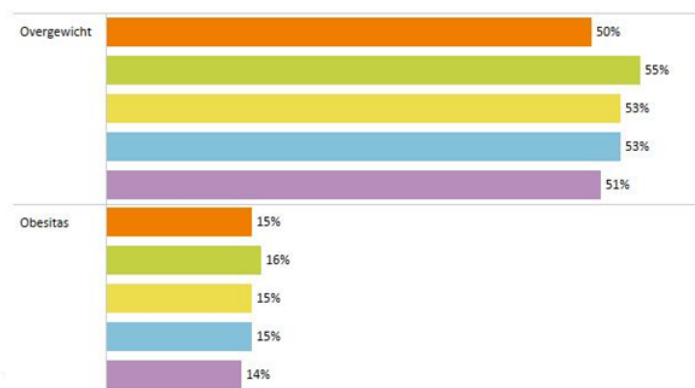
1. Inzicht in de mate waarin aanpakken van Sociaal Werk De Schans de ervaren gezondheid beïnvloeden.
2. Inzicht in het bereik (welke activiteiten en welke doelgroepen worden bereikt) van de activiteiten die gericht zijn op goede voeding.
3. Het aantal volwassenen met overgewicht daalt.
4. Het aantal jongeren dat voldoende beweegt in de gemeente Westerkwartier stijgt.

Gezondheid in cijfers²

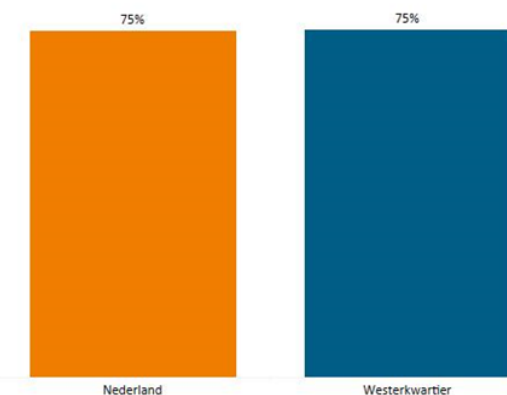
Aandeel volwassenen dat voldoet aan de beweegrichtlijnen van de GGD (2016)

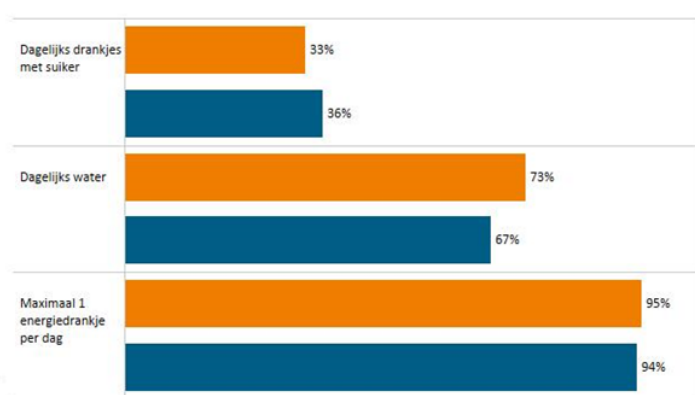
Aandeel volwassenen met een ongezond gewicht (2016)

Aandeel jongeren dat wekelijks sport in georganiseerd verband (2019)

Drinkgewoontes van jongeren (2019)

Informatiebronnen

1 Dit zijn de vertaalde doelen uit de DIN. De basis voor deze doelen zijn de doelen uit de opdracht van de gemeente geweest.
Sociaal Planbureau Groningen & Sociaal Werk De

Schans. (2020). Doelen en inspanningen netwerk. Leek: Sociaal Werk De Schans.
2 GGD (2016; 2019).

www.sociaalplanbureaugroningen.nl
www.cmostamm.nl
m.janssens@cmstamm.nl

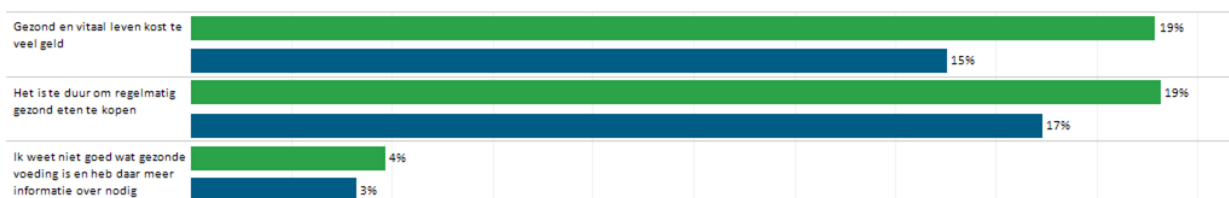
Gezonde leefstijl

De situatie in het Westerkwartier

Inwoners over hun gezondheid¹

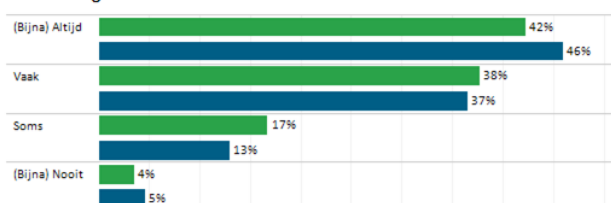
Gezonder leven

Aandeel dat het (helemaal) eens is met de stelling

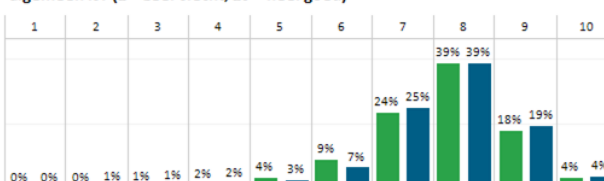
Gezondheid en vitaliteit, juli 2019

Ik voel me gezond en fit

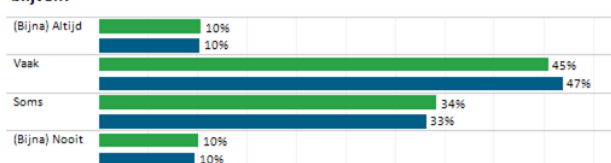
Gezondheid en vitaliteit, juli 2019

Kunt u een rapportcijfer van 1 tot 10 geven voor hoe uw gezondheid in het algemeen is? (1 = zeer slecht, 10 = heel goed)

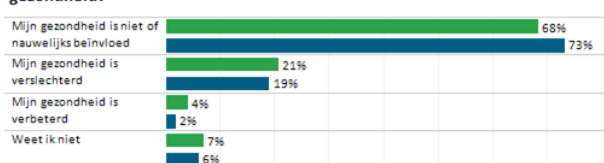
Gezondheid en vitaliteit, juli 2019

Doet u bewust dingen of laat u bewust dingen na om gezond en/of vitaal te blijven?

Gezondheid en vitaliteit, juli 2019

Welke invloed heeft de coronacrisis op uw lichamelijke en mentale gezondheid?

Effecten van de coronacrisis, november 2020

De gezondheidsmonitor voor volwassenen van de GGD, wordt eens in de vier jaar uitgevoerd. De cijfers over 2020 zullen ons een recenter beeld geven van de gezondheid van de inwoners van het Westerkwartier dan de huidige. In de cijfers van 2016 zien we dat de gezondheid in voormalige gemeente Zuidhorn ongeveer gelijk is aan het landelijk gemiddelde en in de andere drie voormalige gemeenten iets lager³. Het aandeel inwoners met overgewicht was in deze gemeenten ook hoger dan het landelijke gemiddelde.

Uit de jongerenmonitor van de GGD is af te lezen dat de jongeren in het Westerkwartier even vaak in georganiseerd verband sporten als in de rest van Nederland en dat hun drinkgewoontes iets minder gezond zijn.

Uit een gezondheidspeiling van het Groninger panel (2019) blijkt dat inwoners van de gemeente Westerkwartier minder vaak (financiële) problemen hebben met het aanhouden van een gezonde levensstijl. Ze voelen zich ook iets vaker gezond dan de gemiddelde Groninger en maken vaker bewuste keuzes om gezond te blijven. Over het algemeen geven de inwoners van het Westerkwartier hun eigen gezondheid dan ook een ruime voldoende.

Bij iets minder dan een kwart van de inwoners van de gemeente Westerkwartier heeft de coronacrisis (nog) geen belangrijke gevolgen voor de gezondheid gehad. Bij ongeveer een vijfde van de inwoners is de lichamelijke en/of mentale gezondheid verslechterd.

Activiteiten

Overzicht van de inzet van Sociaal Werk De Schans

Sociaal Werk De Schans zet zich in om iedereen in het Westerkwartier met plezier te laten sporten en bewegen. Dit doet ze door activiteiten te organiseren. Dit zijn zowel laagdrempelige inloophmomenten, als intensievere vormen zoals voorlichtingen en trainingen, individuele gesprekken en doorverwijzingen op maat. Ook werkt Sociaal Werk De Schans samen met verschillende partijen in projecten waarin de gezondheid van inwoners centraal staat. Hieronder zijn de activiteiten van Sociaal Werk De Schans samengevat⁴⁻⁵.

Gezien het feit dat Sociaal Werk De Schans vraaggericht werkt, zijn de activiteiten continu aan verandering onderhevig. Vraagstukken van inwoners, ontwikkelingen in de gemeente, maar vooral ook uitkomsten van evaluaties vragen om nieuwe activiteiten en soms om aanpassing van activiteiten. Dit onderzoek is uitgevoerd op een bepaald moment in deze cyclus en geeft daarom een beeld van een bepaald moment.

Activiteiten

Samenwerkingen doorverwijzingen

- Buurtzorg
- Diëtisten
- Fysiotherapeuten
- Gebiedscoöperatie Westerkwartier
- Gemeente
- GGD
- Humanitas
- Jeugdfonds Sport & Cultuur
- Lentis
- Lokale loop- en wandelgroepen
- Menzis
- Novatec
- Participatiefonds
- Scholen
- Sportscholen
- Sportverenigingen
- Stichting Leergeld
- VNN
- Wold & Waard
- Zienn

Individuele hulpverlening

- Advisering gezonde leefstijl en beweegactiviteiten
- Ondersteuning financiering sport

Collectieve activiteiten

- Activiteiten voor mantelzorgers
- Buitenspeeldag
- Gecombineerde leefstijl interventie
- Koningsspelen
- Nationale Balkonbeweegdag
- Ondersteuning sportverenigingen
- Pleinspelen
- Pop-upactiviteiten
- Samen koken in het Westerkwartier
- Senioren beweeggroepen
- Speelgoedpakketten
- Sport en Spelkar
- Sportclinics
- Sportstimulerings-activiteiten
- Sporttoernooien
- Sportzomer
- Valpreventie

Inzet van expertise

- Beweegbeleid scholen
- InSightout-traject van Zienn
- Langer zelfstandig wonen
- Periodieke netwerklunches gezonde voeding
- Sparringpartner gemeente
- Sportakkoord
- Toegankelijkheid sportverenigingen
- Verenigingen en vrijwilligersorganisaties
- Voedselakkoord
- Wandelen op recept
- Welzijn op recept

Informatiebronnen

⁴ Sociaal Planbureau Groningen & Sociaal Werk De Schans. (2020). Doelen en inspanningen netwerk. Leek: Sociaal Werk De Schans.

⁵ Persoonlijke communicatie teamleiders Sociaal Werk De Schans, 11-11-20, 17-11-20 en 25-11-20.

 www.sociaalplanbureaugroningen.nl
 www.cmostamm.nl
 m.janssens@cmstamm.nl

Samenwerking

Resultaten van de samenwerking van Sociaal Werk De Schans

Sociaal Werk De Schans werkt op verschillende manieren samen met partners in het veld. De samenwerkingspartners worden op deze pagina visueel weergegeven. De bronnen die voor onderstaande informatie zijn gebruikt zijn het Doelen Inspanningen Netwerk⁶ en de gesprekken met teamleiders⁷.

Netwerkpartners

Onderwijs
Alfa college
Basisscholen
Middelbare scholen
Noorderpoort

Vrijwilligersorganisatie
(sport)verenigingen
Dorpsbelangen
Gebiedscoöperatie Westerkwartier
Lokale loop- en wandelgroepen

Overheid
Gemeente Westerkwartier

Maatschappelijke instellingen
Humanitas
GGD
Novatec
Sportscholen
Wold & Waard

Professionele hulpverlening
Buurtzorg
Diëtisten
Fysiotherapeuten
Lentis
VNN
Menzis

Fondsen
Jeugdfonds Sport & Cultuur
Stichting Leergeld
Participatiefonds

Informatiebronnen

6 Sociaal Planbureau Groningen & Sociaal Werk De Schans. (2020). Doelen en inspanningen netwerk. Leek: Sociaal Werk De Schans.

7 Persoonlijke communicatie teamleiders Sociaal Werk De Schans, 11-11-20, 17-11-20 en 25-11-20.

 www.sociaalplanbureau groningen.nl
 www.cmostamm.nl
 m.janssens@cmstamm.nl

Individuele trajecten

Resultaten van de individuele hulpverlening

Sociaal Werk De Schans zet zich in voor het lokale Sportakkoord met als doel dat in het Westerkwartier iedereen plezier kan hebben in sporten en bewegen. Ze doet dit door via individuele trajecten inwoners te ondersteunen en door inwoners door te verwijzen naar intern collectief aanbod en externe organisaties. Ze streeft ernaar om hiermee onder andere de lichaamsfuncties van inwoners te versterken.

Sociaal Werk De Schans werkt met de combinatie Positieve Gezondheid en de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM), waarbij Positieve Gezondheid met name gaat over de beleving van de inwoner (wat is voor de inwoner belangrijk en waar wil hij/zij mee aan de slag) en de ZRM de professionele blik op de situatie van de inwoner is.

Sociaal Werk De Schans registreert bij individuele trajecten waar de hulpvraag van inwoners ligt en aan welke dimensie van Positieve Gezondheid zij willen werken en het domein van de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) waarop de vraag van toepassing is⁸.

Hieronder zoomen we in op de registraties op het ZRM-domein van lichamelijke gezondheid.

Individuele hulpverlening in cijfers

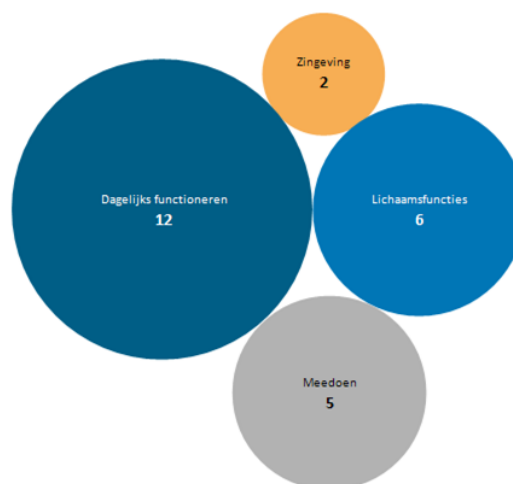
In 2020 hadden 57 (8%) van de casussen betrekking op het ZRM domein 'lichamelijke gezondheid'⁹. Deze individuele trajecten zijn gericht op het verbeteren van de zelfredzaamheid met betrekking tot de lichamelijke gezondheid.

De meeste trajecten op dit domein hebben betrekking op een hulpvraag bij de dimensies 'Dagelijks functioneren' (12) of de 'Lichaamsfuncties' (6) van positieve gezondheid. Maar ook via de dimensies 'Meedoen' (5) en 'Zingeving' (2) zijn er in 2020 hulpvragen binnen gekomen op het gebied van de lichamelijke gezondheid.

38% van deze trajecten worden gevolgd door een inwoner jonger dan 25 jaar.

Dimensies van Positieve Gezondheid bij hoofddomein: Lichamelijke gezondheid (ZRM)

Aantal casussen in 2020

Cijfers gaan over de periode september 2019 tot september 2020

Informatiebronnen

8 Sociaal Werk De Schans (2020).

9 Het gaat in de figuur om

hulpverleningstrajecten en niet om individuele inwoners. Een inwoner die na afronding van een

traject opnieuw hulpvraag in hetzelfde jaar wordt daarom opnieuw meegeteld.

www.sociaalplanbureaugroningen.nl

www.cmostamm.nl

m.janssens@cmostamm.nl

Individuele trajecten

Resultaten van de individuele hulpverlening

Sociaal Werk De Schans zet zich in voor het lokale Sportakkoord met als doel dat in het Westerkwartier iedereen plezier kan hebben in sporten en bewegen. Ze doet dit door via individuele trajecten inwoners te ondersteunen en door inwoners door te verwijzen naar intern collectief aanbod en externe organisaties. Ze streeft ernaar om hiermee onder andere de lichaamsfuncties van inwoners te versterken.

Sociaal Werk De Schans werkt met de combinatie Positieve Gezondheid en de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM), waarbij Positieve Gezondheid met name gaat over de beleving van de inwoner (wat is voor de inwoner belangrijk en waar wil hij/zij mee aan de slag) en de ZRM de professionele blik op de situatie van de inwoner is.

Sociaal Werk De Schans registreert bij individuele trajecten waar de hulpvraag van inwoners ligt en aan welke dimensie van Positieve Gezondheid zij willen werken en het domein van de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) waarop de vraag van toepassing is¹⁰.

Hieronder zoomen we in op de registraties op het ZRM-domein van lichamelijke gezondheid.

Zelfredzaamheidsscores

Bij de start van een individueel traject wordt voor de inwoner een startscore en een doelscore vastgesteld. Deze startscore heeft betrekking op de mate van zelfredzaamheid, in dit geval op het gebied van lichamelijke gezondheid. De startscore laat zien waar de inwoner op dat moment staat, de doelscore is het beoogde resultaat van de hulpverlening. Aan het eind van het traject wordt een eindscore vastgesteld. De doelscore kan zowel hoger dan de startscore als gelijk aan de startscore zijn. Dit tweede is het geval wanneer er wordt ingezet op het behoud van de zelfredzaamheid en het voorkomen van (verdere) achteruitgang. Een eindscore die gelijk is aan de startscore hoeft dus niet te betekenen dat het doel van het traject niet bereikt is.

De verschillende scores zijn (nog) niet bij iedere casus vastgelegd¹¹. Daarom worden hieronder zowel de verschillen tussen de start- en de doelscore, als de verschillen tussen de start- en de eindscore in beeld gebracht, om een zo compleet mogelijk beeld te geven.

Vershil eind- en doelscores

van de individuele trajecten met lichamelijke gezondheid (ZRM) als hoofddomein

Vershil eind- en startscores

van de individuele trajecten met lichamelijke gezondheid (ZRM) als hoofddomein

Cijfers gaan over de periode september 2019 tot september 2020

Informatiebronnen

10 Sociaal Werk De Schans (2020).
11 Het gaat in de figuur om
hulpverleningstrajecten en niet om individuele
inwoners. Een inwoner die na afronding van een

traject opnieuw hulpvraag in hetzelfde jaar
wordt daarom opnieuw meegeteld.

www.sociaalplanbureau groningen.nl
www.cmostamm.nl
m.janssens@cmstamm.nl

Collectieve activiteiten

Resultaten van de collectieve activiteiten

Sportstimuleringsactiviteiten

Inzet van sport- en beweegvoorzieningen in het eigen woongebied voor verschillende doelgroepen. Het organiseren van momenten waarop sport- en beweegaanbieders inwoners kunnen laten kennismaken met hun aanbod. De momenten inspireren inwoners om een (nieuwe) sportkeuze te maken waarmee zij hun leven actiever en socialer kunnen inrichten.

Bereik is naast de Sportzomer 30 momenten¹²

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks functioneren

Lichaamsfuncties

Meedoen

Sportclinics

Een reeks van handbal- of basketballessen op verschillende basisscholen om kinderen kennis te laten maken met de sport. Vervolgens wordt er een naschoolse instuif en training georganiseerd. Het project is opgezet in samenwerking met het sportbonden, lokale sportverenigingen en basisscholen.

Bereik is 365 leerlingen kennis laten maken

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks functioneren

Lichaamsfuncties

Meedoen

Samen koken in het Westerkwartier

Educatieve communicatie via een Facebookpagina met als doel gezondheidsverbetering te bereiken bij inwoners met een lage sociaal economische status. Elke week komt er een recept op te staan, gebaseerd op de producten van de Voedselbank van die week. Inwoners kunnen zelf tips delen en vragen over recepten en voeding stellen via de chat. Naast de Facebookpagina wordt kookboek "Samen koken in Westerkwartier" als middel ingezet om mensen met een lage sociaaleconomische status te bereiken.

Bereik 446 Facebookvolgers, 1500 gezinnen ontvingen kookboeken

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks functioneren

Lichaamsfuncties

Kwaliteit van leven

"Maak zelf bouillon. Voor soep. Maar nu weer wat nieuws geleerd. Leuk."
"Wanneer we straks wat meer dichtbijer mogen komen gaan jullie dan kookcursussen geven? Zou ik wel fijn vinden!"
"Een prachtig initiatief! Een bloemetje voor degene achter dit plan."

Collectieve activiteiten

Resultaten van de collectieve activiteiten

Valpreventie senioren

Een 13 weken durende cursus voor mensen vanaf 65 jaar. De cursus wordt gegeven door een fysiotherapeut en een seniorensportleid(st)er in samenwerking met Sociaal Werk De Schans. De valpreventie wordt in veel gevallen (deels) vergoed uit de basisverzekering, de gemeente Westerkwartier en zorgverzekering Menzis hebben hier een onderlinge afspraak gemaakt.

Tot nu toe 10 65+ers

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Senioren beweeggroepen

Deelnemers van beweeggroepen voor senioren volgen wekelijks in groepsverband lessen zoals stoelgymnastiek, dans of sport- en spelactiviteiten. Het hoofddoel van de beweeggroepen voor senioren is om de senioren wekelijks aan hun lichamelijke fitheid te laten werken en om sociale contacten te onderhouden met andere deelnemers. De beweegactiviteiten voor senioren zijn bedoeld voor 55+ inwoners van de gemeente Westerkwartier en worden begeleid door seniorensportleiders.

Gemiddeld 180 per week

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Meedoen

Pleinspelen en pleincoaches

Tijdens de pauze worden diverse nieuwe spellen aangeboden, die kinderen zelfstandig op het schoolplein kunnen spelen. Nadat de reeks pleinspelen is afgelopen, wordt er aan groep 7 en 8 gevraagd wie de rol pleincoach op zich wil nemen. Vanaf dan krijgen de aangemelde kinderen een reeks theorie- en praktijklessen over het aanbieden van spelactiviteiten op het schoolplein. Op die manier begeleiden de oudste kinderen van de school, in de rol van pleincoach, de jongste kinderen op het schoolplein.

Gemiddeld 40 kinderen per week op 11 scholen

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Collectieve activiteiten

Resultaten van de collectieve activiteiten

WK-sport- en spelzomer

Het organiseren van sport- en spel momenten in verschillende dorpen in het Westerkwartier met als doel kinderen te laten bewegen, spelontwikkeling te stimuleren en sociale contact te versterken. Daarnaast is het een gelegenheid om met inwoners (ouders, voorbijgangers, etc.) in contact te komen. De organisatie wordt samen met buurtwerkers en lokale sportverenigingen gedaan.

476 kinderen tussen 6 en 16 jaar

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Meedoen

Gecombineerde leefstijl interventie

Gecombineerde leefstijlinterventie richt zich op het verbeteren van de gezondheid door het aanpassen van de levensstijl. Dit heeft als doel om overgewicht tegen te gaan. Tijdens deze twee jaar durende interventie gaat een groep deelnemers samen aan de slag, maar ook individueel, onder begeleiding van een Leefstijlcoach die adviseert, enthousiasmeert en informeert over een gezonde leefstijl.

Bereik onbekend vanwege opstartfase

Hoofdzakelijk curatief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Meedoen

Ondersteuning sportverenigingen

Vanuit het Vrijwilligers Informatie Punt (VIP) en de buurtsportcoaches worden verenigingen en informele beweeggroepen geïnformeerd en worden vacatures bijgehouden op de vacaturebank. Organisaties kunnen informatie krijgen over communicatie, werving, binding en begeleiding van vrijwilligers en wet- en regelgeving. Dit alles heeft als doel verenigingen en informele beweeggroepen te versterken zodat inwoners daar terecht kunnen om te sporten en te bewegen.

Bereik is 53 verenigingen en organisaties

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Meedoen

Collectieve activiteiten

Resultaten van de collectieve activiteiten

Koningsspelen

Een landelijke sportdag met als doel om alle basisschoolleerlingen en hun ouders te laten zien dat samen goed ontbijten en actief bewegen belangrijk, maar vooral leuk is om te doen. Dit in samenwerking met alle basisscholen en de verschillende sportverenigingen en sportaanbieders uit het gebied.

Bereik is minimaal 80 kinderen

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Meedoen

Sport en spelkar

Een kar met daarin verscheidene sport- en spelattributen gericht op verschillende doelgroepen en leeftijd. De kar heeft als doel om sport- en spel te stimuleren en drempels weg te nemen voor organisaties en doelgroepen die zelf niet over de materialen beschikken.

Bereik is 6 organisaties

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Sporttoernooien

Het organiseren van zaalvoetbaltoernooien voor basisschoolleerlingen en leerlingen van het middelbaar onderwijs. En het organiseren van een beachvolleybal voor oudere jeugd. Dit met als doel jeugd samen te laten bewegen, te motiveren om zelf dingen te organiseren en om met hen in gesprek te komen.

Bereik is 107 scholieren en jongeren

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Meedoen

Collectieve activiteiten

Resultaten van de collectieve activiteiten

Nationale Balkonbeweedag

Organisatie van beweegactiviteiten in het kader van de Nationale Balkonbeweedag. Georganiseerd in samenwerking met een lokale fysiotherapiepraktijk. Dit met als doel inwoners te stimuleren te bewegen en actief samen te zijn.

Bereik is minimaal 32 deelnemers

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Meedoen

Activiteiten voor mantelzorgers

De organisatie van een kanotocht voor jonge mantelzorgers en natuurwandelingen voor volwassen mantelzorgers. Dit met het doel hen op een actieve, ontspannen en leuke manier met elkaar in contact te brengen.

Bereik is +/- 45 deelnemers

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Speelgoedpakketten

Het uitlenen van speelgoed voor spelbevordering in gezinnen met een lage sociaal economische status. Dit met als doel kinderen spelvaardigheden te laten ontwikkelen.

Bereik is 6 gezinnen

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Meedoen

Collectieve activiteiten

Resultaten van de collectieve activiteiten

Buitenspeeldag

Het stimuleren van kinderen om naar buiten te gaan en daar te spelen. De deelname wordt gestimuleerd doordat kinderen gratis zwembadtickets kunnen winnen. Dit met als doel om kinderen meer te laten bewegen en buiten te laten zijn tijdens hun spel.

Bereik is 9 kinderen

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Meedoen

Pop-up activiteiten

Het organiseren van pop-up activiteiten passend bij de coronamaatregelen, bijvoorbeeld lasergamen, fortnite games en een team challenge. Dit met als doel om via sport en spel in contact te komen met ouders en kinderen en hen te stimuleren activiteiten te ondernemen.

Bereik is 192 kinderen en jongeren

Hoofdzakelijk preventief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Lichaamsfuncties

Meedoen

Inzet expertise

Resultaten van inzet van expertise in het netwerk

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise het lokaal Sportakkoord, leidt lokale bijeenkomsten, stimuleert de samenwerking met betrokken partijen en brengt sportieve initiatieven tot stand¹³.

Sportakkoord

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise bij Voedselakkoord dat in ontwikkeling is samen met o.a. boeren.

Voedselakkoord

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise en organiseert lokale netwerklunches over onder andere gezonde voeding.

Netwerklunches

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise en onderzoekt gezamenlijk de mogelijkheden tot Welzijn op Recept.

**Welzijn op
Recept**

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise bij het gezamenlijk ontwikkelen van het concept Wandelen op Recept.

**Wandelen op
Recept**

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise bij het InSightout-traject van Zienn waarbij dakloze jongeren direct onderdak krijgen.

InSightout

Inzet expertise

Resultaten van inzet van expertise in het netwerk

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise via het Steunpunt Vrijwilligerswerk en Buurtsportcoaches richting lokale verenigingen en vrijwilligersorganisaties.

Lokale verenigingen/
vrijwilligersorganisaties

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise bij kennistafels Langer Zelfstandig wonen.

Langer
Zelfstandig
Wonen

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise als het gaat om toegankelijkheid van (sport)verenigingen.

(Sport)verenigingen

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise richting scholen als het gaat om hun beweegbeleid.

Scholen

Sociaal Werk De Schans deelt kennis en expertise met de gemeente in het algemeen.

Gemeente

Samenvatting en duiding

november 2020

De gemeente heeft Sociaal Werk De Schans de volgende doelen¹ meegegeven:

1. Inzicht in de mate waarin aanpakken van Sociaal Werk De Schans de ervaren gezondheid beïnvloeden.
2. Inzicht in het bereik (welke activiteiten en welke doelgroepen worden bereikt) van de activiteiten die gericht zijn op goede voeding.
3. Het aantal volwassenen met overgewicht daalt.
4. Het aantal jongeren dat voldoende beweegt in de gemeente Westerkwartier stijgt.

0. Algemene situatie in het Westerkwartier

Op basis van de cijfers van het Groninger panel (2019) lijkt de gezondheid van de inwoners van het Westerkwartier ongeveer even goed als die van de gemiddelde Groninger. In 2016 blijven de gebieden Leek, Marum en Grootegast wat achter op Zuidhorn en Nederland, wat betreft het aandeel inwoners dat voldoende beweegt en het aandeel inwoners met een gezond gewicht.

1. Inzicht in mate van invloed

De inzet van Sociaal Werk De Schans bestaat naast individuele hulpverlening uit collectieve activiteiten, doorverwijzingen, gerichte samenwerking en het inzetten van expertise. Op het thema sport en bewegen wordt door Sociaal Werk De Schans vooral op samenwerken en doorverwijzen, collectieve activiteiten en inzet van expertise een belangrijk rol vervuld. Allereerst fungeert Sociaal Werk De Schans als vindplaats en spin-in-het-web. Het netwerk van Sociaal Werk De Schans is op het thema sport en bewegen groot en beslaat onderwijs, overheid, professionele hulpverlening, vrijwilligersorganisaties, maatschappelijke instellingen en fondsen. In het netwerk heeft Sociaal Werk De Schans ook een belangrijke rol bij een aantal gemeenschappelijke projecten. Ze zet daar haar expertise in en fungeert als brug tussen inwoners en beleid.

Naast het samenwerken, doorverwijzen en inzetten van expertise organiseert Sociaal Werk De Schans ook zelf activiteiten om de lichamelijke gezondheid van inwoners te verbeteren. Wanneer het om collectieve activiteiten gaat, zijn deze in de meeste gevallen preventief van aard; ze zorgen ervoor dat inwoners letterlijk en figuurlijk in beweging komen, een sterkere gezondheid ontwikkelen, sociale contacten ontplooiën en prettige invulling hebben voor hun (vrije) tijd. Een actief leven draagt namelijk bij aan onze gezondheid en mee doen in de maatschappij. De activiteiten van Sociaal Werk De Schans zijn gericht op verschillende doelgroepen en hebben verschillende niveaus van uitdaging. Sommige activiteiten zijn heel laagdrempelig en andere dagen inwoners meer uit.

Individuele hulpverlening kenmerkt zich door de werkmethode met het spinnenweb van Positieve Gezondheid. Het traject wordt vervolgens op maat vormgegeven. Professionals zetten daarbij erkende werkwijzen in zoals motiverende gespreksvoering en oplossingsgericht werken.

Samenvatting en duiding

november 2020

De gemeente heeft Sociaal Werk De Schans de volgende doelen¹ meegegeven:

1. Inzicht in de mate waarin aanpakken van Sociaal Werk De Schans de ervaren gezondheid beïnvloeden.
2. Inzicht in het bereik (welke activiteiten en welke doelgroepen worden bereikt) van de activiteiten die gericht zijn op goede voeding.
3. Het aantal volwassenen met overgewicht daalt.
4. Het aantal jongeren dat voldoende beweegt in de gemeente Westerkwartier stijgt.

De vraag in welke mate de aanpakken van Sociaal Werk De Schans de ervaren gezondheid beïnvloeden is niet eenvoudig te beantwoorden. Het is niet goed mogelijk om aan te tonen wat de mate van invloed is op de ervaren gezondheid van inwoners. Niet alleen werken verschillende organisaties in het Westerkwartier tegelijk aan het doel om de ervaren gezondheid van inwoners te bevorderen, ook spelen er verschillende externe factoren een rol. Zo hebben economische ontwikkelingen, landelijk beleid en de coronacrisis mogelijk effect op de ervaren gezondheid van inwoners. Maar nog belangrijker zijn de persoonlijke factoren die van invloed zijn op de ervaren gezondheid. Zo hangt het aantal levensjaren met een goede ervaren gezondheid sterk samen met iemands opleidingsniveau en voelen mensen die roken, drinken en overgewicht hebben, zich ongezonder.

Sociaal Werk De Schans zet naast verwijzingen relatief veel collectieve activiteiten in op sport en bewegen in de gemeente Westerkwartier. Een groot deel van de activiteiten die Sociaal Werk De Schans inzet als het gaat om sport en bewegen zijn erkend of zijn zelfs gebaseerd op bewezen effectieve principes. Op basis hiervan is het aannemelijk dat de inzet van Sociaal Werk De Schans een positieve invloed heeft op de ervaren gezondheid in de gemeente Westerkwartier.

Wat opvalt is dat de ervaren gezondheid in het algemeen in de gemeente positief wordt ervaren en dat een ruime meerderheid aangeeft zich vaak of bijna altijd gezond en fit te voelen. Terwijl in 2016 nog slechts de helft van de volwassenen voldoende bewoog en ruim de helft overgewicht had. Het lijkt er op dat er vooral een vraagstuk ligt als het gaat om de werkelijke gezondheid van de inwoners van de gemeente.

2. Inzicht in het bereik

Ongeveer 8% van de individuele trajecten bij de Schans zijn gericht op het verbeteren van de zelfredzaamheid op het gebied van lichamelijke gezondheid. Bij ongeveer een derde van de trajecten waarbij zowel een eind- als een startscore zijn geregistreerd, is de zelfredzaamheid van de cliënt gedurende het traject toegenomen.

Naast de individuele inspanningen zet de Schans vooral ook met collectieve activiteiten in op het verbeteren van de lichamelijke gezondheid. Dit gebeurt met name door activiteiten die beweging

Samenvatting en duiding

november 2020

De gemeente heeft Sociaal Werk De Schans de volgende doelen¹ meegegeven:

1. Inzicht in de mate waarin aanpakken van Sociaal Werk De Schans de ervaren gezondheid beïnvloeden.
2. Inzicht in het bereik (welke activiteiten en welke doelgroepen worden bereikt) van de activiteiten die gericht zijn op goede voeding.
3. Het aantal volwassenen met overgewicht daalt.
4. Het aantal jongeren dat voldoende beweegt in de gemeente Westerkwartier stijgt.

stimuleren, zowel voor jongeren als voor ouderen. Maar er zijn ook activiteiten die gericht zijn op gezonde voeding, zoals 'samen koken in het Westerkwartier' en geven buurtsportcoaches op scholen voorlichting over gezonde voeding.

Sociaal Werk De Schans bereikt met haar aanbod op het gebied van lichamelijke gezondheid een brede groep inwoners. De activiteiten zijn gericht op verschillende leeftijdsgroepen en zijn zowel heel laagdrempelig als uitdagend. Op die manier worden inwoners aangesproken die al op zoek zijn naar een manier om gezonder te leven, maar ook inwoners die nog niet bezig zijn met dit onderwerp.

Het is belangrijk om bij de vraag over bereik van activiteiten in 2020 rekening te houden met de coronacrisis. Veel activiteiten hebben adhoc een alternatieve invulling moeten krijgen en sommige zijn vanwege de maatregelen van het kabinet helemaal niet door gegaan. Hiermee dient rekening te worden gehouden bij het lezen van rapportage.

3 en 4 Afname van overgewicht en toename van voldoende beweging

Het doel van de gemeente Westerkwartier is dat het aantal volwassenen met overgewicht daalt en dat het aantal jongeren dat voldoende beweegt in de gemeente Westerkwartier stijgt.

Het aandeel inwoners met overgewicht in de gemeente Westerkwartier ligt hoger dan het landelijke gemiddelde. Jongeren in het Westerkwartier sporten even vaak in georganiseerd verband als in de rest van Nederland.

Sociaal Werk De Schans maakt het voor veel mensen mogelijk en aantrekkelijk om te gaan bewegen en een gezonde leefstijl te ontwikkelen. De Schans zet vooral met collectieve activiteiten in op het verbeteren van de lichamelijke gezondheid, door activiteiten die beweging stimuleren, zowel voor jongeren als voor ouderen en activiteiten die gericht zijn op gezonde voeding.

Het is daarbij niet onbelangrijk om te realiseren dat we niet overal invloed op hebben. Externe factoren spelen een uitermate grote rol. Economische ontwikkelingen, landelijk beleid en de coronacrisis hebben effect op de ervaren gezondheid. Maar ook lokale ontwikkelingen zoals beweegbeleid op scholen of komst van fastfoodketens kunnen invloed hebben.

Samenvatting en duiding

november 2020

De gemeente heeft Sociaal Werk De Schans de volgende doelen¹ meegegeven:

1. Inzicht in de mate waarin aanpakken van Sociaal Werk De Schans de ervaren gezondheid beïnvloeden.
2. Inzicht in het bereik (welke activiteiten en welke doelgroepen worden bereikt) van de activiteiten die gericht zijn op goede voeding.
3. Het aantal volwassenen met overgewicht daalt.
4. Het aantal jongeren dat voldoende beweegt in de gemeente Westerkwartier stijgt.

De impact van Sociaal Werk De Schans

We kunnen vaststellen dat Sociaal Werk De Schans impact heeft doordat ze een belangrijke bijdrage levert aan een gezonde leefstijl en de lichamelijke gezondheid van inwoners in Westerkwartier. De impact van Sociaal Werk De Schans is in beeld gebracht aan de hand van 4 componenten zoals beschreven in hoofdstuk 2 van de onderzoeksverantwoording, namelijk de effecten van individuele trajecten, van de collectieve trajecten, van de werkwijze en de netwerkpositie.

Sociaal Werk De Schans maakt het voor veel mensen mogelijk en aantrekkelijk om te gaan bewegen en een gezonde leefstijl te ontwikkelen door in individuele trajecten inwoners te ondersteunen. Een op de twaalf trajecten hadden betrekking op (het ZRM domein) lichamelijke gezondheid en zijn gericht op het verbeteren van de zelfredzaamheid op het gebied van lichamelijke gezondheid. De impact van Sociaal Werk De Schans is op individueel niveau te zien bij een aantal inwoners aan de toenemende zelfredzaamheid en aan de tevredenheid onder de deelnemers aan het tevredenheidsonderzoek over de trajecten, de manier van omgang met de cliënt en over de deskundigheid van de professional bij.

Sociaal Werk De Schans zet relatief veel collectieve activiteiten in op sport en bewegen in de gemeente Westerkwartier. Deze collectieve activiteiten zijn in de meeste gevallen preventief van aard; ze zorgen ervoor dat inwoners letterlijk en figuurlijk in beweging komen, een sterkere gezondheid ontwikkelen, sociale contacten ontplooiën en prettige invulling hebben voor hun (vrije) tijd.

Een groot deel van de activiteiten die Sociaal Werk De Schans inzet als het gaat om sport en bewegen zijn erkend of zijn zelfs gebaseerd op bewezen effectieve principes. Op basis hiervan is het aannemelijk dat de inzet van Sociaal Werk De Schans een positieve invloed heeft op de ervaren gezondheid in de gemeente Westerkwartier.

Sociaal Werk De Schans werkt intensief samen met partners die actief zijn in de gemeente, verbindt partners en draagt zoveel als mogelijk bij met haar expertise. De Schans werkt samen met het netwerk om de impact te verbreden en te versterken. In het netwerk heeft Sociaal Werk De Schans een belangrijke rol bij een aantal gemeenschappelijke projecten. Ze zet daar haar expertise in en fungeert als brug tussen inwoners en beleid.

Laaggeletterdheid

De situatie in het Westerkwartier

Rapportage 2020

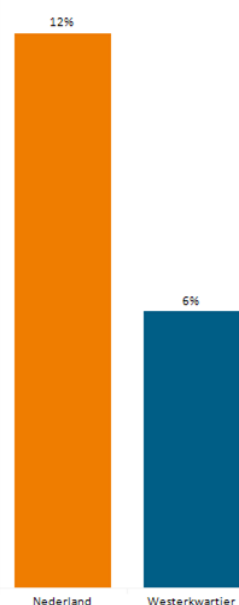
Sociaal Werk De Schans zet zich in om laaggeletterdheid te verminderen in de gemeente Westerkwartier. Ze streeft ernaar om hiermee onder andere het dagelijks functioneren van inwoners te versterken.

De gemeente heeft Sociaal Werk De Schans daarbij het volgende doel¹ meegegeven:

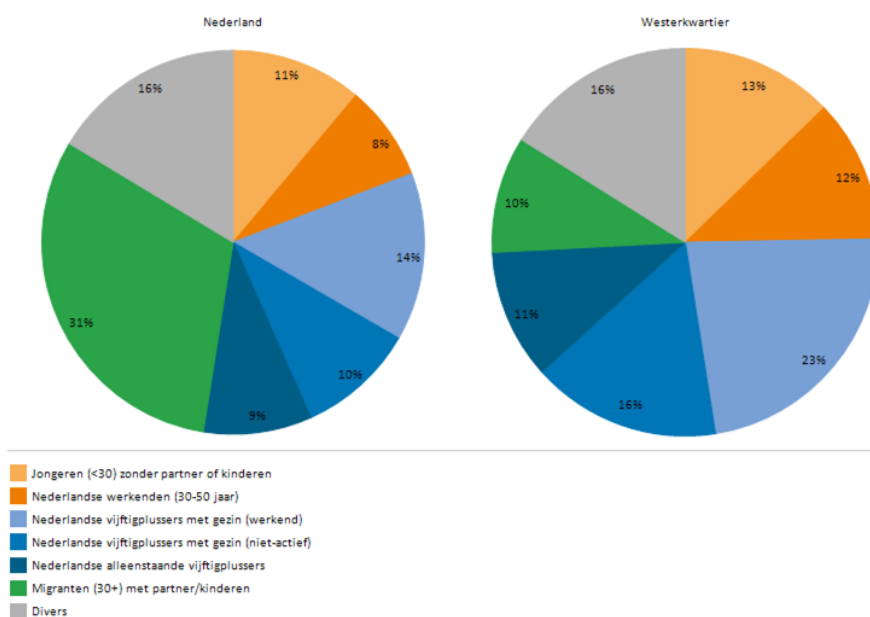
1. Het aantal laaggeletterden in de gemeente Westerkwartier daalt.

Laaggeletterdheid in cijfers²

Aandeel laaggeletterden (2020)

Verdeling van de groep laaggeletterden (2020)

Het aandeel laaggeletterden in de gemeente Westerkwartier ligt flink onder het Nederlandse gemiddelde. Aan de verdeling van de doelgroepen is te zien dat de populatie laaggeletterden in gemeente Westerkwartier voor 10% bestaat uit migranten (30+ met partner/kinderen), dat aandeel ligt in Nederland een stuk hoger (31%). Dit komt doordat er naar verhouding minder migranten in de gemeente Westerkwartier wonen (7,3% in het Westerkwartier, 24,2% in Nederland). Dit verschil wordt met name opgevuld door Nederlandse vijftigplussers, waarvan er naar verhouding ook iets meer in de gemeente Westerkwartier wonen.

Informatiebronnen

1 Dit is het vertaalde doel uit de DIN. De basis voor dit doel is het doel uit de opdracht van de gemeente geweest: Sociaal Planbureau Groningen & Sociaal Werk De Schans. (2020).

Doelen en inspanningen netwerk. Leek: Sociaal Werk De Schans.

2 Stichting Lezen en Schrijven (2020).

www.sociaalplanbureau groningen.nl
www.cmostamm.nl
m.janssens@cmostamm.nl

Activiteiten

Overzicht van de inzet van Sociaal Werk De Schans

Sociaal Werk De Schans zet zich in om laaggeletterdheid te verminderen door allerlei activiteiten te organiseren. Dit zijn zowel laagdrempelige inlooppmomenten, als intensievere vormen zoals voorlichtingen en trainingen, individuele gesprekken en doorverwijzingen op maat. Ook werkt Sociaal Werk De Schans samen met verschillende partijen in projecten waarin laaggeletterdheid bestreden wordt. Hieronder zijn de activiteiten van Sociaal Werk De Schans samengevat³⁻⁴.

Gezien het feit dat Sociaal Werk De Schans vraaggericht werkt, zijn de activiteiten continu aan verandering onderhevig. Vraagstukken van inwoners, ontwikkelingen in de gemeente, maar vooral ook uitkomsten van evaluaties vragen om nieuwe activiteiten en soms om aanpassing van activiteiten. Dit onderzoek is uitgevoerd op een bepaald moment in deze cyclus en geeft daarom een beeld van een bepaald moment.

Activiteiten

Samenwerkingen doorverwijzingen

- Gemeente
- Humanitas
- Leesmaatjes
- Lezen en Schrijven
- Bibliotheek
- Taalhuis
- Taalles
- Training Klik en Tik
- Voor 't zelfde geld met o.a. het Taalhuis
- Wold & Waard

Individuele hulpverlening

- Begeleiden online Wold & Waard

Collectieve activiteiten

- Doorlichten eigen website en materialen
- Week van Lezen en Schrijven
- Signaleren buurtwerkers

Inzet van expertise

- Overleggen bij Taalhuis
- Sparringpartner gemeente

Samenwerking

Resultaten van de samenwerking van Sociaal Werk De Schans

Sociaal Werk De Schans werkt op verschillende manieren samen met partners in het veld. De samenwerkingspartners worden op deze pagina visueel weergegeven. De bronnen die voor onderstaande informatie zijn gebruikt, zijn het Doelen Inspanningen Netwerk⁵ en de gesprekken met teamleiders⁶.

Netwerkpartners

Onderwijs
Taalcoördinatoren
van het Alfa college

Vrijwilligersorganisaties
Humanitas
Het Taalhuis

Maatschappelijke instellingen
Bibliotheken
Wold en Waard
Stichting lezen en schrijven

Informatiebronnen
5 Sociaal Planbureau Groningen & Sociaal Werk De Schans. (2020). Doelen en Inspanningen netwerk. Leek: Sociaal Werk De Schans.

6 Persoonlijke communicatie teamleiders Sociaal Werk De Schans, 11-11-20, 17-11-20 en 25-11-20.

Collectieve activiteiten

Resultaten van de collectieve activiteiten

Week van Lezen en Schrijven

Tijdens de Week van het Lezen en Schrijven worden (promotie)activiteiten georganiseerd met het doel om laaggeletterdheid en het aanbod daarvoor op een positieve wijze onder de aandacht te brengen. Zo wordt er bijvoorbeeld via Social Media extra aandacht gegeven aan taaltrainingen.

Bereik is minimaal 150 inwoners⁷

Hoofdzakelijk curatief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Signaleren buurtwerkers

Buurtwerkers maar ook andere professionals signaleren tijdens hun werkzaamheden waar er sprake is van laaggeletterdheid. Ze werken outreachend om inwoners te wijzen op de mogelijke ondersteuning en verwijzen door. Dit heeft als doel om laaggeletterden beter toe te leiden naar passende ondersteuning.

Bereik onbekend

Hoofdzakelijk curatief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Doorlichten eigen communicatie

Het doorlichten van eigen communicatiemiddelen zoals flyers en de website met als doel te zorgen dat laaggeletterden de communicatie zo goed mogelijk kunnen volgen en de bij passende ondersteuning terecht komen.

Bereik onbekend

Hoofdzakelijk curatief

Wordt ingezet voor het versterken van:

Dagelijks
functioneren

Samenvatting en duiding

De gemeente heeft Sociaal Werk De Schans daarbij het volgende doel¹ meegegeven:

1. Het aantal laaggeletterden in de gemeente Westerkwartier daalt.

Voorgaande onderzoeksresultaten geven gezamenlijk antwoord op het bovenstaande doel. De resultaten worden hieronder toegelicht en van gedeut.

Algemene situatie in het Westerkwartier

Ongeveer 1 op de 9 Nederlanders heeft moeite met lezen en schrijven. Vaak kunnen deze mensen ook niet goed omgaan met een computer en zijn digitaal laaggeletterd. Het aandeel laaggeletterden in de gemeente Westerkwartier is 6%. Het is daarmee een minder voorkomend probleem dan in het algemeen in Nederland. De groep laaggeletterden bestaat voor het de helft uit Nederlandse vijftigplussers.

1. Afname laaggeletterdheid

De inspanningen van de Schans op het gebied van laaggeletterdheid staan met name in het teken van signalering en bewustwording. Het terugdringen van (digitale) laaggeletterdheid is als doel verweven in alle andere hulpverlening van Sociaal Werk De Schans. Het is niet een doel op zich. Dit betekent dat er in het contact met de cliënten rekening wordt gehouden met de mogelijkheid dat er sprake is van laaggeletterdheid, flyers en posters worden bijvoorbeeld op een manier vormgegeven dat ze ook voor laaggeletterden zo goed mogelijk te lezen zijn. Bij signalering van laaggeletterdheid (bijvoorbeeld tijdens een intakegesprek) wordt er doorverwezen naar een andere partij (zoals het Taalhuis). Daarbij wordt er ook gekeken of de cliënt zelf in staat is om met deze doorverwijzing aan de slag te gaan, of dat ze bijvoorbeeld hulp nodig hebben bij het vervoer naar een voorziening.

De ontwikkeling van het aantal laaggeletterden in de gemeente Westerkwartier zijn niet één of één te verbinden aan de inzet van Sociaal Werk De Schans. Niet alleen werken verschillende organisaties in het Westerkwartier tegelijk aan het doel om laaggeletterdheid terug te dringen, ook spelen er verschillende externe factoren een rol. Zo hebben bijvoorbeeld economische ontwikkelingen, landelijk beleid en huisvesting van statushouders mogelijk effect op het aantal laaggeletterden in een gebied. Maar ook de steeds verdergaande digitalisering speelt een grote rol. Een laag niveau van taalvaardigheid kan een barrière vormen voor het ontwikkelen van ICT-vaardigheden.

BIJLAGE

Basisondersteuning Westerkwartier

DIN Doelen-Inspanningen- Netwerk

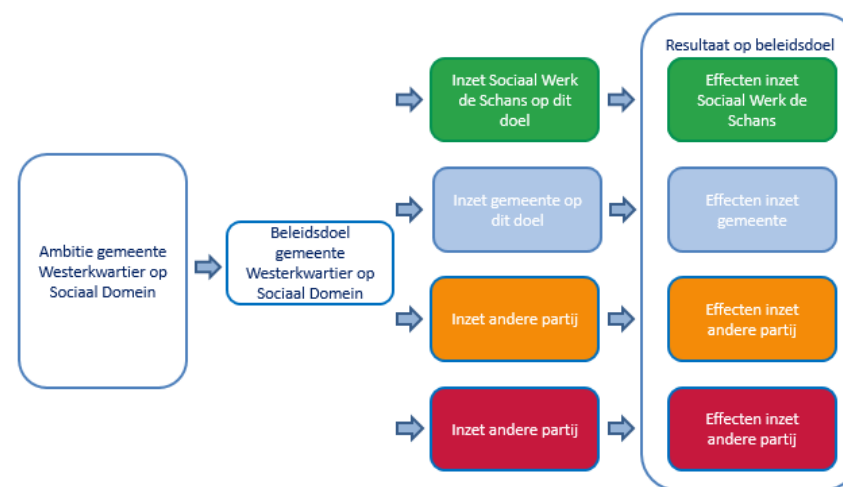
Een Doelen-Inspanningen-Netwerk (DIN) is een visualisatie van ambities (strategische doelen), vertaald naar operationele doelen en de inspanningen vanuit meerdere partijen. De samenhang tussen doelen en inspanningen wordt hiermee zichtbaar.

Behalen van doelen – gezamenlijke verantwoordelijkheid

De ambities voor de basisondersteuning in de gemeente Westerkwartier zijn ondergebracht in de zes leefgebieden uit het model 'mijn positieve gezondheid' van Machteld Huber. Dit model is vertaald naar een werkmethode in de uitvoering voor de gebiedsteams Sociaal Werk De Schans en de (toegang tot maatwerk voorzieningen) teams van Mens en Gezin.

Voor de basisondersteuning zijn per leefgebied (leer, preventie- en prestatie) doelen geformuleerd (grijs gedrukt zoals in aanbestedingsdocument geformuleerd).

Het behalen van de (beleids)doelen is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de betrokken partijen (ondermeer Sociaal Werk De Schans en Mens en Gezin) en níet alleen van Sociaal Werk De Schans (zie figuur).

Naast de door de gemeente geformuleerde (leer, preventie- en prestatie) doelen werkt de Schans ook aan het behalen van doelen die terug te vinden zijn in de gemeentelijke ambitie. Deze activiteiten zijn niet altijd direct te koppelen aan een (leer, preventie- en prestatie) doel, maar spelen wel een belangrijke rol in het behalen van de gemeentelijke ambitie als geheel. Ze worden onderaan de dimensies van positieve gezondheid weergegeven (grijze gedeelte van de tabel).

Bij de doelen is ook nader onderzoek nodig. De prioritering van de onderzoeken wordt in het eerste jaar vastgesteld. We spreken een prioritering af.

De in de opdracht geformuleerde leer-, prestatie- en preventiedoelen zijn in overleg met de gemeente en Sociaal Werk De Schans door de onderzoekers vertaald om ze geschikt te maken voor onderzoek (in 'zwart' gedrukt). Het is nogmaals belangrijk te vermelden dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid is om deze doelen te behalen.

Inspanningen – naar een compleet overzicht

In deze DIN staan de (huidige) inspanningen van de gebiedsteams van Sociaal Werk De Schans. In de toekomst worden deze 2 maal per jaar geactualiseerd. Daarbij wordt ook aangegeven welke activiteiten zijn gestopt en wat de reden daarvoor was.

In de DIN horen alle inspanningen te worden opgenomen, d.w.z. van de partijen die samen verantwoordelijk zijn. Voor een volledige DIN is het wenselijk dat de andere uitvoeringsorganisaties hun inspanningen op dezelfde manier weergeven.

Indicatoren per leefgebied Positieve Gezondheid	Leerdoelen Prestatiedoelen en Preventiedoelen ⁵²	Inspanningen
		Gebiedsteams Sociaal Werk De Schans
Dagelijks functioneren		
(Jeugd)werkloosheid	<u>Leerdoel</u> Inzicht in de redenen voor (langdurige) werkloosheid bij jongeren en hoeveel jongeren langdurig werkloos zijn. Inzicht in wijze waarop Sociaal Werk De Schans de werkloosheid bij jongeren kan beïnvloeden. De gemeente weet op 1 januari 2020 de reden voor werkloosheid bij jongeren en hoeveel % van de huidige jeugdwerklozen (Grootegast 9,4%, Leek 10,6%, Zuidhorn 9,7% & Marum 9,9%) langdurig werkloos is	- Thuiszitters in Westerkwartier worden geholpen weer deel te nemen aan sport en/of werk, onder andere door het aanbieden van een Sporthopper samengesteld door de buurtsportcoaches van Sociaal Werk De Schans. - De Schans is samen met partnerorganisaties de pilot 'Kansen voor jongeren' gestart. - Buurtwerkers van de Schans gaan zowel overdag als in de avonden proactief de straat op en bezoeken hang- en ontmoetingsplekken van jongeren. Zij voorzien jongeren van informatie en advies en leiden toe naar voorzieningen. - De Schans houdt spreekuren op middelbare scholen waar jongeren terecht kunnen voor raad en daad, ter voorkoming van uitval.

⁵² prestatie-, preventie- en leerdoelen uit de opdrachtformulering.

Het behalen van de doelen is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de betrokken partijen

	en op welke wijze de welzijnsorganisatie de werkeloosheid bij deze doelgroep kan beïnvloeden.	- De Schans werkt samen met scholen op het gebied van activiteiten, preventie en trainingen. - De Schans geeft voorlichting over verschillende leefdomeneinen zowel aan jongeren, hun ouders/verzorgers als docenten. - De Schans werkt samen met collega's van team Mens en Gezin, bijvoorbeeld bij een uitkeringsvraag waar meer hulp nodig blijkt te zijn. - De Schans neemt deel aan Taskforcetafel Westerkwartier waar diverse partijen aan tafel komen om een gezamenlijk plan van aanpak vast te stellen voor cases waar de reguliere route ontoereikend is gebleken. - De Schans onderzoekt samen met de gemeente wat er nodig is om jongeren (niveau 1 en 2) een betere aansluiting te laten ondervinden op de arbeidsmarkt. - Buurtwerkers van De Schans organiseren in samenwerking met Defensie een 'Defensiedag' waar 40 jongeren uit het Westerkwartier de kans krijgen kennis te maken met (het werken bij) Defensie. - De Schans participeert in buurtnetwerk Jeugd, waar eens per 6 – 8 weken de buurtwerker jeugd bijeenkomt met schoolmaatschappelijk werk, wijkagent/jeugdagent, JGZ verpleegkundigen PO en VO, OJG'er van de huisartsenpraktijk, consultants jeugd van team Mens& Gezin.
Maatschappelijke begeleiding	<u>Prestatiedoelen</u> Statushouders gehuisvest in de gemeente Westerkwartier kennen de grenzen als het gaat om wat in Nederland te doen gebruikelijk/algemene norm is (ze hebben de participatieverklaring behaald). 90% van de statushouders, gehuisvest in het Westerkwartier op 1 januari 2019 kent	- De Schans biedt een wekelijks spreekuur voor alle hulpvragen van statushouders en hun (maatschappelijke) begeleiders. - De Schans voert participatieverklaringstrajecten uit. - De Schans onderhoudt in alle gebiedsteams een integraal samenwerkingsverband met Vluchtelingenwerk Noord Nederland en biedt daarmee ondersteuning bij integratie van statushouders. - De Schans verzorgt in samenwerking met de GGD interculturele ochtenden voor ouders en hun kinderen.

	op 1 januari 2020 de grenzen als het gaat om wat in Nederland te doen gebruikelijk/algemene norm is en behaalt de participatieverklaringen. Statushouders gehuisvest in de gemeente Westerkwartier hebben na afloop van de maatschappelijke begeleiding geen formeel georganiseerde ondersteuning, gericht op het functioneren in de maatschappij, meer nodig. Van de statushouders die in de gemeente Westerkwartier worden gehuisvest, heeft 80% na afloop van 1,5 jaar maatschappelijke begeleiding geen formeel georganiseerde ondersteuning meer nodig, gericht op functioneren in de maatschappij.	- De Schans verzorgt diverse activiteiten gericht op preventie en beweging, zoals fietscursussen voor nieuwkomers. - De Schans verzorgt bijeenkomsten en voorlichtingsmateriaal voor statushouders/migranten op het gebied van gezondheid en seksualiteit.
--	---	---

Voortijdig schoolverlaters	<u>Preventiedoel</u> Het aantal voortijdig schoolverlaters (zonder startkwalificatie) in de gemeente Westerkwartier daalt. Het aantal voortijdig schoolverlaters (zonder startkwalificatie) is op 1 januari 2020 in de gemeente Westerkwartier niet gestegen ten opzichte van 1 januari 2019. (Grootegast: 1,11%, Leek 0,83%, Zuidhorn 0,7% & Marum 0,95%)	- Thuiszitters in Westerkwartier worden geholpen weer deel te nemen aan sport en/of werk, onder andere door het aanbieden van een Sporthopper samengesteld door de buurtsportcoaches van Sociaal Werk De Schans. - Buurtwerkers van de Schans gaan zowel overdag als in de avonden proactief de straat op en bezoeken hang- en ontmoetingsplekken van jongeren. Zij voorzien jongeren van informatie en advies en leiden toe naar voorzieningen. - De Schans houdt spreekuren op middelbare scholen waar jongeren terecht kunnen voor raad en daad, ter voorkoming van uitval. - De Schans werkt samen met scholen op het gebied van activiteiten, preventie en trainingen. - De Schans geeft voorlichting over verschillende leefdomeinen zowel aan jongeren, hun ouders/verzorgers als docenten. - De Schans verzorgt weerbaarheidstrainingen aan kinderen, pubers en volwassenen - De Schans neemt op afroep deel aan Taskforce Thuiszitters, waar diverse partijen aan tafel komen om een gezamenlijk plan van aanpak vast te stellen voor cases waar de reguliere route ontoereikend is gebleken. - Medewerkers van De Schans ondersteunen zorgondersteuners en IB-ers bij vroegsignalering en hulp aan jongeren. - De Schans werkt samen met de GGD en Leerplicht m.b.t. vroegsignalering en op tijd inzetten van hulp. - De Schans voert kansgericht jongerenwerk uit en ondersteunt jongeren bij het ontwikkelen van hun (individuele) toekomstplannen door bijvoorbeeld te begeleiden naar Open Dagen van het voortgezet onderwijs.
-----------------------------------	---	---

		- De Schans neemt deel aan ondersteuningsteams op het voortgezet onderwijs in Westerkwartier. Deze kent twee varianten, waarbij de algemene versie bedoeld is met de samenwerkingspartners uit te wisselen, nieuws uit de organisaties of nieuwe signalen rondom jongeren van de school of signalen & ontwikkelingen in het gebied uit te wisselen en bij de andere variant een vraag wordt ingebracht rondom een jongere of gezin. De zorgcoördinator nodigt ouders/verzorgers en partijen uit die mee kunnen denken (bijvoorbeeld: jeugdarts, consulent passend onderwijs, leerplicht, SMW). Er is een vragenronde waarin de situatie en de vraag met elkaar wordt verhelderd en er vervolgens een plan van aanpak komt ter voorkoming van vroegtijdig schoolverlaten.
Laaggeletterdheid	<u>Prestatiedoel</u> Het aantal laaggeletterden in de gemeente Westerkwartier daalt. Het aantal laaggeletterden in de gemeente Westerkwartier is bij de volgende meetperiode van Stichting Lezen en Schrijven van 8-11% naar 5-8% gedaald.	- De Schans signaleert en bespreekt laaggeletterdheid, zodat inwoners ondersteund worden bij hun laaggeletterdheid en de zelfredzaamheid vergroot wordt. - De Schans werkt samen met Bibliotheek en Taalhuis en verwijst inwoners actief door naar passende hulpbronnen, waaronder Leesmaatjes, Training 'Klik en Tik' en Taalles.
Onderwerpen uit de Ambities Dagelijks functioneren		
		- De Schans begeleidt en ondersteunt verenigingen en vrijwilligersorganisaties in het Westerkwartier, waaronder buurtkamer

		Jonkersvaart, een sociale huiskamer in Leek en Survivalrun in Boerakker. - De Schans onderhoudt contacten en werkt samen met (keten)partners, zoals zorgaanbieders, bestaande vrijwilligersorganisaties en ondernemers, waarin vraag en aanbod met elkaar verbonden wordt en inwoners worden toe geleid naar vrijwilligerswerk. - De Schans organiseert vrijwilligerswerk en voorziet vrijwilligers van scholing in de vorm van training. - De Schans biedt individuele ondersteuning bij allerlei zaken die het dagelijks leven (dreigen te) belemmeren, bijvoorbeeld hulp bij dagritme en opvoedondersteuning. - De Schans zet bij hulp- en dienstverlening aan inwoners in op het versterken van het eigen sociaal netwerk. - De Schans verzorgt weerbaarheidstrainingen aan kinderen, jongeren en volwassenen. - De Schans betreft bij (individuele) ondersteuning aan inwoners actief diens (persoonlijke) sociaal netwerk en stimuleert de inwoner dit sociale netwerk te versterken. - De Schans organiseert Walk en Talk om inwoners bij elkaar te brengen. - De Schans beantwoordt collectieve vraagstukken ook collectief door bijeenkomsten en trainingen te faciliteren en verzorgen, gericht op faalangst, rouwverwerking, JES! training voor kinderen in echtscheidingssituaties, Grip & Glanstraining, assertiviteitstraining voor zowel mannen als vrouwen, pubertraining en (interculturele) opvoedingsondersteuning. - De Schans leidt jeugdige inwoners actief toe naar een regionale topclub voor autistische jongeren (Humanitas) en initiëren de totstandkoming van gezamenlijke activiteiten voor deze doelgroep.
--	--	---

		- De Schans speelt vraaggericht in op de behoefte van eenzame inwoners door deze bijvoorbeeld te verbinden aan andere (eenzame) inwoners en/of ontmoetingsactiviteiten, zoals workshopochtenden. - De Schans zet vrijwilligers in als maatje voor inwoners van het Westerkwartier. - De Schans organiseert meedoeactiviteiten voor inwoners van het Westerkwartier gericht op sociaal contact. - De Schans denkt met inwoners mee over hoe de contacten in de buurt te verbeteren en ondersteunen bij de totstandkoming van activiteiten, zoals een buurtbarbecue. - De Schans biedt budgetbegeleiding om inwoners te ondersteunen bij het omgaan met hun inkomen en (huishoudelijke) administratieve zaken - De Schans organiseert aan de hand van Positieve Gezondheid een workshop 'Mijn positief budget' voor inwoners van het Westerkwartier - In samenwerking met de Bibliotheek en Humanitas verzorgd de Schans in het voorjaar (maart) belastingspreekuren en in het najaar (november) opvolgspreekuren - De Schans draagt bij aan (individuele) armoedebestrijding door hierin actief de samenwerking op te zoeken met Gemeente Westerkwartier, Humanitas, Schuldhulpmaatje, de Voedselbank en Taalhuis, zoals in het project 'Van Arm naar Beter' waar deelname aan de speelweken toegevoegd zal worden aan het kindpakket, zodat kinderen uit minimagezinnen kunnen deelnemen. - De Schans biedt (praktische) ondersteuning bij het invullen van formulieren die betrekking hebben op het aanvragen van regelingen en voorzieningen.
--	--	---

		- De Schans zet landelijke en lokale fondsen in om inwoners te helpen zoals het jeugd sport en cultuur fonds, stichting Leergeld, SUN etc. - De Schans begeleidt inwoners ook bij het aanvragen van omvangrijke fondsentrajecten voor bijvoorbeeld de aanschaf van een rolstoelauto/bus. De aanpassingen die nodig zijn voor dergelijke voorzieningen worden aangevraagd bij de Wmo, maar het voertuig niet. - De Schans heeft op meerdere werklocaties een weggeefkast staan waar inwoners huisraad en bruikbare spullen kunnen inbrengen die andere inwoners vervolgens kunnen uitzoeken om te (her)gebruiken. - De Schans leidt wanneer nodig inwoners toe naar GKB voor schuldenregeling, budgetbeheer of schuldsaneringstraject. - De Schans organiseert wekelijks 'Bakkie in 't Marheem' voor inwoners die een voedselpakket van de Voedselbank komen afhalen. - De Schans organiseert structurele (maandelijks terugkerende) pop-up sport- en spelactiviteiten in alle werkgebieden, waaronder 'Bubbelvoetbal' in sporthal 'de Holten' en een spelmiddag tijdens de feestweek in de Wilp i.s.m. stichting 't Wylpke. - De Schans stimuleert bewonersinitiatieven in gehele Westerkwartier, zoals het jeugdpanel in Leek, project 'Samen eten in de buurt', de ouderensoos in Boerakker en bieden ondersteuning waar nodig, zoals bij de uitvoering van de vrouwensoos in Marum. - De Schans helpt inwoners en vrijwilligers om zelf hun vrijetijdsbesteding in te vullen. - De Schans organiseert spelweken in de zomermaanden. - De Schans begeleidt en ondersteunt verenigingen en vrijwilligersorganisaties in het westerkwartier, waaronder Buurtkamer
--	--	--

		Jonkersvaart, Dorpsbelangen, Voetbalvereniging en Survivalrun in Boerakker. - De Schans leidt jeugdige inwoners actief toe naar een regionale topclub voor autistische jongeren (Humanitas) en initiëren de totstandkoming van gezamenlijke activiteiten voor deze doelgroep in het Westerkwartier. - De Schans bemiddelt bij burenruzies en/of -overlast, werkt daarbij samen met buurtbemiddeling, handhaving, Politie, VNN, OGGZ en Mens & Gezin. - De Schans werkt nauw samen met Politie in het kader van overlast en zorg. - De Schans participeert in het OGGZ netwerkoeverleg en biedt lichte ondersteuning aan inwoners waar zorgen over zijn. - De Schans signaleert (psychische) kwetsbaarheden bij inwoners en verwijst deze door naar passende hulp of ondersteuning van bijvoorbeeld Lentis. - De Schans werkt samen met het onderwijs op het gebied van activiteiten, preventie en trainingen, zoals in een vuurwerkcampagne voorafgaand aan oud & nieuw. - De Schans verzorgt, zowel op individueel niveau als in collectief verband, voorlichting over verschillende vormen van verslaving en middelengebruik in samenwerking met VNN, GGD (Sense) en Halt. - De Schans heeft oog voor de veiligheid en leefbaarheid in de buurt en haalt signalen van inwoners op. De Schans werkt hierin samen met de leefbaarheidsadviseurs van de gemeente Westerkwartier. - De Schans brengt voorzieningen van de verschillende dorpen rondom de leefbaarheid in straten en wijken in kaart.
--	--	---

		- In het kader van NIX18 is De Schans preventief aanwezig bij diverse evenementen en dorps- en tentfeesten. Samen met netwerkpartners sluit De Schans aan bij de landelijke preventiecampagne rondom het thema NIX18. - De Schans biedt onafhankelijke cliëntondersteuning door inwoners te helpen bij het vinden van passende zorg of te ondersteunen bij een gesprek met bijvoorbeeld de zorgaanbieder. - De Schans verzorgt weerbaarheidstrainingen aan kinderen, pubers en volwassenen. - De Schans verzorgt in alle gebieden van het Westerkwartier inloopspreekuren. - De Schans werkt laagdrempelig in contact en is dichtbij in de gebieden en dorpen. De Schans gaat actief de wijk in en bezoekt inwoners thuis, zijn aanwezig in MFC's, buurthuizen, scholen, (sport)verenigingen etc. - De Schans is digitaal goed bereikbaar, zowel telefonisch, via website, email en social media, waaronder Facebook. - De Schans heeft het aanbod van groepstrainingen, mantelzorgactiviteiten en andere (collectieve) activiteiten in flyers gedrukt en in grote oplage verspreid onder inwoners en (keten)partners. - De Schans adverteert regelmatig in regionale bladen en streekkranten, zodat inwoners ook op die manier bereikt worden. - Buurtwerkers van De Schans zijn zichtbaar (ook qua kleding) in buurten en dorpen op straat aanwezig. - De Schans verstrekt informatie en advies op (centrale) plaatsen, zoals markten, open dagen, beleidsdagen van netwerkpartners etc.
--	--	---

Indicatoren	Leerdoelen Prestatiedoelen en Preventiedoelen ⁵³	Inspanningen
		Gebiedsteams Sociaal Werk De Schans
Meedoen		
Bewonersinitiatieven	<u>Leerdoel</u> Inzicht in de activiteiten die bewoners organiseren per gebied en de rol de Sociaal Werk De Schans hierbij speelt. Op 1 januari 2020 is voor de gemeente schriftelijk vastgelegd welke activiteiten bewoners organiseren per gebied (wijk/kern) in de gemeente Westerkwartier en wat de rol van de welzijnsinstellingen hierbij is (geweest), afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte.	- De Schans stimuleert bewonersinitiatieven in het gebied, zoals het project 'Samen eten in de buurt', de ouderensoos in Boerakker en bieden ondersteuning waar nodig, zoals bij de uitvoering van de vrouwensoos in Marum. - De Schans ondersteunt wanneer nodig, en gaat altijd uit van eigenaarschap bij de inwoners. - De Schans werkt in alle gebieden van het Westerkwartier aan het inzetten van de cultuuromslag van 'zorgen vóór naar zorgen dát'. - De Schans ondersteunt inwoners bij het organiseren van activiteiten en promoten deze activiteiten, zoals bijvoorbeeld spe(e)lweken. - De Schans ondersteunt en begeleidt vrijwilligers, bijvoorbeeld binnen de diverse steunpunten, buurthuis kamers en informele dorps- en zorgnetwerken. - De Schans biedt gratis sport- en speluitleenmateriaal te leen aan voor diverse buurtinitiatieven.

⁵³ prestatie-, preventie- en leerdoelen uit de opdrachtformulering.

Het behalen van de doelen is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de betrokken partijen

		- De Schans denkt met inwoners mee over hoe de sociale cohesie te verbeteren en inwoners te ondersteunen bij de totstandkoming van activiteiten, zoals een buurtbarbecue.
Verenigingsleven	<u>Leerdoel</u> Inzicht in ondersteuningsbehoefte van verenigingen om de toegankelijkheid voor doelgroepen te vergroten Op 1 januari 2020 is voor de gemeente schriftelijk vastgelegd wat de ondersteuningsbehoefte is van verenigingen om de toegankelijkheid voor hun doelgroepen te vergroten.	- De Schans werkt samen met verenigingen, vrijwilligersorganisaties en stichtingen en biedt actief (op basis van behoefte) begeleiding en ondersteuning aan. - De schans onderhoudt warm contact met dorpsbelangen en ondersteunt deze waar nodig.
Eenzaamheid	<u>Leerdoel</u> Inzicht in de activiteiten die van invloed zijn op de eenzaamheidsgevoelens van de inwoners Op 1 januari 2020 weet de gemeente welke activiteiten van de welzijnsorganisaties van invloed zijn op de eenzaamheidsgevoelens van inwoners. <u>Preventiedoel</u> Het aantal inwoners dat zich eenzaam voelt in het Westerkwartier daalt.	- De Schans organiseert ontmoetingen tussen inwoners, zoals workshopochtenden. - Op verzoek van en in samenwerking met 'De Zijlen' biedt De Schans ondersteuning bij het creëren van een bruisende ontmoetingsplek in het multifunctioneel centrum op locatie 'Sintmaheerdt'. - De Schans organiseert Walk en Talk om inwoners bij elkaar te brengen. - De Schans speelt vraaggericht in op de behoefte van eenzame inwoners door deze bijvoorbeeld te verbinden aan andere (eenzame) inwoners en/of toe te leiden naar ontmoetingsactiviteiten. - De Schans ondersteunt en faciliteert vrijwillige seniorenvoorlichters bij het uitvoeren van huis- aan-huisbezoeken aan ouderen (75+) en sporen (verborgen) eenzaamheid op.

	Per 1 januari 2020 is het aantal inwoners dat zich eenzaam voelt in het Westerkwartier niet gestegen. (Marum: 45%, Grootegast: 43%, Zuidhorn: 40% & Leek: 44%) (Bron: GGD)	- De Schans betreft bij (individuele) ondersteuning aan inwoners actief diens (persoonlijke) sociaal netwerk en stimuleert de inwoner dit sociale netwerk te versterken. - De Schans beantwoordt collectieve vraagstukken ook collectief door bijeenkomsten en trainingen te faciliteren en verzorgen en stimuleert het ontstaan van lotgenotencontact. - De Schans leidt jeugdige inwoners actief toe naar een regionale topclub voor autistische jongeren (Humanitas) en initiëren de totstandkoming van gezamenlijke activiteiten voor deze doelgroep. - De Schans speelt vraaggericht in op de behoefte van eenzame inwoners door deze bijvoorbeeld te koppelen aan andere (eenzame) inwoners en/of ontmoetingsactiviteiten, zoals workshopochtenden. - De Schans zet vrijwilligers in als maatje voor inwoners van het Westerkwartier. - De Schans organiseert meedoeactiviteiten gericht op sociaal contact voor inwoners van het Westerkwartier.
Mantelzorg	<u>Leerdoel</u> Inzicht in aantal jonge mantelzorgers in Westerkwartier en hun ondersteunings-behoefte Op 1 januari 2020 weet de gemeente hoeveel jonge mantelzorgers er aanwezig zijn in de gemeente Westerkwartier en welke vorm van ondersteuning deze jonge mantelzorgers graag zouden willen krijgen.	- N.a.v. de uitkomsten van de pilot 'Vrijwillige Respijtzorg' i.s.m. gemeente Westerkwartier en CMO STAMM gaat De Schans aan de slag om verbeteringen te realiseren op het gebied van respijtzorg binnen de gemeente Westerkwartier. - De Schans registreert mantelzorgers om hen op de hoogte te houden van de activiteiten die De Schans organiseert. - De Schans begeleidt in de gemeente Westerkwartier de vrijwillige werkgroepen Mantelzorg. - In samenwerking met de werkgroepen Mantelzorg organiseert De Schans per jaar 12 collectieve activiteiten voor mantelzorgers (3 per

	(Going concern; huidige mantelzorg-ondersteuning) <u>Preventiedoel</u> Het aantal volwassenen dat mantelzorg geeft en overbelast is daalt Het percentage volwassenen dat mantelzorg geeft is op 1 januari 2020 niet gedaald ten opzichte van 1 januari 2018 (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)	gebiedsteam). De Schans organiseert 1-2 keer per jaar in de avonden een bijeenkomst voor (werkende) mantelzorgers. - Meerdere malen per jaar informeert De Schans de geregistreerde mantelzorgers uit de gemeente Westerkwartier over de activiteiten die er georganiseerd worden voor mantelzorgers middels een (digitale) nieuwsbrief of uitnodiging. - De Schans is gestart met de pilot Sociale Huiskamer, waar (kwetsbare) inwoners elkaar in huiselijke sfeer kunnen ontmoeten, bijvoorbeeld ter ondersteuning van diens (overbelaste) mantelzorger. - - De Schans organiseert specifieke themabijeenkomsten voor (jonge) mantelzorgers en vrijwilligers, waaronder thema's 'Voorkomen van overbelasting' en 'Regelingen en Voorzieningen'. - In het najaar organiseert De Schans 'De Dag van de Mantelzorg' i.s.m. de werkgroepen Mantelzorg. - De Schans ondersteunt mantelzorgers met behoefte aan lotgenotencontact bij de opzet van lotgenotenbijeenkomsten. - Voor een optimaal bereik van mantelzorgers, voert De Schans uitgebreide PR (persberichten, folders, flyers, nieuwsbrieven, social media) rond de 'Dag van de Mantelzorg', de 'Fundag' en de 'Mantelzorgwaardering'. - De Schans maakt deel uit van netwerken waarbij het onderwerp mantelzorg onder de aandacht wordt gehouden en verbeteringen voor mantelzorgers worden geïnitieerd.
Dagbesteding/P-wet	<u>Leerdoel</u> Inzicht in aanpakken waarmee gebruik van voorzieningen die onder de P-wet vallen verminderd kunnen worden	- Thuiszitters in Westerkwartier worden geholpen weer deel te nemen aan sport en/of werk d.m.v. collectieve (sportieve) activiteiten of individuele begeleiding.

	Op 1 januari 2020 weten wij of, en zo ja hoe het aantal huishoudens dat gebruik maakt van een voorziening onder de P-wet is te verminderen	- De Schans ondersteunt en faciliteert vrijwillige seniorenvoorlichters bij het uitvoeren van huis- aan-huisbezoeken aan ouderen (75+) en sporen (verborgen) eenzaamheid op. - De Schans onderzoekt samen met de gebiedsteams de mogelijkheid tot dagbestedingsactiviteiten voor mensen die i.p.v. vrijwilligerswerk dagbesteding behoeven. - Buurtwerkers van de Schans gaan zowel overdag als in de avonden proactief de straat op en bezoeken hang- en ontmoetingsplekken van inwoners. Zij voorzien inwoners van informatie en advies en leiden toe naar voorzieningen. - De Schans begeleidt en ondersteunt verenigingen en vrijwilligersorganisaties in het Westerkwartier, waaronder buurtkamer Jonkersvaart, de sociale huiskamer in Leek en Survivalrun in Boerakker. - De Schans onderhoudt contacten en werkt samen met (keten)partners, zoals zorgaanbieders, bestaande vrijwilligersorganisaties en ondernemers, waarin vraag en aanbod met elkaar verbonden wordt en inwoners worden toe geleid naar (vrijwilligers)werk. - De Schans organiseert vrijwilligerswerk en voorziet vrijwilligers van trainingen. - De Schans biedt individuele ondersteuning bij allerlei zaken die het dagelijks leven (dreigen te) belemmeren waardoor participeren weer mogelijk wordt. - De Schans biedt onafhankelijke cliëntondersteuning door inwoners te helpen bij het vinden van passende zorg en/of te ondersteunen bij een gesprek met bijvoorbeeld de zorgaanbieder. - De Schans verzorgt weerbaarheidstrainingen aan kinderen, pubers en volwassenen.
--	---	--

Bijstandsuitkeringen	<u>Leerdoel</u> Inzicht in aanpakken waarmee gebruik van bijstandsuitkeringen verminderd kunnen worden Op 1 januari 2020 weten wij of, en zo ja hoe het aantal huishoudens dat gebruik maakt van een bijstandsuitkering is te verminderen	- De Schans organiseert een sociale huiskamer in Leek. - De Schans draagt zorg voor toeleiding naar werk en voert nauwe afstemming met consultants van Mens & Gezin, team Werk en Ontwikkeling - Door 'Mijn Positieve Gezondheid' van inwoners in kaart te brengen stelt De Schans inwoners de mogelijkheid diens draagkracht en kansen op de arbeidsmarkt te vergroten - De Schans kan als 'opstapje' fungeren door inwoners middels vrijwilligerswerk te laten doorgroeien naar betaalde arbeid.
Vrijwilligerswerk	<u>Preventiedoel</u> Het aantal actieve vrijwilligers, verbonden aan de welzijnsorganisaties daalt niet. Op 1 januari 2020 moet het aantal actieve vrijwilligers, verbonden aan de welzijnsorganisaties, vergeleken met 1 januari 2019 niet zijn gedaald.	- De Schans organiseert themabijeenkomsten voor vrijwilligers. - De Schans ondersteunt vrijwilligers en bemiddelt op terrein van vraag en aanbod van vrijwilligerswerk. - De Schans ondersteunt inwoners die vrijwilligerswerk willen uitvoeren. - De Schans werkt samen met lokale vrijwilligersorganisaties. - I.s.m. CMO STAMM en Vitaal vrijwilligerswerk biedt de Schans verschillende gratis trainingen aan vrijwilligers. - De Schans zet in elk werkgebied een fysiek Vrijwilligers Informatie punt (VIP) op. - Vrijwilligers en mantelzorgers kunnen bij het Vrijwilligers Informatie Punt (VIP) van De Schans terecht voor informatie, advies en training - De Schans beheert en faciliteert de pagina 'Westerkwartier' op de website www.vrijwilligersgroningen.nl. - De Schans ondersteunt en verbindt vraag en aanbod van vrijwilligerswerk via het interne project 'Samenlevingsopbouw'. - De Schans promoot en ondersteunt NLdoet en doet zelf actief mee aan dit landelijke initiatief.

		- De Schans biedt vrijwilligers een werkplek in eigen organisatie.
Onderwerpen uit de Ambities Meedoen		
		- Buurtwerkers van De Schans gaan zowel overdag als in de avonden proactief de straat op en bezoeken hangplekken van jeugdigen en leiden waar nodig toe naar voorzieningen. - De Schans verzorgt spreekuren op middelbare scholen waar jongeren, docenten en ouders/verzorgers voor raad en daad terecht kunnen. - De Schans werkt samen met scholen op het gebied van activiteiten, preventie en trainingen. In overleg met de scholen zullen er in gezamenlijkheid collectieve activiteiten worden georganiseerd rondom verschillende relevante thema's (preventie voortijdig schoolverlaters). - De Schans voert kansgericht jongerenwerk uit en ondersteunt jongeren bij het ontwikkelen van hun (individuele) toekomstplannen door bijvoorbeeld te begeleiden naar Open Dagen van het voortgezet onderwijs en weer deel te nemen aan sport en/of werk. - De Schans neemt op afroep deel aan Taskforce Thuiszitters, waar diverse partijen aan tafel komen om een gezamenlijk plan van aanpak vast te stellen in cases waar de reguliere route ontoereikend is gebleken. - Medewerkers van De Schans ondersteunen zorgondersteuners en IB-ers bij vroegsignalering en hulp aan jongeren. - De Schans werkt samen met de GGD en Leerplicht m.b.t. vroegsignalering en op tijd inzetten van hulp.

Indicatoren	Leerdoelen Prestatiedoelen en Preventiedoelen ⁵⁴	Inspanningen
		Gebiedsteams Sociaal Werk De Schans
Lichaams- functies		
Algemeen	<u>Leerdoel</u> Inzicht in de mate waarin aanpakken van Sociaal Werk De Schans de ervaren gezondheid beïnvloeden Op 1 januari 2020 ligt schriftelijk vast in welke mate welke activiteiten van de welzijnsorganisatie de ervaren gezondheid in het Westerkwartier beïnvloeden.	- De buurtsportcoaches van De Schans begeleiden inwoners op de thema's voeding, gezondheid en sport en bewegen - De Schans verzorgt voorlichting over voeding op basisscholen en voortgezet onderwijs. - Voor een sluitend aanbod werkt De Schans samen met (lokale) diëtisten en de GGD. - De Schans ondersteunt sportverenigingen op het gebied van vrijwilligers, beleid, leden, etc. - De Schans leidt op lokaal niveau bijeenkomsten van het Sportakkoord, stimuleert de samenwerking met betrokken partijen en brengt hieruit sportieve initiatieven tot stand, zoals de coördinatie van het schoolvoetbaltoernooi.
Voeding	<u>Leerdoel</u>	

⁵⁴ prestatie-, preventie- en leerdoelen uit de opdrachtformulering.

Het behalen van de doelen is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de betrokken partijen

	Inzicht in het bereik (welke activiteiten en welke doelgroepen worden bereikt) van de activiteiten die gericht zijn op goede voeding. Op 1 januari 2020 ligt schriftelijk vast welke activiteiten op het gebied van goede voeding welke doelgroep bereikt en welke doelgroepen hierin ontbreken.	- De Schans fungeert als intermediair voor het Jeugdfonds Sport & Cultuur en ondersteunt bij fondsaanvragen, zoals stichting Leergeld en Participatiefonds. - De Schans adviseert inwoners van alle leeftijdsgroepen over gezonde leefstijl en leidt toe naar passende beweegactiviteiten, waaronder diverse loop- en wandelgroepen in het Westerkwartier. - De Schans stimuleert en faciliteert senioren sport, waaronder 'Meer Bewegen voor Ouderen'. - De buurtsportcoach van De Schans begeleidt kwetsbare doelgroepen, zoals eenzame ouderen, chronisch zieken, mensen met een lichamelijke beperking en vluchtelingen. De laagdrempelige begeleiding zet in op preventie, bijvoorbeeld bewegen en activering in de vorm van fietscursussen voor nieuwkomers en valpreventie voor senioren. - De Schans werkt samen met partners zoals dorpsbelangen, huisartsen en de gemeente en onderzoeken gezamenlijk de mogelijkheden tot 'Welzijn op recept'. - De Schans ondersteunt basisscholen van Quadraten waar geen vakleerkracht werkzaam is bij de uitvoering van verschillende Quadrolympics sportdagen. - De Schans zorgt samen met studenten van het Alfa College voor extra beweegactiviteiten voor basisschoolkinderen, waaronder de pleinspelen op scholen, de koningsspelen en bijvoorbeeld een freerunning les. - De Schans ontwikkelt samen met fysiotherapeuten, praktijkondersteuners en huisartsen het concept 'Wandelen op recept'. - De Schans brengt vraagstukken over voeding en gezondheid op alle basisscholen en bij sportverenigingen in kaart. - De Schans biedt (sport)clinics aan voor jong en oud, bijvoorbeeld fietsclinics en een workshops over voeding.
--	--	---

		- De Schans werkt samen met CMO STAMM en onderzoekt binnen de provincie Groningen hoe ouderen vitaal blijven en langer thuis kunnen wonen, o.a. door het organiseren van de doe-tafel 'Langer zelfstandig wonen' - De Schans verzorgt (sport)activiteiten in de wijken, bijvoorbeeld de pop up tent in de buurt. - In het kader van verbinden organiseert De Schans voor en door jongeren diverse buitenschoolse activiteiten, zoals in het project 'Whoz Next' waar jongeren worden geactiveerd om invloed uit te oefenen en gezamenlijk activiteiten vorm te geven. - De Schans investeert in de samenwerking met netwerkpartners, waaronder Woningcorporatie Wold en Waard, Politie, VNN, GGD, Buurtzorg, Mens & Gezin, Humanitas, Lentis en de Gemeente Westerkwartier en neemt initiatief tot het organiseren van periodieke netwerklunches (gezonde voeding).
Verslaving	<u>Preventiedoel</u> Het aantal inwoners met een verslaving daalt. Het aantal inwoners met een verslaving is op 1 januari 2020 niet gestegen ten opzichte van 1 januari 2018 op basis van de gezondheidsmonitor.	- De Schans werkt samen met o.a. VNN en de gemeente Westerkwartier aan een gezamenlijk aanbod en gedeelde agenda rondom middelengebruik. - De Schans verzorgt, zowel op individueel niveau als in collectief verband, voorlichting over verschillende vormen van verslaving en middelengebruik in samenwerking met VNN, GGD (Sense) en Halt - De Schans brengt voorzieningen van de verschillende dorpen rondom de leefbaarheid in straten en wijken in kaart. - In het kader van NIX18 is De Schans preventief aanwezig bij diverse evenementen en dorps- en tentfeesten. Samen met netwerkpartners sluit De Schans aan bij de landelijke preventiecampagne rondom het thema NIX18.

		- Medewerkers van De Schans worden voorzien van scholing en deskundigheidsbevordering (i.s.m. VNN) om vroegsignalering van verslaving beter toe te kunnen passen in de praktijk.
Overgewicht	<u>Preventiedoel</u> Het aantal volwassenen met overgewicht daalt (GGD rapport volwassenen) Het aantal volwassenen met overgewicht is op 1 januari 2021 niet gestegen ten opzichte van de op dit moment bekende aantal van 51,8% (GGD rapport volwassenen)	- De Schans werkt samen met scholen en verenigingen op het gebied van gezondheid, voeding en bewegen. - De buurtsportcoaches van De Schans begeleiden inwoners op de thema's voeding, gezondheid, sport en bewegen - De Schans brengt vraagstukken over voeding en gezondheid op alle basisscholen en sportverenigingen in kaart. - De buurtsportcoach van De Schans begeleidt kwetsbare doelgroepen, waaronder chronisch zieken, mensen met een lichamelijke beperking, overgewicht en obesitas. De laagdrempelige begeleiding zet in op preventie, bijvoorbeeld bewegen en activering in de vorm van structurele wandelingen. - De Schans werkt samen met partners zoals dorpsbelangen, huisartsen en de gemeente en onderzoeken gezamenlijk de mogelijkheden tot 'Welzijn op recept'. - Voor een sluitend aanbod werkt De Schans samen met (lokale) diëtisten en de GGD.
Beweging & sport/	<u>Prestatiedoel</u> Het aantal jongeren dat voldoende beweegt in de gemeente Westerkwartier stijgt.	- Samen met partners werkt De Schans aan een Lokaal Sportakkoord. Hierbij richt De Schans zich o.a. op vaardig in bewegen (voor de jeugd), inclusief sporten en bewegen (iedereen doet mee) en een duurzame sport infrastructuur.

	Het aantal jongeren dat voldoende beweegt in de gemeente Westerkwartier is op 1 januari 2021 (of bij verschijning van een volgend GGD onderzoek) hoger dan 20%. (Op dit moment is dat 19%)	- De Schans stimuleert de motorische en sociale ontwikkeling in de vorm van individuele en collectieve activiteiten. - De Schans sluit aan bij het InSightout-traject van Zienn (dakloze jongeren krijgen direct onderdak) en willen samen met Zienn jongeren helpen bij de verandering naar zelfstandigheid. Sport kan bijdragen aan de activering van de jongeren, daarom maken we zoveel mogelijk gebruik van het lokale bestaande (sport-)aanbod. - De buurtsportcoaches van De Schans begeleiden inwoners op de thema's voeding, gezondheid, sport en bewegen. - De Schans organiseert collectieve activiteiten om inwoners in beweging te krijgen. Samen met diverse partners (scholen, Novatec, sportverenigingen en gemeente) organiseert De Schans wandel- en spelactiviteiten en stimuleert De Schans kinderen op de fiets of lopend naar school te gaan. - De Schans zorgt samen met studenten van het Alfa College voor extra beweegactiviteiten voor basisschoolkinderen, waaronder de pleinspelen op scholen, de koningsspelen en bijvoorbeeld een freerunning les. - De schans organiseert in samenwerking met diverse netwerkpartners een gezondheidsdag.
Onderwerpen uit de Ambities Lichaamsfuncties		
		- De Schans ondersteunt sportverenigingen op het gebied van vrijwilligers, inhoudelijk beleid, toeleiden van leden etc. - De Schans brengt sportvoorzieningen naar inwoners toe door het verzorgen van sportieve pop-up activiteiten in de buurt.

		- De Schans stelt sport- en spelmateriaal beschikbaar aan buurtinitiatieven. - De Schans werkt aan de toegankelijkheid van (sport)verenigingen voor minima, maar ook voor mensen met een beperking, zoals de toeleiding naar topclub (Humanitas) voor jongeren met ASS problematiek. - De Schans leidt op lokaal niveau bijeenkomsten van het Sportakkoord, stimuleert de samenwerking met betrokken partijen en brengt hieruit sportieve initiatieven tot stand, zoals de coördinatie van het schoolvoetbaltoernooi. - De Schans fungeert als intermediair voor het Jeugdfonds Sport & Cultuur en ondersteunt bij fondsaanvragen die toegankelijkheid tot sportvoorzieningen voor inwoners vergroten, zoals stichting Leergeld en Participatiefonds. - De Schans brengt beweegaanbod voor 0-4 jarigen in kaart, omdat de leeftijdsgrens van Jeugdfonds Sport & Cultuur is verlaagd naar 0 jaar en De Schans kinderen wil stimuleren (meer) te bewegen. - De Schans adviseert inwoners van alle leeftijdsgroepen over gezonde leefstijl en leidt toe naar passende beweegactiviteiten, waaronder loop- en wandelgroepen in het Westerkwartier. - De Schans stimuleert en faciliteert seniorensport, waaronder 'Meer Bewegen voor Ouderen'.
--	--	--

Indicatoren	Leerdoelen Prestatiedoelen en Preventiedoelen ⁵⁵	Inspanningen
		gebiedsteams Sociaal Werk De Schans
<i>Kwaliteit van leven</i>		
Schulden	<u>Leerdoel</u> Inzicht in doelgroepen die momenteel ondersteuning krijgen bij de financiële problemen en op welke manier. Inzicht in de mate waarin de doelgroepen met financiële problemen bereikt worden met de bestaande voorzieningen. Per 1 januari 2020 is in beeld welke inwoners met financiële problemen, of als dat niet lukt, welke doelgroepen met financiële problemen op dit moment ondersteuning	- De Schans biedt budgetbegeleiding om inwoners te ondersteunen bij het omgaan met hun inkomen en (huishoudelijke) administratieve zaken. - De Schans organiseert aan de hand van Positieve Gezondheid een workshop 'Mijn positief budget' voor inwoners van het Westerkwartier. - In samenwerking met de Bibliotheek en Humanitas verzorgt de Schans in het voorjaar (maart) belastingspreekuren en in het najaar (november) opvolgspreekuren. - De Schans draagt bij aan (individuele) armoedebestrijding door hierin actief de samenwerking op te zoeken met Gemeente Westerkwartier, Humanitas, Schuldhulpmaatje, de Voedselbank en Taalhuis, zoals in het

⁵⁵ prestatie-, preventie- en leerdoelen uit de opdrachtformulering.

Het behalen van de doelen is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de betrokken partijen

Armoede	krijgen bij die financiële problemen en op welke manier. Per 1 januari 2020 is duidelijk of alle inwoners, of als dat niet lukt, of alle doelgroepen die hulp kunnen gebruiken bij financiële problemen worden bereikt met de bestaande voorzieningen. <u>Leerdoel</u> Inzicht in het aanbod ter bestrijding van armoede en op welke punten het aanbod kan worden aangepast of aangevuld Voor 1 januari 2020 wordt samen met andere partijen inzicht gegeven in het aanbod ter bestrijding van armoede en op welke punten het aanbod kan worden aangepast of aangevuld. <u>Prestatiedoel</u> Het aantal kinderen dat in de gemeente Westerkwartier opgroeit in armoede neemt af. Het aantal kinderen dat in de gemeente Westerkwartier opgroeit in armoede is op 1	project 'Van Arm naar Beter', 'Kanskaarten' van Humanitas en 'Voor 't zelfde geld' met o.a. het Taalhuis. - De Schans biedt (praktische) ondersteuning bij het invullen van formulieren die betrekking hebben op het aanvragen van regelingen en voorzieningen. - De Schans zet landelijke en lokale fondsen in om inwoners te helpen zoals het jeugd sport en cultuur fonds, stichting Leergeld, SUN etc. - De Schans leidt wanneer nodig inwoners toe naar GKB voor schuldenregeling, budgetbeheer of schuldsaneringstraject. - De Schans biedt voorlichting aan jongeren over rondkomen met je geld. - De Schans organiseert wekelijks 'Bakkie in 't Marheem' voor inwoners die een voedselpakket van de Voedselbank komen afhalen. - De Schans participeert actief in het project 'Van arm naar beter', waar deelname aan de speelweken toegevoegd zal worden aan het kindpakket, zodat kinderen uit minimagezinnen door armoede niet uitgesloten hoeven worden op deelname.
---------	---	--

	januari 2022 afgenomen ten opzichte 1 januari 2019 (o.a. kinderen in tel).	
Mantelzorg	<u>Leerdoel</u> Inzicht in hoe overbelasting van mantelzorgers teruggedrongen kan worden Op 1 januari 2020 weten wij of, en zo ja hoe wij het percentage mantelzorgers dat overbelast is (bron: waarstaatjegemeente.nl) kunnen terugdringen ten opzichte van het percentage op 1 januari 2019.	- De Schans ontwikkelt een pilot vrijwillige respijtzorg. - De Schans neemt deel aan het 'Netwerk Dementie Westerkwartier'. In dit netwerk werken de partners samen aan het verbeteren van de zorg voor mensen met dementie of Alzheimer en hun mantelzorgers. - De Schans ontwikkelt een toolkit en workshops voor professionals rondom mantelzorg. Hierbij is er extra aandacht voor preventie van overbelasting bij mantelzorgers en 'Mijn Positieve Gezondheid'. - Binnen De Schans vinden er vanuit alle gebiedsteams individuele gesprekken plaats met mantelzorgers. Naast het bieden van een luisterend oor, informatie en advies, wordt samen met de mantelzorger gekeken hoe overbelasting kan worden voorkomen. Zo nodig wordt er doorverwezen naar andere instanties. - De Schans registreert de mantelzorgers om iedereen op de hoogte te kunnen houden van ontwikkelingen en activiteiten. - De Schans peilt regelmatig de behoeften van mantelzorgers, zowel op individueel niveau als in collectief verband en informeert bij verschillende intermediairs die in contact zijn met mantelzorgers naar hetgeen zij signaleren aan behoeften - De Schans gaat met de uitkomst van de behoeftepeiling aan de slag en onderzoekt de mogelijkheden hier invulling aan te geven - De Schans draagt zorg voor de uitvoering van de mantelzorgwaardering - De Schans biedt cursussen en workshops aan gericht op het voorkomen van overbelasting bij mantelzorgers. - De Schans begeleidt vrijwillige werkgroepen Mantelzorg. - De Schans organiseert de 'Dag van de Mantelzorg'.

		- De Schans organiseert leuke ontspannende activiteiten voor (jonge) mantelzorgers.
Echtscheidingen	<u>Prestatiedoel</u> Inwoners weten waar ze terecht kunnen voor individuele ondersteuning bij ingrijpende gebeurtenissen zoals echtscheidingen Bij een a-selecte steekproef weet minimaal 50% van de inwoners waar men terecht kan voor individuele ondersteuning bij ingrijpende levensgebeurtenissen zoals echtscheiding.	- De Schans verzorgt trainingen voor kinderen en ouders in echtscheidingssituaties. !Jes training en Dappere Dino's. - De Schans bemiddelt bij burenruzies en/of overlast. - De Schans werkt preventief tegen pestgedrag van kinderen en volwassenen o.a. in samenwerking met basisscholen en voortgezet onderwijs. - De Schans werkt nauw samen met team Mens en Gezin van de gemeente Westerkwartier en zorgt voor regie op veiligheid. - De Schans werkt in het kader van verwarde personen, overlast en eventuele drang- en dwang bij ernstige zorgen en veiligheidscases samen met netwerkpartners, waaronder Woningcorporatie Wold en Waard, Politie, VNN, GGD, OGGZ, Thuiszorg, Mens & Gezin en gemeente Westerkwartier.
Huiselijk geweld	<u>Prestatiedoel</u> Medewerker van Sociaal Werk De Schans zijn bekend met de Landelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor het signaleren van huiselijk geweld. Per 1 januari 2019 is elke medewerker op locatie van de welzijnsorganisatie bekend met de Landelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor het signaleren van huiselijk geweld.	- Alle medewerkers van De Schans hebben scholing gevolgd en zijn getraind in de nieuwe verbeterde Landelijke Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (mei 2019) - De Schans kan in casuïstiek een beroep doen op de gedragswetenschapper die bereikbaar en beschikbaar is voor overleg en advies.

Huiselijk geweld	<u>Prestatiedoel</u> Hulpverleners die ondersteuning bieden zijn getraind in de Landelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Per 1 januari 2019 zijn alle hulpverleners die ondersteuning bieden getraind in de Landelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.	- Alle medewerkers van De Schans hebben scholing gevolgd en zijn getraind in de nieuwe verbeterde Landelijke Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (mei 2019) - De Schans kan in casuïstiek een beroep doen op de gedragswetenschapper die bereikbaar en beschikbaar is voor overleg en advies.
Sterke buurten	<u>Preventiedoel</u> Inwoners waarderen hun buurt als leefomgeving positief. Op 1 januari 2020 is de score voor de buurt als leefomgeving niet gedaald ten opzichte van 1 januari 2019 (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)	- De Schans onderhoudt het contact met buurtverenigingen en dorpsbelangen en ondersteunt inwoners (waar nodig) bij buurtactiviteiten. - De Schans ondersteunt wanneer nodig, en gaat altijd uit van eigenaarschap bij de inwoners. - De Schans spreekt inwoners van het Westerkwartier aan op eigenaarschap en helpt inwoners met de cultuuromslag van 'zorgen voor naar zorgen dat'. - De Schans werkt samen met netwerkpartners, waaronder Woningcorporatie Wold en Waard, politie, VNN, GGD, Thuiszorg, Mens & Gezin en gemeente Westerkwartier o.a. op het gebied van overlast in de buurt. - De Schans pakt signalen van jongerenoverlast op en zet jongeren d.m.v. verschillende projecten zelf in beweging waardoor de overlast afneemt.

Bijdrage leefbaarheid/ Sociale cohesie	<u>Preventiedoel</u> Het aantal inwoners dat bereid is een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van de buurt stijgt. Het percentage inwoners dat bereid is een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van de buurt is op 1 januari 2020 niet gedaald ten opzichte van 1 januari 2018 (bron: www.waarstaatjegemeente.nl).	- De Schans onderhoudt het contact met buurtverenigingen en dorpsbelangen en ondersteunt inwoners (waar nodig) bij buurtactiviteiten. - De Schans werkt samen met de leefbaarheidsadviseurs en organisaties, waaronder woningcorporatie Wold & Waard om de leefbaarheid in wijken en buurten te verbeteren. - De Schans begeleidt verenigingen en vrijwilligersorganisaties. - De Schans voert zogenaamde buurtschouwen uit, waarmee er oog is voor de veiligheid en leefbaarheid in de buurt en signalen van inwoners opgehaald worden. - De Schans spreekt inwoners van het Westerkwartier aan op eigenaarschap en ondersteunt inwoners bij de cultuuromslag van 'zorgen voor naar zorgen dat'.
Mantelzorg	<u>Preventiedoel</u> Behoud van het aantal volwassen mantelzorgers Het percentage volwassenen dat mantelzorg geeft is op 1 januari 2020 niet gedaald ten opzichte van 1 januari 2018 (bron: www.waarstaatjegemeente.nl) <u>Prestatiedoel</u> Inwoners die mantelzorg verlenen weten waar zij terecht kunnen voor ondersteuning.	- De Schans organiseert themabijeenkomsten voor mantelzorgers en vrijwilligers. - De Schans heeft een pilot vrijwillige respijtzorg ontwikkeld. - De Schans registreert de mantelzorgers om iedereen op de hoogte te kunnen houden van ontwikkelingen en activiteiten. - De Schans verzorgt voorlichting aan mantelzorgers over het aanbod in de Alzheimer Cafés. - De Schans ondersteunt mantelzorgers. - Mantelzorgers kunnen voor informatie, advies en training terecht bij De Schans. - De Schans begeleidt vrijwillige werkgroepen mantelzorg. - De Schans organiseert de dag van de Mantelzorg. - De Schans ondersteunt inwoners die vrijwilligerswerk willen uitvoeren.

	Uit een aselechte steekproef blijkt dat 70% van de inwoners die mantelzorg verlenen weet waar zij terecht kunnen voor ondersteuning.	- De Schans organiseert leuke ontspannende activiteiten voor (jonge) mantelzorgers. - De Schans organiseert samen met Buurtzorg en TSN een cursus voor mantelzorgers om hen te helpen duurzaam inzetbaar te blijven.
Algemeen	<u>Preventiedoel</u> Behoud score voor sociaal-cultureel kapitaal Op 1 januari 2020 is de score voor sociaal-cultureel kapitaal niet gedaald ten opzichte van 1 januari 2018 (bron: waarstaatjegemeente.nl)	

Indicatoren	Leerdoelen Prestatiedoelen en Preventiedoelen ⁵⁶	Inspanningen	Inspanningen
		gebiedsteams Sociaal Werk De Schans	Mens en Gezin
Mentaal Welbevinden			
Kwetsbare inwoners	<u>Leerdoel</u> Inzicht in hoe mentaal kwetsbare inwoners ondersteund kunnen worden en betrokken bij de samenleving. Op 1 januari 2020 is inzichtelijk wie op welke wijze mentaal kwetsbare inwoners kunnen ondersteunen en betrekken door en in de samenleving.	- De Schans biedt (individuele) ondersteuning bij rouwverwerking en brengt lotgenotencontact tot stand. - De Schans stimuleert ontmoeting tussen (kwetsbare) inwoners en draagt bij aan netwerkversterking door inwoners onderling met elkaar te verbinden. - De Schans biedt onafhankelijke cliëntondersteuning door inwoners te helpen bij het vinden van passende zorg of te ondersteunen bij een gesprek met bijvoorbeeld de gemeente of zorgaanbieder. - De Schans verzorgt weerbaarheidstrainingen aan kinderen, pubers en volwassenen. - De Schans betreft (kwetsbare) inwoners en vrijwilligers bij het organiseren van activiteiten in en voor de buurt. - De Schans participeert in het OGGZ netwerkoverleg en biedt lichte ondersteuning aan inwoners waar zorgen over zijn.	

⁵⁶ prestatie-, preventie- en leerdoelen uit de opdrachtformulering.

Het behalen van de doelen is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de betrokken partijen

		- De Schans signaleert (psychische) kwetsbaarheden bij inwoners en verwijst deze door naar passende hulp of ondersteuning van bijvoorbeeld Lentis. - De Schans verzorgt, zowel op individueel niveau als in collectief verband, voorlichting over verschillende vormen van verslaving en middelengebruik in samenwerking met VNN, GGD (Sense) en Halt. - De Schans onderzoekt samen met inwoners of hun buurt een prettige en veilige omgeving is d.m.v. buurtschouws. - De Schans leidt jeugdige inwoners actief toe naar een regionale topclub voor autistische jongeren (Humanitas) en initieert de totstandkoming van een topclub in het Westerkwartier. - De Schans organiseert themabijeenkomsten n.a.v. het Signaleringsnetwerk (ouderen) en zet daarbij in op Positieve Gezondheid. - De Schans beantwoordt individuele vraagstukken ook collectief door bijeenkomsten en trainingen te faciliteren en verzorgen, gericht op faalangst, rouwverwerking, JES! training voor kinderen in echtscheidingssituaties, Pubertraining en (interculturele) opvoedingsondersteuning. - De Schans werkt samen met netwerkpartners waaronder Woningcorporatie Wold en Waard, politie, VNN, GGD, Buurtzorg, TSN, Mens & Gezin en Gemeente Westerkwartier, zoals in het OGGZ netwerkoeverleg waar signalen m.b.t. (psychische) kwetsbaarheden van inwoners samenkomen.	
Kwetsbare inwoners	<u>Prestatiedoel</u> Inwoners en organisaties in Westerkwartier worden volgens een evidence based methode ondersteund in de omgang met	- De Schans heeft oog voor de veiligheid en leefbaarheid in de buurt en haalt proactief signalen en behoeften van inwoners op, zoals ook met het project 'Buurtwerkers in de Buurt'. - De Schans ondersteunt en faciliteert initiatieven van inwoners die er op gericht zijn het welbevinden van inwoners te verbeteren, zoals het opzetten van project 'Noaberhulp' in Ezing, Feerwerd en Garnwerd.	

	dorp- en of buurtgenoten met een mentale kwetsbaarheid. Vanaf 1 januari 2020 worden inwoners en organisaties volgens een evidence based methode ondersteund in de omgang met dorp- en of buurtgenoten met een mentale kwetsbaarheid.	- De Schans verwijst actief naar het meldpunt Zorg en Overlast van de gemeente Westerkwartier. - De Schans onderhoudt goed contact en voert regelmatig overleg met netwerkpartners waarbij we ons gezamenlijk inzetten voor de kwetsbare inwoners van het Westerkwartier, zoals verwarde personen en inwoners die zorg mijden. - De Schans werkt samen met zorgpartijen (o.a. De Zijlen) aan het integreren van 24-uurs hulp in buurten en dorpen. - De Schans zet in op aanwezigheid en contact tijdens evenementen in het kader van preventie, zoals tijdens Kanaalpop en Grootegast Open Air. - De Schans sluit aan bij het InSightout-traject van Zienn (dakloze jongeren krijgen direct onderdak) en willen samen met Zienn jongeren helpen bij de verandering naar zelfstandigheid. - De Schans zet ervaringsdeskundigen in bij de ondersteuning aan (kwetsbare) inwoners. De ervaringsdeskundige kijkt graag mee naar wat er voor de inwoner nodig is om goed in zijn/haar vel te zitten. - De Schans ondersteunt inwoners individueel om zichzelf te leren accepteren en om te gaan met verandering. Ook verzorgt De Schans trainingen voor jong en oud op het gebied van sociale weerbaarheid en assertiviteit.	
Kwetsbare inwoners	<u>Prestatiedoe!</u> Inwoners weten waar zij terecht kunnen bij zorgen en overlast.	- De Schans verwijst actief naar het meldpunt Overlast & Zorg van de gemeente. Zowel via de website alsook via de medewerkers. Daarnaast is er contact met de gemeente in het geval de Schans nodig is bij ondersteuning of hulp aan verwarde personen. - De Schans werkt actief samen met buurtbemiddeling.	

	Op 1 januari 2020 weet 80% van de inwoners waar zij terecht kunnen bij zorgen en overlast.	- De Schans werkt samen met de leefbaarheidsadviseurs en (dorps)belangenorganisaties, woningbouwcoöperaties, gemeente en GGZ om de leefbaarheid in buurten te verbeteren door bruggen te bouwen tussen inwoners (onderling) en organisaties.	
Onderwerpen uit de Ambities Mentaal Welbevinden			
		- De Schans is gestart met de pilot Sociale Huiskamer, waar (kwetsbare) inwoners elkaar in huiselijke sfeer kunnen ontmoeten, bijvoorbeeld ter ondersteuning van diens (overbelaste) mantelzorger. - De Schans neemt deel aan het Signaleringsnetwerk t.b.v. vroegsignalering eenzaamheid en hulpvragen bij ouderen. - De Schans organiseert ontmoetingen tussen inwoners, zoals workshopochtenden of 'Walk & Talk'. - De Schans leidt inwoners toe naar activiteiten of vrijwillige maatjes. - De Schans biedt psychosociale ondersteuning bij relatieproblemen, in geval van echtscheiding, eenzaamheid en in situaties waarbij sprake is van verslaving, relationeel of huiselijk geweld. - De Schans organiseert lotgenotencontact voor specifieke doelgroepen en/of ervaringen (o.a. mantelzorg). - De Schans brengt een groep individuele jongeren uit het Westerkwartier bij elkaar die amper sociale contacten onderhouden en veelal binnenshuis eenzaam doorbrengen. Buurtwerkers van De Schans stimuleren deze jongeren door gezamenlijk buiten de deur activiteiten te ondernemen en deze in beginsel met hen te initiëren.	

		- De Schans organiseert en faciliteren vrijwillige seniorenvoorlichters bij het uitvoeren van huis-aan-huisbezoeken aan ouderen (75+) en sporen (verborgen) eenzaamheid op. - De Schans stimuleert de totstandkoming van ontmoetingsactiviteiten tegen eenzaamheid, waaronder de vrouwen- en mannensoos in Marum of koffieochtend in Dienstencentrum van Grootegast.	
--	--	---	--

Indicatoren	Leerdoelen Prestatiedoelen en Preventiedoelen ⁵⁷	Inspanningen	Inspanningen
		gebiedsteams Sociaal Werk De Schans	Mens en Gezin
Zingeving			
Zinvolle dagbesteding	<u>Prestatiedoe!</u> Inwoners ervaren een zinvolle dagbesteding 80% van de inwoners ervaart een zinvolle dagbesteding	- De Schans legt verbinding met kerken en moskeeën om samenwerking tot stand te brengen. - De Schans biedt psychosociale ondersteuning bij relatieproblemen, in geval van echtscheiding, eenzaamheid en in situaties waarbij sprake is van verslaving, relationeel of huiselijk geweld. - De Schans voert kans gericht jongerenwerk uit en ondersteunt jongeren bij het ontwikkelen van hun (individuele) toekomstplannen door bijvoorbeeld te begeleiden naar Open Dagen van het voortgezet onderwijs.	

⁵⁷ prestatie-, preventie- en leerdoelen uit de opdrachtformulering.

Het behalen van de doelen is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de betrokken partijen

		- De Schans stimuleert de totstandkoming van ontmoetingsactiviteiten tegen eenzaamheid, waaronder de vrouwen- en mannensoos. - De Schans organiseert naar behoefte diverse pop-up ontmoetingsmomenten, zoals afgelopen jaar rond het 'Sterrenpad' in Nuis/Niebert, Grote Hoorn en de Molukse wijk van Marum. - De Schans organiseert wekelijks 'Bakkie in 't Marheem', voor inwoners die een voedselpakket van de Voedselbank komen afhalen. - De Schans organiseert lotgenotencontact voor specifieke doelgroepen en/of ervaringen. - De Schans verzorgt de Grip en Glans training met als doel dat de inwoner weer grip en glans ervaart in het leven. - De Schans verzorgt trainingen aan kinderen en ouders in echtscheidingssituaties en biedt sociale weerbaarheidstrainingen voor kinderen van basisschoolleeftijd en jongeren. - De Schans denkt mee over de ontwikkeling van sportparken en multifunctionele centra in het werkgebied. - De Schans biedt training en workshops voor (sport)verenigingen en vrijwilligers, bijvoorbeeld over omgaan met alcoholgebruik tijdens een spelweek, EHBO of rondom het thema bestuurskracht. - De Schans zet ervaringsdeskundigen in die inwoners kunnen ondersteunen vanuit hun eigen ervaring. - De Schans organiseert 'dialoogtafels' waar inwoners hun kennis delen met andere inwoners en organisaties. - De Schans betreft ook voormalig mantelzorgers bij de organisatie van lokale activiteiten. - Veel vrijwilligers willen iets voor een ander betekenen. De Schans helpt deze vrijwilligers ook om hun eigen doelen te bereiken.	
--	--	---	--

